

Ölümünün 35. Yılında

SEDAT VEYİS ÖRNEK

ANMA ETKİNLİĞİ

Ankara, 21 Aralık 2015

ÖLÜMÜNÜN 35. YILINDA SEDAT VEYİS ÖRNEK ANMA ETKİNLİĞİ

ANKARA, 21 ARALIK 2015

©TÜBİTAK SOBAG 114K576 Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması

Ankara, 2016

ISBN: 978-605-136-303-5

Yayına Hazırlayanlar

Serpil Aygün Cengiz

Aysun Ezgi Bülbül

Sevinç Gülçiçek

Abdurrahim Türker

Meryem Bulut

Günseli Bayraktutan

Meryem Karagöz

Eren Zencirden

Uğur Çelik

Kapak Tasarımı

Safiye Özkan

Sedat Veyis Örnek Anma Etkinliği'nin Düzenlenmesine Katkıda Bulunanlar

AÜ DTCF Halkbilim Topluluğu

Nurdan Ulusoy	Damla Coşkun	Burcu Karaman
Burak Atlıer	Dilara Dağdeviren	Bensu Kurtay
Melek Kaptanoğlu	Ali Haydar Durmuş	Bilge Mine Özdemir
Buse Kadioğlu	Tülay Durmuş	Merve Özdemir
Çağla Erdoğan	Seda Güzel	Mine Öztekin
Gaye Türkaydın	Gamze Merve Eraslan	Selda Turan
Gözde Acar	Melek Esen	Fatih Uçan
Rabia Aycan Altınışik	Evin İçge	Meryem Uslu
Nurseli Beceren	Kadir Mete İggiller	Aynur Yıldırım
Hamiyet Çelik	Şeyma Kalkan	Ali Yılmaz
Yasemin Çomak		

Fotoğraf Çekim Ekibi

Abdurrahim Türker
Meryem Karagöz
Burak Atlıer
Şeyma Kalkan
Bilge Mine Özdemir
Melek Esen
Mine Öztekin

Video Kayıt Ekibi

Dilara Dağdeviren
Seda Güzel

Canlı Yayın Ekibi

Ömer Karapınar
Tugay Kutlu

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK)
Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Destek Grubu (SOBAG)
114K576 Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması
başlıklı proje kapsamında hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

Önsöz	1
Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz	1
Açılış Konuşmaları	11
Doç. Dr. Meryem Bulut	11
Prof. Dr. Gülsün Leyla Uzun	13
Prof. Dr. Kasım Karakütük	15
Anma Etkinliğindeki Kahve Arasından Fotoğraf Kareleri	20
Konuşmacılar	57
Prof. Dr. Kurtuluş Kayalı	57
Prof. Dr. Ali Rıza Balaman	63
Prof. Dr. Halis Dörtlemez	68
Anma Etkinliği'ne Gönderilen İletiler	73
Müjgân Üçer ile Doğan Üçer'in İletisi	73
Prof. Dr. Dursun Yıldırım'ın İletisi	74
Prof. Dr. Fuat Bozkurt'un İletisi	74
Etkinlikte Söz Alan Konuklar	75
Nail Tan	75
Dr. Emin Özdemir	76
Prof. Dr. Tülay Uğuzman	77
Ozan Sağdıç	78
Nevin Halıcı	78
Prof. Dr. Nuran Elmacı	79
Prof. Dr. Metin Özbek	80
Metin Turan	81
İbrahim Beğendi	82
Mehmet Mahzun Doğan	83
Kapanış Konuşmaları	83
Doç. Dr. Günseli Bayraktutan	83
Levent Horasanlı	85
Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz	85
Medyada "Ölümünün 35. Yılında Sedat Veyis Örnek Anma Etkinliği"	87
TÜBİTAK SOBAG 114K576 Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması Kapsamında Gerçekleştirilen Yayınlar	95
Proje Çalışması İletişim Bilgileri	98

SEDAT VEYİS ÖRNEK'İN RUHU*

İ. RUHLA İLGİLİ İNANMALAR

1. Ruhü gözünüzde nasıl canlandırırınız?
(Kuş, sinek, rüzgâr, nefes vb.)
2. Ruha can da denir mi? Başka adları var mıdır?
3. İnsanın kaç tane ruhu vardır?
4. Ruh, bedenün neresinde bulunmaktadıdır?
5. Ruh, bedeni ne zaman terketmektedir?
a) Ölünce, b) Uyuyunca, c) Bayılınca
6. Ruh bedenün neresinden çıkıp gitmektedir?
a) Ağzından, b) Gözünden, c) Bedeninin başka bir yerinden
7. Bedeni terkeden ruhun bir süre evin çevresinde dolaştığına inanır mı? Niçin?
8. "Ölünün ruhu" nu memnun etmek için neler yapılır?

Sedat Veyis Örnek (*Anadolu Folklorunda Ölüm* başlıklı çalışmasında yer alan -kaynak kişilere sormak için hazırladığı- soruların bir kısmı)

Ruhu gözünüzde nasıl canlandırırınız? Kuş, sinek, rüzgâr, nefes?

Sedat Veyis Örnek'in saha çalışmasında kaynak kişilere sorduğu bu soruyu biz de Sedat Veyis Örnek'in ruhunu gözümüzde canlandırabilmek için 15 Kasım 2013'ten beri aralıksız araştırma yaparak kendimize soruyoruz.

Araştırmalarımız sürerken 13 Kasım 2014'te gerçekleştirdiğimiz ilk *Sedat Veyis Örnek Anma Etkinliği*'ni, yürütücülüğünü yapmış olduğum TÜBİTAK SOBAG 114K576 *Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması* başlıklı proje kapsamında düzenlemiştik. Resmî olarak 15 Eylül 2014'te başlamış olan on iki aylık projemiz *Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması* (aldığımız iki ay ek süreyle) 15 Kasım 2015'te tamamlandı. Geniş bir ekip¹ olarak yürüttüğümüz projenin amacı, 1980 yılında DTCF'de yeniden² bağımsız bir kürsü olarak ortaya çıkan Halkbilim Bölümü'nün kurucusu Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek (1929-1980) üzerine sözlü tarih çalışması yapmak, Örnek'in ayrıntılı bir biyografisini yazmak ve <http://sedatveysornek.humanity.ankara.edu.tr/>

* Bu önsöz, 13 Kasım 2014'te Ankara'da düzenlenen *Sedat Veyis Örnek Anma Etkinliği*'nin ardından hazırladığımız e-kitapta yer alan önsözün konuyla ilgili yeni etkinlik ve çalışmalarımızın eklenerek yeniden düzenlenmiş halidir. *Ölümünün 34. Yılında Sedat Veyis Örnek Anma Etkinliği* adıyla yayımlanan (2015, Aygün Cengiz ve Bulut [Haz.], Ankara, Ankara Üniversitesi Yayınevi) e-kitap çalışmasına <http://sedatveysornek.humanity.ankara.edu.tr/olumunun-34-yilinda-sedat-veyis-ornek-anma-etkinligi/> adresinden ulaşılabilir.

¹ TÜBİTAK SOBAG 114K576 *Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması* başlıklı projenin araştırmacısı Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Antropoloji Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Meryem Bulut'tur. Başkent Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden Doç. Dr. Günseli Bayraktutan projede hak sahibidir. Projenin bursiyerleri Eren Zencirden, Aysun Ezgi Bülbül ve Abdurrahim Türker'dir. Sevinç Gülçiçek, Uğur Çelik ve Meryem Karagöz de projenin çekirdek ekibinde yer almaktadır. Proje çalışmasına, Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan uzman Solmaz Karabaşa ve AÜ DTCF Antropoloji Bölümü'nden Araş. Gör. Zeynel Karacagil gibi çok sayıda kişi de ayrıca destek vermiştir.

² Pertev Naili Boratav, *Folklor ve Edebiyat 1 -1982*, (1991, İstanbul, Adam Yayınları, s. 104) başlıklı kitabında 1947-1948 akademik yılında DTCF'de folklor kürsüsünü nasıl/neden kurduğunu anlatmaktadır. Ankara Üniversitesi arşivinde Meryem Karagöz'le birlikte 15 Temmuz-29 Haziran 2016 tarihleri arasında incelemiş olduğumuz Pertev Naili Boratav'ın personel dosyasında gerçekten de bu kürsünün izine rastladık, ancak kürsünün ismi Boratav'ın, Dekanlığın ve yargıçların yazılarında ("Folklor ve Halk Edebiyatı Kürsüsü", "Folklor ve Türk Halk Edebiyatı Kürsüsü" veya "Türk Halk Edebiyatı ve Folklor Kürsüsü" gibi) farklı farklı biçimlerde yazılmış olduğu için tam olarak kürsünün adının ne olduğunu öğrenemedik. (Bunu öğrenebilmek için DTCF Fakülte Kurul Kararlarına bakılması gerekiyor –ki bu da araştırma planlarımız içinde var.)

adresinde sanal bir Sedat Veyis Örnek belgeliği oluşturmaktı. Proje çalışması boyunca kamera kaydı yaparak Sedat Veyis Örnek'i tanıyan (akrabaları, arkadaşları, meslektaşları ve öğrencileri olan) seksen kişiyle sözlü tarih görüşmesi yaptık. Bu görüşmelerden elde ettiğimiz bilgiler ile fotoğraf, kartpostal gibi tüm görsel belgeleri kullanarak yazmakta olduğumuz *Siyah Sıcak Güneş Sedat Veyis Örnek* başlıklı biyografi çalışmamızın halen hazırlık çalışmaları sürmektedir. Kurmuş olduğumuz web sitemizde Sedat Veyis Örnek'in başta yedi kitabı olmak üzere doktora tezi, makaleleri gibi diğer bilimsel çalışmalarını ve sanatsal üretimlerinin tamamını ailesinden, Ankara Üniversitesi Rektörlüğü'nden ve Türk Dil Kurumu Başkanlığı'ndan almış olduğumuz yasal izin belgeleriyle birlikte ücretsiz ve şifresiz olarak açık erişimli olarak kamuya açtık.

Bu geniş çaplı proje çalışmasının ortaya çıkmasına sebep olan olayı tekrar anımsatmak isterim: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Kurtuluş Kayalı'nın 15 Kasım 2013'te AÜ DTCF Halkbilim Bölümü etkinliği olarak düzenlenen anma etkinliğinde yaptığı "[Bir] Sedat Veyis Örnek Portresi Çizmeyi Denemek" başlıklı konuşmasıdır. Gerçekten de bu konuşma, Sedat Veyis Örnek üzerine yaptığımız tüm çalışmalarımızın kaynaklandığı asıl olaydır: Hepimizi kişisel olarak etkileyen ve Sedat Veyis Örnek üzerine bir proje yapmaya götüren olay, Kurtuluş Kayalı'nın yaptığı konuşmada Sedat Veyis Örnek'in vefatının üzerinden otuz üç yıl geçtiği halde üzerine herhangi bir akademik çalışma yapılmamış olmasını söyleyerek hepimizi yüzümüze karşı eleştirmesiydi.³

**Sedat Veyis
ÖRNEK**
**Anma
Etkinliği**
(1929 - 15 Kasım 1980)

**Sedat Veyis Örnek
Portresi Çizmeyi Denemek**
Kurtuluş Kayalı
AÜ DTCF Tarih Bölümü
15 Kasım 2013
Cuma 10:30

Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
Halkbilim Bölümü Dersliği
Ana Bina Kat 2 No 215
Şhiye - Ankara

Prof. Dr. Kurtuluş Kayalı'nın 15 Kasım 2013'te
AÜ DTCF Halkbilim Bölümü'nde verdiği konferansın afişi

³ Kurtuluş Kayalı'nın konuşması için bkz.: *Folklor/Edebiyat Dergisi Sedat Veyis Örnek Özel Sayısı*, Cilt 21, Sayı 82, 55-70.

Bu konuşmanın hemen ardından ortaya çıkan ilk fikir AÜ DTCF Halkbilim Bölümü olarak Kasım 2015'te Sedat Veyis Örnek temalı bir sempozyum düzenlemektir; bunun için de hemen Bölüm öğretim elemanları olarak çalışmaya başlamıştık. Hatta kişisel olarak benim heyecanım o denli büyüktü ki Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Erkan İbiş'in Üniversitenin Bölüm Başkanları ile Anabilim Dalı Başkanlarını tanımak amacıyla 2014 yılı başında düzenlemiş olduğu toplantı serisine (2 Ocak 2014'te Halkbilim Bölümü Etnoloji Anabilim Dalı Başkanı sıfatıyla) katıldığımda Rektörümüzü yirmi üç ay sonraki toplantımıza (tabii iki yıl sonrasına yaptığım çağrıyla kendisinin espiyle karşılmasına da sebep olarak) davet etmiştim.

Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Erkan İbiş'in Bölüm Başkanları ve Anabilim Dalı Başkanlarıyla yaptığı toplantı serisinde (Ankara Üniversitesi Konukevi [AKKEM], 2 Ocak 2014, fotoğraf: Prof. Dr. Kasım Karakütük⁴)

Bölüm olarak düzenlemeyi düşündüğümüz sempozyum için hazırlık çalışmaları aşamasında grup içerisinde bazı fikir ayrılıkları belirdi ve neticede bu çalışma grubundan çıktım. Beni proje sürecine taşıyan bu süreci ayrıntılı olarak "Hikâyemiz..." başlıklı yazımda⁵ anlatmıştım. O nedenle konuya Sedat Veyis Örnek için düzenlenen anma etkinlikleriyle devam etmek isterim.

Bence, Sedat Veyis Örnek'i anmak için yapılan en etkileyici (*bir çeşit*) anma toplantısı ölümünün ardından Yeşim Dorman'ın, Örnek'in *Türk Halkbilimi* kitabından yararlanarak yazdığı "Ölüm-Doğum-Düğün" tiyatro oyununun 1981 yılında sahnelenmesidir.⁶ Bu anma etkinliği üzerine yazılan çizilenler ve oyunun çok beğenilerek defalarca (farklı gruplarca da) sahnelenmesi bunun kanıtıdır.

Sedat Veyis Örnek'i anmak için vefat ettiği 15 Kasım 1980'den beri farklı vesilerle farklı ortamlarda çeşitli toplantılar düzenleniyor. Bu toplantıların dışında, elbette onu sevenler kendi aralarında da biraraya gelerek Hocamızı anmaktadırlar. Örneğin, 1994 yılının Haziran ayında araştırma görevlisi olarak işe başladığım AÜ DTCF Halkbilim Bölümü'nde çalışırken ilk üç ya da dört yıl (belki de sadece iki yıl, doğrusu çok emin olamıyorum) Kasım aylarında DTCF Etnoloji Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. (o tarihlerde Doç. Dr.) Gürbüz Erginer'le beraber Sedat Veyis Örnek'in Ankara Cebeci Asri Mezarlığı'nda bulunan mezarını ziyarete gitmiştik. Bu küçük ziyaretçi grup içerisinde, Prof. Dr. (o

⁴ Toplantı sırasında fotoğraf çeken ve kendisine fotoğraflardan edip edinemeyeceğimi sorduğumda çektiği tüm fotoğrafları bir cd'ye kaydederek hediye eden (o dönem Ankara Üniversitesi Rektör Yardımcılığı görevini yürütmekte olan) Prof. Dr. Kasım Karakütük'e teşekkür ederim.

⁵ "Hikâyemiz...", 2015, *Folklor/Edebiyat Dergisi Sedat Veyis Örnek Özel Sayısı*, cilt 21, sayı 82, 13-32.

⁶ Oyunun sahnelenmesiyle ilgili olarak basında "Öğrenciler 'Türk Halk Bilimi' oyununu başarıyla sahnelediler" başlıklı *Cumhuriyet Gazetes'i*nde (22 Aralık 1981) yayımlanan haber gibi çok sayıda haber yayımlanmış.

tarihte Yrd. Doç. Dr.) M. Muhtar Kutlu ve Doç. Dr. (o tarihte DTCF Halkbilim Bölümü araştırma görevlisi) Çiğdem Kara da olurdu. Benim bu grupla mezarlığa son gidişimde Yrd. Doç. Dr. (o tarihte DTCF Etnoloji Anabilim Dalı araştırma görevlisi) Abdurrahim Özmen de vardı. Mezarlığa gittiğimizde Gürbüz Erginer, önce mezarı temizleyip ardından (annemin evinin bahçesinden bu ziyaret için getirdiğim) bir kucak dolusu kasımpatıyı tek tek özenle mezarın üzerine yayar, sonra da dua ederdi. Mezarlıktaki bu *-bir çeşit-* ayinimizi tamamladıktan sonra yol boyunca pek konuşmadan sessizce Fakülteye dönerdik.

Sedat Veyis Örnek'in vefatından bu yana özellikle AÜ DTCF'de düzensiz aralıklarla çeşitli anma toplantıları yapıldığını biliyorum. Hatta AÜ DTCF'de yapılan toplantılardan birini de Halkbilim Bölümü'nde araştırma görevlisi iken 1995'te Prof. Dr. (o tarihte Yrd. Doç. Dr.) İzzet Duyar ve Prof. Dr. (o tarihte Araş. Gör.) Özlem Gökurt Bayram'la beraber üçümüz düzenlemiştik. Bu anma etkinliğiyle ilgili olarak ne yazık ki elimde o günden kalma hiçbir belge yok. 1995 yılında düzenlediğimizi anımsadığım etkinliğin tam tarihinin 15 Kasım 1995 olduğunu ise AÜ DTCF Sosyal Antropoloji ve Etnoloji Bölümü Sosyal Antropoloji Anabilim Dalı'nda -söz konusu tarihte lisans öğrencisi olan-, şimdi Dokuz Eylül Üniversitesi Müzecilik Bölümü öğretim üyesi Urungu Akgül'ün tuttuğu günlükten öğrenebildim. Bu toplantıya Sedat Veyis Örnek'in eşi Ulun Hanım ile Kültür ve Turizm Bakanlığı'nda folklor uzmanı Zümrüt Nahya ve TRT programcısı/sunucusu Nuray Yılmaz'ın da katıldığını hatırlıyorum. Gerçekten unutamadığım bir an ise şuydu; sözünü ettiğim anma toplantısını bitirdikten sonra misafirlerimizle beraber DTCF'nin çay salonunda oturmuş sohbet ederken Sedat Veyis Örnek'in eşi Ulun Hanım, kulağıma eğilerek "Anmak güzel ama, yazmak lâzım aslında" demişti. 24 Ekim 2014'te (tam on dokuz yıl aradan sonra) Ulun Hanım'la yeniden yüz yüze görüşme imkânı bulduğumda kendisine 1995'teki bu konuşmamızı -proje çalışmamızı da heyecanla anlatarak- anımsattım; gülümsedi, ancak hatırlamadığını söyledi. Oysa "yazmak gerektiği" fikri benim zihnime çoktan nakşolmuştu.

Sedat Veyis Örnek için gerçekleştirilen geniş katılımlı başka bir anma etkinliği ise *Kültür Bakanlığı Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü* tarafından 11 Aralık 1998'de Ankara Devlet Resim ve Heykel Müzesi'nde düzenlenmişti.

Kültür Bakanlığı Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü tarafından 11 Aralık 1998'de düzenlenen "Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek'e Saygı" toplantısından (Prof. Dr. Öğsev Dörtlemez ile Prof. Dr. Halis Dörtlemez'in albümünden)⁷

Prof. Dr. Gürbüz Erginer ile Prof. Dr. M. Muhtar Kutlu 11 Aralık 1998'de Kültür Bakanlığı Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen anma etkinliği afişinin önünde⁸

⁷ Bu etkinlikle ilgili olarak kendisiyle görüştüğüm (*Folklor/Edebiyat Dergisi* Genel Yayın Yönetmeni) Metin Turan, buluşmamızda şunları söyledi: "Fotoğrafta sahnede yer alan müzisyen, arkadaşım sevgili Ufuk Karakoç'tur. O dönem Kültür Bakanlığı opera sanatçısı olarak görev yapıyordu. Öğsev Dörtlemez'in, Hocanın doktoru olduğunu etkinlikle öğrenmiştim: İstemihan Talay'ın Kültür Bakanı olduğu dönemde, müşteşar yardımcısı da Abdullah Dörtlemez'di. Yeri gelmişken, bu girişimi önerdiğimde, tereddütsüz kabul eden genel müdürün ise Seyhan Livaneli olduğunu söylemek isterim. Toplantının -şimdilerin deyimleriyle- moderatörlüğü ben yapıyordum, Bakan Talay, çok nezaketli bir insandır, protokol konuşması bile yapmadı, 'Ben dinlemeye geldim' dedi ve Kurtuluş Kayalı Hocanın konuşmasına kadar da dinledi. Sadece Kurtuluş Hocayı dinlemedi, sözü Hocaya verdiğimde, Talay, söz isteyerek: 'Kurtuluş, kusura bakma Mecliste toplantıya yetişeceğim, sonra nasılsa bunlar yayımlanır okurum' dedi. Kurtuluş Hoca ile de onlar Tarsus Amerikan Koleji ve Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden tanışıyorlar, hukukları var. Muhsine Helimoğlu Yavuz, Sedat Veyis Örnek'in *Geleneksel Kültürümüzde Çocuk* kitabı üzerinden bir konuşma yaptı; rahmetli Gürbüz Erginer, maalesef Hocaya dair hiç bir şey söylemedi; karşımızda Kültür Bakanı oturduğu için olsa gerek, o dönem hazırlamakta oldukları halkbilim kaynakçası konulu kitabının hikâyesini anlattı ve Bakanlığın maddi katkılarına teşekkür ederek, sözü 'Hocamızın izinden gidiyoruz' diye bitirdi. Attila Erden, Hocanın nasıl hastalandığını, kimseye yük olmak istemediğini, o krizi geçirdiği gün sırtına alıp merdivenleri indirmeye çalınca, buna itiraz ettiğini paylaştı. Muhtar Kutlu ise, Hocanın sistematiğinden ve edebiyatçı kişiliğinden, Sivas'ta gece sekreterliği yaptığı süreçten söz etti ve Ahmet Turan Alkan'ın *Altıncı Şehir* kitabında yer alan -Sivas dönemini anlatan- hikâyeyi paylaştı. Kurtuluş Kayalı ise Hocanın Türkiye'de sosyal bilimler içindeki konumunu ve DTCF geleneğindeki yerini paylaştı. Sonrasında Ufuk Karakoç'un eşsiz güzellikteki türküleriyle etkinliği sonlandırdık. Katılımcılardan sadece M. Helimoğlu Yavuz metnini yazılı olarak getirmişti. Ancak bir makale bütünlüğü taşımadığı için dergide yayımlayamadım. Yoksa niyetim, konuşmacılara da başında söylemiştim, metinlerini makale veya derli toplu yazı haline getirebilselerdi, özel bir sayı olarak ta o tarihte yayımlayacaktım."

⁸ M. Muhtar Kutlu, 2011, "Ayakta Ölen Ağaçlar Neslinden: Prof. Dr. Gürbüz Erginer [1945-2009] Hayatı ve Yayınları", *Millî*

13 Kasım 2014'te TÜBİTAK SOBAG 114K576 Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması başlıklı projemiz kapsamında AÜ DTCF Muzaffer Göker Salonu'nda gerçekleştirdiğimiz anma toplantısının amacı hem Sedat Veyis Örnek'i ölümünün otuz dördüncü yıldönümünde yeniden gündeme getirmek hem de projemizi duyurarak Sedat Veyis Örnek sözlü tarih çalışmalarımız için yeni kaynak kişiler bulmaktı.

Bu toplantının kanımca en önemli özelliklerinden biri Sedat Veyis Örnek'in anıldığı bir toplantıya ilk kez Sedat Veyis Örnek'in kızkardeşi Seher Horasanlı ile birlikte akrabalarının da davet edilmesiydi. Ankara'daki toplantımıza Seher Horasanlı; Seher Hanım'ın üç oğlundan en küçüğü olan Yıldırım Horasanlı, Yıldırım Bey'in eşi Dilek Hanım ve kızları Ece; Seher Hanım'ın en büyük oğlu Lemi Horasanlı'nın eşi Senan Hanım ve oğlu Yusuf Ziya Horasanlı; Sedat Veyis Örnek'in yakın akrabası Ekrem İnal ve eşi Sabriye Hanım ile oğulları Bülent İnal katıldılar. Böylece aileyle 15 Ağustos 2014'te başlayan duygu yüklü karşılaşmalarımız bu anma etkinliğinde heyecan bakımından da en yüksek seviyesine ulaşmıştı.

Proje ekibinin İstanbul'da Seher Horasanlı'yı 15 Ağustos 2014'te ziyaretinden (soldan sağa: Günseli Bayraktutan, Seher Horasanlı, Yusuf Ziya Horasanlı, Serpil Aygün Cengiz, Meryem Bulut ve Eren Zencirden [fotoğraf: Uğur Çelik])

13 Kasım 2014'te düzenlediğimiz anma etkinliğini bir yandan kamerayla kayıt altına alırken bir yandan da YouTube'da bulunan eğitsel/akademik amaçlı kullandığımız "Kulaklı Orman Baykuşu" üzerinden canlı yayınlara tüm dünyayla paylaştık.⁵ Böylece AÜ DTCF'de düzenlenen halkbilim konulu bir etkinlik ilk defa İnternet üzerinden canlı yayınlara (arada kesintiye uğrasa da) izlenebildi.⁹ Yurt içinden etkinliğimizi izleyenlerin dışında, Kanada'dan canlı yayını izleyen (Sedat Veyis Örnek'in en yakın arkadaşlarından Muhlis Nafiz Günay'ın oğlu) Müfit Günay'dan kutlama mesajı geldiğinde ekip olarak hepimiz çok duygulanmıştık. Kanımca, 13 Kasım 2014'te düzenlediğimiz anma etkinliğiyle ilgili olarak en önemli uğraşımız, Sedat Veyis Örnek için düzenlenen bir anma etkinliğinin ilk defa yazıya geçirilmesi oldu.¹⁰

Folklor Dergisi, Yıl 12, Sayı 89, 6-11.

⁹ İnternet üzerinden yaptığımız canlı yayının videosu <https://www.youtube.com/watch?v=b5j9yhp9RY> adresinden izlenebilmektedir. Ayrıca, proje çalışmalarımızın çok sayıda çıktısının yer aldığı YouTube "Kulaklı Orman Baykuşu" kanalımızda, etkinlikte konuşma yapan kişilerin ayrı ayrı kamera kayıtları da bulunmaktadır.

¹⁰ *Sedat Veyis Anma Etkinliği*'ni yazıya geçirme konusunda, 22 Mayıs 2015'te Sivas'ta düzenlenen "Folklor/Edebiyat Dergisi Sedat Veyis Örnek Özel Sayısı Buluşması" nı dergi özel sayısı olarak hazırlama çabalarıyla bize yayın bağlamında en büyük

Ardından, 2015 ilkbaharında *Folklor/Edebiyat Dergisi*'nin 82. sayısını proje kapsamında "Sedat Veyis Örnek Özel Sayısı" olarak hazırladık. Dvd ekli ve 820 sayfa olan bu özel sayı için Sivas'ta 22 Mayıs 2015'te yine bir buluşma toplantısı düzenlendi.

Sedat Veyis Örnek Anma Etkinliği

Açılış Konuşmaları
Prof. Dr. M. Muhtar Kutlu (Ankara Üniversitesi DTCF Halkbilim Bölüm Başkanı)
Prof. Dr. Abdülkadir Güler (Ankara Üniversitesi DTCF Dekanı)
Okan İbiş (Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürü)
Prof. Dr. Erkan İbiş (Ankara Üniversitesi Halkbilim)

Hikâyemiz: Sedat Veyis Örnek Çalışmaları
TÜBİTAK SOBAG Destekli 114K576 Numaralı
Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması Proje Ekibi

Görsel Bir Biyografi Denemesi: Sedat Veyis Örnek
TÜBİTAK SOBAG Destekli 114K576 Numaralı
Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması Proje Ekibi

Sedat Veyis Örnek'in Tübingen Üniversitesi'nde Yaptığı (Türkiye'de Bilinmeyen) Doktora Tezi
Sanem Yardımcı (Ankara Üniversitesi SBE Sosyal Bilim Doktora Öğrencisi)

Tanıdığım Sedat Veyis Örnek
Prof. Dr. Şerafettin Turan (Ankara Üniversitesi)

Bilim İnsanı ve İnsan Olarak Sedat Veyis Örnek
Prof. Dr. Fuat Bozkurt (Akdeniz Üniversitesi)

Halkbiliminin Çağdaş Filozofu
Halûk Çağdaş (Cumhuriyet Üniversitesi)

Sedat Veyis Örnek'ten Sesli Bir Hikâye:
"Mezarlıktan Bir Kaçış"
Aylin Saraç (Tiyatro 1112 Garaj)

13 Kasım 2014
Perşembe, saat 13.30-17.00
Muzaffer Göker Salonu
Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
Sıhhiye - Ankara

Sedat Veyis Örnek Anma Etkinliği TÜBİTAK SOBAG destekli 114K576 numaralı Sosyal Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması başlıklı proje kapsamında düzenlenmektedir. Etkinliğe Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi dışındaki katılımlar istenmektedir. Sedatveysesnek.com adresine yazarak veya 0312 319 82 801 kabalı 1530 numaralı telefonla ayrıntı almak isterseniz bilgi edinmek üzere iletişime geçebilirsiniz.

13 Kasım 2014'te Ankara Üniversitesi'nde düzenlenen Anma Etkinliği'nin afişi

Uluslararası Hakemli Dergi Yılda Dört Sayı Çıkar / A Peer Reviewed Quarterly International Journal

folklor/edebiyat

halkbilim • iletişim • antropoloji • sosyoloji • müzikoloji • eğitim • tarih • dil • edebiyat

Cilt 21, Sayı 82, 2015/2

Sedat Veyis Örnek
Özel Sayısı Buluşması

Prof. Dr. İlhan Başgöz
Açılış Konuşması

22 Mayıs 2015, Cuma
Saat 13.30-17.30
Cumhuriyet Üniversitesi
Merkezi Amfi
Kampüs Merkez
Sivas

TÜBİTAK SOBAG 114K576 numaralı Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması başlıklı proje kapsamında düzenlenmektedir.

22 Mayıs 2015'te (Sivas) Cumhuriyet Üniversitesi'nde düzenlenen buluşmanın afişi

Sivas'taki toplantıyı proje ekibi, Cumhuriyet Üniversitesi'nin evsahipliğinde Ankara Üniversitesi, Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, *Folklor/Edebiyat Dergisi*, (Sivas) *Hayat Ağacı Dergisi*, Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Halkbilimi Kulübü ve Ankara Üniversitesi DTCF Halkbilim Topluluğu'yla birlikte düzenledi. Bu buluşmada, proje yürütücüsü Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz, *Folklor/Edebiyat Dergisi* Genel Yayın Yönetmeni Dr. Metin Turan, Cumhuriyet Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Faruk Kocacık ve Indiana Üniversitesi'nden emeritus Prof. Dr. İlhan Başgöz açılış konuşmalarını yaptı. Toplantıda ayrıca Cumhuriyet Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Özlem Demren, *Hayat Ağacı Dergisi* Genel Yayın Yönetmeni Tekin Şener, projede hak sahibi olan Başkent Üniversitesi'nden Doç. Dr. Günseli Bayraktutan, projede araştırmacı olan Ankara Üniversitesi'nden Doç. Dr. Meryem Bulut, Cumhuriyet Üniversitesi'nden Prof. Dr. Adnan Mahiroğulları, *Zara Kültür Araştırma Grubu* kurucusu Yakup Kadri Bozalıoğlu, Cumhuriyet Üniversitesi'nden Halûk Çağdaş, halkbilim uzmanı Müjgân Üçer, Sedat Veyis Örnek'in yakın arkadaşlarından Doğan Ergun (ses kaydıyla) ve Ömer Cahit Yıldız, Sedat Veyis Örnek'in kızkardeşi Seher Horasanlı ile gazeteci-yazar M. Mahzun Doğan da birer konuşma yaptı.¹¹

esini veren kişilerden biri *Zara Kültür Araştırma Grubu* kurucusu Yakup Kadri Bozalıoğlu'dur; kendisine teşekkür ederiz.

¹¹ İnternet üzerinden canlı yayımlanan bu etkinliğin kamera kaydı <https://www.youtube.com/watch?v=OMJTUSqhHmg> adresinden ve tüm etkinliğin fotobelgeseli ise <https://www.youtube.com/watch?v=R13NH-OpV-g> adresinden izlenebilir.

Sivas'ta düzenlenen *Folklor/Edebiyat Dergisi Sedat Veyis Örnek Özel Sayısı Buluşması*'nin sonunda sahnede etkinliği düzenleyen tüm ekip üyeleri Sedat Veyis Örnek'in kızkardeşi Seher Horasanlı ve Örnek'in bazı tanıdıklarıyla beraber (Sivas, 22 Mayıs 2015)

Proje çalışmamızın sonuna doğru ilerlediğimizde, 21 Aralık 2015'te, yine hem Sedat Veyis Örnek'i anmak hem de proje çalışmamızı üretimlerimizle birlikte yeniden duyurmak amacıyla 21 Aralık 2015'te Ankara Üniversitesi'nde Sedat Veyis Örnek'i vefatının 35. yılında yeniden andık. Bu anma etkinliğine Sedat Veyis Örnek'in ailesi ile çok sayıda dostu, meslektaşı ve öğrencisi katıldı.¹² Şu anda okumakta olduğunuz bu e-kitap, etkinliğin yazıya dökülmüş halinden ve fotoğraflarla görsel sunumundan oluşmaktadır.

21 Aralık 2015'te, Sedat Veyis Örnek'in ölümünün 35. yılında Ankara Üniversitesi'nde düzenlenen Anma Etkinliği'nin afişi

¹² İnternet üzerinden canlı yayımlanan etkinliğin kamera kaydı <https://www.youtube.com/watch?v=w1LWCvU9vU> adresinden izlenebilmektedir.

Anma Etkinliği'ne Ankara içinden/dışından Sedat Veyis Örneği'ni tanımiş olan çok sayıda dinleyici gelmişti. davetli konuşmacılar dışında söz alarak Sedat Veyis Örneği üzerine Nail Tan, Dr. Emin Özdemiş, Prof. Dr. Tülay Uğuzman, Nevin Halıcı, Prof. Dr. Nuran Elmacı, Prof. Dr. Metin Özbek, Metin Turan, İbrahim Beğendi, Mehmet Mahzun Doğan, Ozan Sağdıç ve Sedat Veyis Örneği'nin yeğeni Levent Horasanlı Sedat Veyis Örneği'le ilgili çeşitli düşüncelerini ve/veya hatıralarını paylaştılar.

Doç. Dr. Meryem Bulut etkinliğin moderatörlüğünü yaparken

Etkinliğin diğer katılımcıları Prof. Dr. Sibel Ayrıın Özkan, Yekta Güngör Özden, Dr. Güner Soylu, Ümit Aytar, Osman Nahya, Zümrüt Nahya, Prof. Dr. Aliye Öztan, Yüksel Emekli, Meral Ülkü, Dr. Yaşar Kalafat, Prof. Dr. Anıl Çeçen, Fatoş Karaca, Prof. Dr. Doğan Atılgan, Yrd. Doç. Dr. Gülayşe Temeltaş, Prof. Dr. Berna Alpagut, Prof. Dr. Ayla Sevim Erol, Tanju Ozanoğlu, Doç. Dr. Meral Ozan, Prof. Dr. Nesrin Karaca, Dr. Ayşe Duvarcı, Yrd. Doç. Dr. Türkan Fırınıcı Orman, Gülrü Bayraktar, Derya Perk, Prof. Dr. Afsun Ezel Türkmen Esatoğlu, Dr. şirin Yılmaz, Dr. Bahar Akarpınar, Araş. Gör. Petek Ersoy İnci, Gülin Bayır, Ömer Gülen ve şafak Yılmaz'ın dahil olduğu çok sayıda konuk da salondaydı. Bu etkinlikte yapacağı konuşmayı ekip olarak heyecanla beklediğimiz (Sedat Veyis Örneği'nin hem doktoru hem de yakın arkadaşı olan) Prof. Dr. Öğsev Dörtlemes (kardeşinin ciddi sağlık problemi nedeniyle) ne yazık ki toplantıya katılamadı.

Mutlaka her anma etkinliği özeldir, ancak genç yaştaki ölüminün ardından geçen otuz beş yıl sonra andığımız Sedat Veyis Örneği'ni tanıyan çok sayıda değerli konuk da salonda olduğu için bu anma etkinliği gerçekten özeldi. Bu çok özel durum nedeniyle salonda oluşan duygusal yoğunluktan dolayı dinlemeyi çok arzu ettiğimiz Dr. Güner Soylu, Ümit Aytar, Zümrüt Nahya, Osman Nahya gibi önemli bazı konuklarımız söz almamayı yeğlediler.

Sedat Veyis Örneği Anma Etkinliği, yalnızca halkbilim/etnoloji/sosyal antropoloji alanlarında eğitim gören eski öğrencileri değil, aynı zamanda Hacettepe Üniversitesi Türk Halkbilimi Bölümü ile Ankara Üniversitesi Halkbilim Bölümü öğrencilerinden oluşan geniş bir grubu da biraraya getirdi. Etkinlik bittikten sonra ekip olarak yaptığımız değerlendirme toplantımızda Sedat Veyis Örneği'nin adının çevresinde oluşan bu yeni kümelmenin yepyeni oluşumlara/yaratımlara yol açmasını içtenlikle diledik.

Etkinliğe katılan konukların bazıları etkinliğin düzenlenmesinde görev alanların bir kısmıyla birlikte

- 1) Ali Yılmaz, 2) Aynur Yıldırım, 3) Sevinç Gülçiçek, 4) Burak Saim Atlıer, 5) Günseli Bayraktutan, 6) Gaye Türkaydın, 7) Buse Kadioğlu, 8) Yüksel Emekli, 9) İbrahim Beğendi, 10) Nail Tan, 11) Halis Dörtlemez, 12) Emin Özdemir, 13) Ali Rıza Balaman, 14) Metin Özbek, 15) Metin Turan, 16) Kurtuluş Kayalı, 17) Osman Nahya, 18) Tülay Uğuzman, 19) Şirin Yılmaz, 20) Ümit Aytaç, 21) F. Abide Güngör Aytaç, 22) R. Bahar Akarpınar, 23) Melek Kaptanoğlu, 24) Melek Esen, 25) Serpil Aygün Cengiz, 26) Kadir Mete İçgiller, 27) Halil Hayta, 28) Seda Güzel, 29) Bilge Mine Özdemir, 30) Solmaz Karabaşa, 31) Meryem Bulut, 32) Nilgün Çelebi, 33) Nevin Halıcı, 34) Aysun Ezgi Bülbül, 35) Gülin Horasanlı, 36) Levent Horasanlı, 37) Ozan Sağdıç, 38) Eren Zenciriden, 39) M. Mahzun Doğan, 40) Nuran Elmacı, 41) Zümrüt Nahya, 42) Meral Ülkü, 43) Gülayşe Temeltaş, 44) Meryem Karagöz, 45) Nurdan Ulusoy, 46) Gamze Merve Erarslan.

Sedat Veyis Örnek'in halkbilim alanında çok atıf alan tanımına göre "halkbilim", araştırmacının kendi dışında gözlemlediği "geleneksel kültür ürünleri ve yaşam biçimleridir".¹³ 1977 yılından beri Türkiye'de diğer sosyal bilim alanlarının yanı sıra halkbilim alanında da farklı yaklaşımlar ortaya çıktı: Artık araştırmacının kendi bakış açısının, alanda yaşadıklarının ve karşı-aktarımının da araştırmaya dahil edildiği yeni bir yaklaşımın ortaya çıkmaya başladığı zamanlardayız. İşte tam bu nedenle, Sedat Veyis Örnek'in yaşamını ve ürettiklerini odağımıza aldığımız bu iki uzun yılın ardından yapıp ettiklerimizi sorgulamamak, kendimize dönmek olanaklı değil. Melih Cevdet Anday, Sedat Veyis Örnek'in adını andığı bir yazısında¹⁴ şöyle diyor: "Kapadokya Yolculuğu" başlıklı yazımın geçen hafta cuma günü çıkan

¹³ Bkz.: Sedat Veyis Örnek, 1977, *Türk Halkbilimi*, Ankara, İş Bankası Kültür Yayınları, s. 7.

¹⁴ Beni, Melih Cevdet Anday'ın 19 Ocak 1979'da *Cumhuriyet Gazetesi*'nde yayımlanan "Bir Kişiliğin Romanı" adlı yazısıyla buluşturan Meryem Karagöz'e teşekkür ederim.

son bölümünde kimi yanlışlıklar düşmeler olmuş. Tümünü burada düzeltemem; yalnızca üçüncü paragrafta, Prof. Sedat Veyis Örnek'e açtığım konunun ne olduğu ortada yok ki, bunu yazayım. Sayın profesöre, kilim ya da halı dokumacılığında çalışan genç kızlar için bu işin bir işkence olduğunu, çoğunun bu yüzden kötürüm kaldığını okuduğumu söylemiştim, o da bunu doğrulamıştı." Hem işlevsel hem estetik yaratımlar olan halı ve kilimlerin üretiminin ardındaki yorucu/yıpratıcı sürecin benzerini biz de bütün proje çalışmamız boyunca ekip olarak yaşadık: Yoğun emek harcadık ve gerçekten yıprandık, artık bundan sonra yapılması gereken -proje kapsamında ortaya çıkan işlevsel ve estetik ürünlerin ardından- *proje sürecinde kendimizi anlatan/sorgulayan yeni metinler üretmek.*

Kendimize yönelik sorgulama içerikli metinler üretimimizin öncesinde okumakta olduğunuz (şimdilik son ürünümüz olan bu) e-kitap, bizim için, sözlü kültür uzmanı olan Sedat Veyis Örnek'in *ruhunu* yazı aracılığıyla *gözümüzde "kuş, sinek, rüzgâr, nefes"* olarak *canlandırma çabasıdır.* Hepimizi avutan ise kendi ruhumuzu canlandırabilmek için -iç dünyamızdan yükselen ve dış dünyadan da destek bulan- direnci yenebilme olasılığının mevcudiyetidir.

Serpil Aygün Cengiz
Ankara, 14 Ağustos 2016

ÖLÜMÜNÜN 35. YILINDA SEDAT VEYİS ÖRNEK ANMA ETKİNLİĞİ
Ankara, 21 Aralık 2015
Ankara Üniversitesi Yüzüncü Yıl Salonu

Meryem Bulut: Sedat Veyis Örnek otuz beş yıl önce -bilim ve sanat alanında olmak üzere- pek çok çalışma bırakarak aramızdan ayrılmıştır. Çok kısa süren yaşamına sığdırdığı değerli çalışmaları ile bu alanda yapılan ve yapılacak olan çalışmalara katkı sağlamaya devam edecektir. Yapıtları bu proje ile birlikte yeniden yorumlanmaya başlamıştır. Bu projeyi geniş bir ekiple birlikte yürütmekteyiz ama çekirdek kadro olarak; Serpil Aygün Cengiz, Meryem Bulut, Günseli Bayraktutan, Eren Zencirden, Aysun Ezgi Bülbül, Meryem Karagöz, Sevinç Gülçiçek, Abdurrahim Türker, Zeynel Karacagil, Solmaz Karabaşa'dan oluşmaktadır. Proje arkadaşlarımız, öğrencilerimiz, ailelerimiz bize bu projede destek olmuşlardır. Bu uzun soluklu araştırma sürecinin her aşamasından haberdar olan ve destek olan başta Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sayın Erkan İbiş olmak üzere, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Sayın Abdulkadir Gürer olmak üzere bize katkıda bulunan herkese buradan teşekkür ediyoruz.

Doç. Dr. Meryem Bulut

Bu projede e-posta ile telefon ile yaklaşık yüz kırk kişiye ulaştık. Ancak görsel ve işitsel kayıt aldığımız bu görüşmelerden yetmiş dokuz görüşmeyi değerlendirmeye aldık. Bu proje ile birlikte tanıştığımız Veyis Hoca ile ilgili belgeleri, fotoğrafları ve anıları bizimle paylaşan özellikle Veyis Hoca'nın kız kardeşi Seher Horasanlı olmak üzere; Veyis Hoca'nın ailesine, Veyis Hoca'nın arkadaşlarına, Veyis Hoca'nın öğrencilerine, Veyis Hoca'nın dostlarına buradan teşekkürlerimizi şükranlarımızı sunuyoruz. Ayrıca bu projeyi kabul ederek yola çıkmamıza neden olan TÜBİTAK Araştırma Destek Programları Başkanlığı Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Destek Grubuna teşekkür ederiz. Bir yıllık bir projeydi bu. Bir yıllık projede yaptıklarımızı sıralarsak; geçen yıl -2014 yılında- "Ölümünün 34. Yılında Sedat Veyis Örnek Anma Etkinliği" düzenlendi, dvd ekli *Folklor/ Edebiyat Dergisi*, *Sedat Veyis Örnek Özel Sayısı* yayınlandı, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi'nde Dergi Özel Sayısı Buluşma Toplantısı düzenlendi ve bu toplantının deşifreleri, fotoğrafları ve çeşitli değerlendirme yazıları Zara Kültür Araştırmaları Grubu tarafından *Zara Dergisi Özel Sayısı*'nda yayınlanacaktır. Proje kapsamında iki e-kitap Ankara Üniversitesi Açık Arşivi üzerinden okurlara sunulmuştur. *Ölümünün 34. Yılında Sedat Veyis Örnek Anma Etkinliği*'nin deşifreleri yapılarak, toplantıda çekilen fotoğraflar eşliğinde yazılı ve görsel bir metne dönüştürülmüştür. *Sedat Veyis Örnek -Almanya'dan Kalanlar* adıyla Sedat Veyis Örnek'in Almanya'da yaptığı doktora tezi, içinde Alman kültürü geçen hikâyeleri, ayrıca tüm kitaplarında kullandığı Almanca kaynakça bir araya getirilerek e-kitap halinde hazırlanmıştır. Sedat Veyis Örnek hakkında 1950-2015 yılları arasında yayımlanan yazılar tekrar web sitemizde yer almaktadır.

Proje kapsamında Sedat Veyis Örnek üzerine bir biyografi çalışması olan *Siyah Sıcak Güneş Sedat Veyis Örnek* başlıklı çalışmayı yayına hazırlama çalışmalarımız sürmektedir. Proje kapsamında Sedat Veyis Örnek'in 1980 yılında ölümünden itibaren Halkbilim Bölümü'nde saklanan 15 adet 8mm'lik film, 47 adet ses bandı, 1031 adet slayt dijital ortama aktarılmıştır. Proje kapsamında görme engelliler için olmak üzere Sedat Veyis Örnek'in tiyatro oyunları, çok sayıdaki öykü ve şiirleri, çeviri tiyatro oyunları, çeviri hikâyeleri, seslendirme sanatçıları ve tiyatro oyuncularını tarafından seslendirilmiş, *Milli Kütüphane Konuşan Kitaplık ve Görme Engelliler Hizmet Merkezi ile Boğaziçi Üniversitesi Görme Engelliler Teknoloji ve Eğitim Laboratuvarı*'na ulaştırılarak görme engellilerin hizmetine sunulmuştur. Ayrıca aynı ses dosyaları dinleyiciler için proje web sayfamızda yer almaktadır. Proje çalışması kapsamında tüm etkinliklerin video kaydı ve etkinliklerin foto belgesel olarak hazırlanan yapım çalışmaları Youtube da *Kulaklı Orman Baykuşu* kanalımızda isteyenler tarafından izlenebilir. Proje boyunca üretilen, hazırlanan tüm metinler, Sedat Veyis Örnek'in tüm yapıtları, ücretsiz ve şifresiz olarak <http://sedatveyisornek.humanity.ankara.edu.tr> adresinde açık erişimlidir. Sedat Veyis Örnek ile ilgili çalışmalarımız halen devam etmektedir. Burada başka bir çalışmadan bahsetmek istiyorum - henüz tamamlanmamış bir çalışmadan- kendisinden izin almadık, belki kızacak ama şair, gazeteci, yazar Mahzun Doğan bize bu proje aşamasında çok yardım etti ve şu anda bir roman yazıyor Sedat Veyis Örnek ile ilgili. Biz burada söyleyerek belki de bu süreci hızlandırmış olacağız. Bugün burada çok değerli konuklarımız, Sedat Veyis Örnek hakkında önemli paylaşımlarda bulunacaklardır. Şimdi konuşmalarını yapmak üzere Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Sayın Leyla Uzun'u davet ediyorum.

Gülsün Leyla Uzun: Sayın Rektör yardımcım, değerli konuklar, değerli büyüklerim, sevgili öğrenciler; değerli hocamızın 35. yılında aramızdan ayrılışının büyük bir gurur ve mutluluk duyurmaktayız. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, -Fakültem- ülkemizde Halkbilim alanına yönelik iki temel bakışın; halk edebiyatı perspektifinden bakış ile etnolojik bakışın, her ikisinin de akademide ilk filiz verdiği yerlerden biridir. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi olarak bu perspektiflerden çalışmalarını yaparak bu bilim alanında çok önemli çalışmalara imza atan Pertev Naili Boratav, İlhan Başgöz, Sedat Veyis Örnek ve Orhan Acıpayamlı gibi değerli isimlere sahip olmaktan Fakültem her zaman gurur duymuştur. Bugün burada Sedat Veyis Örnek'i ölümünün 35. yılında anmak amacıyla toplandık. Sedat Veyis Örnek 1953 yılında Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun olduktan sonra 1955'e kadar gönüllü olarak gittiği Kore'de kaldı. Daha sonra Almanya'ya giderek Eberhard-Karls Tübingen Üniversitesi'nde dönemin en önemli etnologlarından biri olan Ordinaryüs Prof. Dr. Helmuth von Glasenapp'la çalıştı. Von Glasenapp'la yaptığı "Türkiye'de Dini, Kültürel ve Sosyal Reformlar ve Japonya'nın Modernleşmesiyle Bir Karşılaştırma" başlıklı doktora tez çalışmasının ardından ülkesine

¹ Fotoğraf, *Ankara Üniversitesi Bülteni*'nde yer alan «Sedat Veyis Örnek'i Ölümünün 35. Yılında Andık» (01-31 Aralık 2015, Sayı: 191, 4-5) başlıklı haberdan alınmıştır.

hizmet vermek isteğiyle, gücüyle Türkiye'ye geri döndü. Sedat Veyis Örnek 1961'de çalışmaya başladığı Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde 1980'e kadar çalışmalarını sürdürdü aralıksız olarak ve 1980'de bu dünyadan göçtü. Çok genç bir yaşta göçmüştü, elli bir yaşındayken -bugün tam da benim yaşında- 1980 yılında vefat eden Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek bu kısa ama verimli yaşamının sonrasında, gerisinde çok sayıda kitap, yedi bilimsel kitap, halkbilimiyle ilgili çeşitli önemli yazılar, ayrıca hepsi sahnelenen tiyatro oyunları, çok sayıda şiir ve hikâyeyi de bizlere emanet olarak bıraktı.

Prof. Dr. Gülsün Leyla Uzun

Derler ki; insan aslında bir kere, tamamen bedeninden ruhu çıktığı zaman değil, onu hiç kimse anmadığı zaman yok olmuştur, kaybolmuştur. Otuz beş yıldır yaşayan bir büyük araştırmacıdan bahsediyoruz, daha nice otuz beş yıllarda yaşasın diyoruz. İçinde çalıştığı kurumların hepsinde üstün bir çalışma gayretiyle değer katmış olan Sedat Veyis Örnek'in biyografisini yazmak ve Ankara Üniversitesi'nin web sitesinde, kendisinin yazdığı ve kendisi hakkında yazılan tüm belgelerle sanal belgelik kurmak için yola çıkan ve bunu da başaran TÜBİTAK destekli *Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması* projesini biz kurum olarak son derece çok önemsiyoruz. Elimizden geldiğince destek vermeye çalıştık, sonrasında da vereceğiz, daha sonraki çalışmalarda da. Bugünkü anma etkinliğini de bu proje ekibi düzenledi. Kendilerine Fakültem adına bir de kendi adıma çok çok teşekkür ederim. Ayrıca törene katılımları nedeniyle Sayın Rektör Yardımcımıza, Sedat Veyis Örnek'in değerli ailesine, arkadaşlarına, değerli meslektaşlarına ve aslında Sedat Veyis Örnek'i gelecekte de yaşatacak olan sevgili öğrencilerine çok teşekkür ederim. Bunlar yazılı metinden gelenlerdi. Ama bir de girdiğim andan itibaren salona, Rektörlük binasından içeri girildiğinde hissedilen bir hava var. Onun getirdiği kendi içimden gelen birkaç sözü kısaca söylemek istiyorum. Biliyorsunuz bu sıralarda, şimdilerde, son yıllarda, kimsenin durup inceliklerle uğraşmaya vakti yok. Böyle bir proje geçmişin ince endamını bugüne taşıyan böyle bir proje Sedat Veyis Örnek gibi, beni Hocam Prof. Dr. Doğan Aksan gibi zamanın inceliğini ruhunda taşıyan ve bizlere aktaran bu büyük insanları, böylesine güzel bir biçimde anan, akademik yolla, çok duygusal olmayan, ama akademinin zarafetiyle anan proje ekibine, buraya gelenlere, sevgili ailesine, tekrar tekrar teşekkür ederim. Ruhunu şad olsun.

Meryem Bulut: Konuşmaları için Hocamıza teşekkür ederiz. Şimdi konuşmalarını yapmak üzere Ankara Üniversitesi Rektör yardımcısı Prof. Dr. Sayın Kasım Karakütük'ü davet ediyorum.

Kasım Karakütük: Sayın Anayasa Mahkemesi Başkanımız, değerli meslektaşlarım, değerli konuklar, sevgili öğrenciler ve Veyis Örnek'in akrabaları, hepiniz hoş geldiniz. Tabii, Leyla Hocamızın her konuşmasında, böyle içinden gelerek samimi konuşmasından sonra konuşma yapmak biraz zordur, ama yine ben de bir konuşma yapmaya çalışacağım tabii ki. Evet, bir an düşünelim, şu an öğrendiklerimizi unuttuğumuzu ve hafızamızdan silindiğini düşünelim. Ne olurdu, herhalde biz biz olmaktan çıkardık. İki, yapacağımız işi bilemezdik, nereye gideceğimizi bilemezdik, ailelerimizi, çocuklarımızı bilemeyeceğimiz için bir alanımız olmazdı, yani yaşamımızın bir anlamı olmazdı. İşte şunun için sordum bu soruyu; bir ülkenin sahip olduğu bilgi birikimini yeni kuşaklara aktarması gerekir. Anadolu, Anadolu aynı Anadolu, beş bin yıl önce de aynı Anadolu on bin yıl önce de aynı Anadolu, bu gün de aynı Anadolu, on bin yıl sonra da aynı Anadolu olacak, ama bu Anadolu'nun üzerinde yaşayan insanların sahip oldukları bilgi farklı olacak. Yani iki bin yıl önceki Anadolu'da yaşayan insanların sahip olduğu bilgiyle bugünkü insanların sahip olduğu bilgi farklı. Ama tek özellik nedir, o bilgi kuşaktan kuşağa aktarılıyor ve bize de bizden önceki kuşaklar tarafından aktarılan yazılı sözlü bütün bilgiler bizde birikiyor, biz de bizden sonraki gelecek kuşaklara bunları aktarıyoruz. Aynı şey bir üniversite için de geçerlidir, bir kamu örgütü için de geçerlidir. Dolayısıyla kurumsallaşma bakımından bu tür bilgiler çok önemlidir. Ankara Üniversitesi kökleri 1842'li yıllara kadar giden tabii ki 1925 yılında ilk Fakültesinin -Hukuk Fakültesi'nin- kurulmasıyla, 1935'de Dil [ve] Tarih-Coğrafya Fakültemizin kurulmasıyla ve 1946 yılında Üniversitenin resmi olarak kurulmasıyla bugün üniversitenin kuruluşundan itibaren yetmiş yıllık bir çınar, yetmiş yıldır yoluna devam ediyor. Daha nice yetmiş yıllar, daha nice yüz yetmiş yıllar yoluna edecektir.

Prof. Dr. Kasım Karakütük

İşte üniversitemizin kurulmasında, kurumsallaşmasında, güçlenmesinde, işte ülkemizin hem bilgi birikim hem bilim alanlarının gelişmesinde pek çok bilim insanının pek çok kişinin emeği geçmiştir. Onlardan bir tanesi de bugün ölümünün otuz beşinci yılında anacağımız Veyis Örnek Hocamız. Veyis Örnek Hocamızdan az önce, -Leyla Hocamız isimlerini saydı bize- Pertev Naili Boratav, Veyis Örnek, Prof. Dr. İlhan Başgöz ve dördüncü kişi Orhan Acıpayamlı Hocalarımız folklor ve daha sonra Halkbilimi Bölümü'nün kurulmasında çok önemli katkılar yapmışlar. Bilgi birikimleri, araştırmalar, gençlerin yetiştirilmesi bilim insanlarının yetiştirilmesi ve bu alanların geliştirilmesi konusunda çok emekleri ve çok katkıları olmuş. Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek de 1961 yılından 1980 yılına kadar yaklaşık on dokuz yirmi yıl kadar bir dönemde Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültemizde hizmet vermiş Ankara Üniversitemizde hizmet sunmuş, pek çok yayın yapmış, pek çok eser ortaya koymuş. Bunları

özellikle bu kısa ömründe beş kitap, iki sözlük, yedi makale, önemli dergilerde yirmi beşten fazla yazı, sahnelenmiş üç tiyatro oyunu, sahnelenmiş olan tiyatro oyun çevirileri, yirmiden fazla yayınlanmış hikâye, şiir ve hikâye çevirilerini yazdığımı, bizlere kazandırdığımı görüyoruz. Ankara Üniversitesinin köklerinin bu kadar derin olması ve geleceğe doğru da dallarını açması, çiçeklerini sunması ve geleceğe doğru da uzanması işte bu kendisine katkı yapmış kendisi emek vermiş olan hocalarımızın, bize bırakmış olduğu bilgilerin bize bırakmış olduğu deneyimlerin yazılı ya da öğrencileri kanalıyla aktarılarak bizden sonraki kuşaklara da aktarılmalıdır. Bu bir vefa borcudur, aynı zamanda o elde edilmiş olan bilgilerin de yeni kuşaklara aktarılması çok önemli. Bu bizim hafızamız açısından önemli. Az önce size hafızamızı kaybedersek ne olur diye sorum, bundan dolayıldı. İşte hocalarımızın oluşturduğu o bilgi birikimlerinin oluşturduğu deneyimlerin bizim kanalımla yeni kuşaklara aktarılması gelecek kuşakların daha anlamlı, daha bilinçli, daha nereye gideceğini bilecek bir şekilde yoluna devam etmesi açımızdan çok önemli. İşte bu doğrultuda bir TÜBİTAK projesi olarak başlatılmış olan bu çalışma çok önemli bir bilgi birikimini bir araya toplamış ve aynı zamanda hem yayına çevirmiş, hem yayın sonrası tüm kamuoyuyla toplumla öğrencilerimizle bunu paylaşacak bilgi birikimini üniversitemizin -Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültemizin- web sayfasına koymuş bulunuyor, *Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması*. Ben de bu konuşmayı yapmadan önce şöyle girdim, bir baktım, gerçekten bütün kitapları, bütün eserleri onunla ilgili yazılmış olan onun hakkında yazılmış olan yazılar, az önce Meryem Hoca konuşmasında resimleri de gösterdi -kapak sayfalarını da gösterdi- çok zengin bir bilgi birikimini bizimle, ülkemizle, bu alanda araştırma yapacaklarla ve tüm dünya kamuoyuyla paylaşmış oluyorlar, dolayısıyla bu çok önemli gerçekten. Bu çalışmayı yapan üniversitemizin değerli öğretim üyeleri ve onlara paydaş olan üniversitemiz dışından öğretim üyeleri ve araştırmacıları kutluyoruz. Bunların isimlerini de paylaşmak istiyorum. Az önce Meryem Hoca söyledi ama bir kez de ben söyleyeyim. Doçent Doktor Serpil Aygün Cengiz proje yürütücüsü; Doçent Doktor Meryem Bulut -az önce konuşma yapan meslektaşımız, Hocamız-araştırmacı; Doçent Doktor Günseli Bayraktutan o da yine araştırmacı; Eren Zencirden, Aysun Ezgi Bülbül, Meryem Karagöz, Sevinç Gülçiçek, Abdurrahim Türker. (*Alkışlar*) Evet, alkışlıyorum. Bu çalışmayı yaparak bu bilgi birikimini bizlerle ve bizden sonraki kuşaklarla paylaştıkları için ve bize kazandırdıkları için Rektörlüğümüz olarak biz de çok teşekkür ediyoruz. Bana da Sedat Veyis Örnek çalışmasını getirmişlerdi. Eğitim Bilimleri Fakültesinin bir Halk Eğitim Bölümü var, şimdiki adıyla Yetişkin Eğitimi; orada benim bir sınıf arkadaşım -aynı zamanda profesör- onu görür görmez hemen aldı gitti. O kitap gitti, Hocam elimden. Kitaplığımdan tekrar bir bakayım dedim çalışmalara, ama maalesef, gidiş o gidiş, ne kadar da önemli bir katkı olduğu belli, gösteriyor. (*Kitabın tekrar takdim edilme önerisinin gelmesi üzerine*) Teşekkür ediyorum.

Şimdi Üniversitemizde, Üniversitemize aidiyet duygularını arttırmak, bu tür hizmetleri yapmış olan hocalarımıza armağanlar hazırlıyoruz. Birçok fakültede de bu var. Genellikle Üniversitemizin ve Fakültelerimizin kuruluş yıldönümlerinde çeşitli kitaplar hazırlıyoruz. Benim Fakültemde biz, emekli olmuş olan benim hocam, başka hocalarımızla ilgili Fakültemizin yayını olarak armağanlar hazırladık. Bütün fakültelerde var, mesela Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültemizin kuruluşuyla ilgili, Doğan [Atılğan] Hocam da burada pek çok kitaplar hazırladım, başka fakültelerde hazırlıyorlar. Böylece o hocalarımızın bize yapmış olduğu katkıları bir anlamda yâd etmek yeni kuşaklara Türkiye'nin bu alanda çalışan meslektaşlarına paylaşmak açısından çok önemli. Değerli hocalarımız bizi yetiştiriyorlar, yayın yapıyorlar, efendim hoca yetiştiriyorlar ama emekli olup gittikten unutulmasınlar, o kitaplarla yaşasınlar, o kitaplar kütüphanelerde yer alsın ki yeni kuşaklar da onları tanımak istiyoruz. Bu anlamda bu armağan kitaplar ve hazırlanmış olan bu içerikteki kitaplar çok çok önemli. Özellikle, aidiyet duygularını pekiştirmek bakımından. Üniversitemizin web sayfası, daha doğrusu web televizyonu hazırlandı. O web televizyonunda şu anda yüzün üzerinde belgesel ve bu tür şeyler yer alıyor. İşte bu *Veyis Örnek Belgeliği*'nde olduğu gibi biz bu kitapların tümünü orada bir başlık altında toplayarak böylece tüm kamuoyuyla sonsuza kadar paylaşmış olacağız, bu çok önemli.

Bir diğer etkinliğimiz de bunu da son üç yıldır yapıyoruz, paylaşmak istiyorum. Seksen yaşını aşmış olan ve yaşamda olan üniversitemizin öğretim üyelerine, profesörlerine “Çınar Ödülü” veriyoruz. Buraya rektörümüz davet ediyor, burada güzel bir tören hazırlıyoruz. Belki hiç kimsenin artık aramadığı bir dönemde diyelim, üniversitemiz tekrar hocalarımızı buraya davet ederek onlara bir belgeyle onlarla güzel bir anı hazırlanmasıyla böylece onları unutmadığımızı, onların bilgi

birikimlerini paylaşacağımızı, genç kuşaklara aktaracağımızın işaretlerini de veriyoruz. Gerçekten çok duygulu anlar oluyor. Öğrenciler, hocalar, yöneticiler hep birlikte bu salonda bunu yapıyoruz. Bir diğer şey geçmişte üniversitemizi yönetmiş olan on sekiz rektör var; bu rektörlerden altısı yaşamda, diğerleri yaşamıyor. Bunların mezarlarını bulduk. Bazıları çok artık ziyaret edilmediği için artık unutulmuş, harap olmuş. Rektörlüğümüzce onların onarımları yapıldı. Ziyaret edildi, bizzat rektörümüz gitti, yetmişinci yılda yine ziyaretler edilecek -ikisi İstanbul'da diğerleri Ankara'da- Dolayısıyla ben şunları paylaşmak istedim; yani onlardan bir tanesi sevgili hocalarımızın başlatmış olduğu Veyis Örnek çalışması üniversitemiz açısından çok değerli bir çalışma, çok örnek bir çalışma. Bunun gibi başka üniversitemizin değerlerini geleceğe taşıyacak olan diğer bilgileri de ben de burada sizlerle paylaşmış oluyorum. Bu çalışmaya emeği geçen başta Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültemizin Dekanı, Dekan Yardımcıları, emeği geçen tüm hocalarına ve bu projeye emeği geçen demin isimlerini saydığım tüm hocalara ve araştırmacılara bir kez daha teşekkürlerimi yineliyorum. Biraz sonra burada konuşmacı olarak söz alacak Prof. Dr. Kurtuluş Kayalı, -az önce salona girdiğini gördüm Hocamızın- Prof. Dr. Ali Rıza Balaman, Prof. Dr. Öğsev Dörtlemez, Prof. Dr. Halis Dörtlemez Hocalarımız da bu gün burada bizimle bilgilerini, deneyimlerini paylaşacaklar. Onlara da yapacakları katkı için çok teşekkür ediyorum. Son olarak da bizleri bugün yalnız bırakmadığımız için salona gelerek bu toplantının daha renkli, daha canlı, daha heyecanlı sürmesi, yürütülmesi için bulunduğunuzdan sizlere de çok teşekkürlerimi iletiyorum. Sanırım Veyis Örnek'in akrabalarından Levent Horasanlı - yeğeniymiş-. Evet, hoş geldiniz. O da geldiği için ona da teşekkürlerimi sunuyorum. Hepinize sevgiler, saygılar sunuyorum. Toplantının yararlı olmasını diliyorum. (Alkışlar)

Meryem Bulut: Hocamıza konuşmaları için çok teşekkür ederiz ama ben tekrardan hocamızı Sayın Rektör Yardımcımızı davet ediyorum; bugünkü konuşmacıların plaketini vermek üzere. (Alkışlar) Öğsev Dörtlemez Hocam bugün çok yakın bir hastası, çok ağır bir hastası olduğu için bugün katılamadı. Halis Dörtlemez Hocamı davet ediyorum.

Prof. Dr. Kasım Karakütük Prof. Dr. Halis Dörtlemez'e plaketini takdim ederken

Kasım Karakütük: Buraya kadar geldiğiniz ve katkılarınız için çok teşekkür ederiz.

Halis Dörtlemez: (Plaketini alırken) Benim için büyük bir onur, teşekkür ederim. (Alkışlar)

Meryem Bulut: Prof. Dr. Ali Rıza Balaman Hocamı davet ediyorum. *(Alkışlar)*

Prof. Dr. Kasım Karakütük Prof. Dr. Ali Rıza Balaman'a plaketini takdim ederken

Kasım Karakütük: Çok çok teşekkür ediyoruz, yaptığınız katkılar için.

Ali Rıza Balaman: Benim için onur olacak, memnuniyetle. Koşarak geldim ve gönüllü geldim, sanıyorum hepinizden de gönüllü geldim. *(Gülüşmeler ve alkışlar)*

Meryem Bulut: Prof. Dr. Kurtuluş Kayalı'yı davet ediyorum. *(Alkışlar)*

Prof. Dr. Kasım Karakütük Prof. Dr. Kurtuluş Kayalı'ya plaketini takdim ederken

Kasım Karakütük: Teşekkür ederiz, Hocam.

Kurtuluş Kayalı: Sağ olun! *(Alkışlar)*

Meryem Bulut: Levent Horasanlı'yı davet ediyorum. *(Alkışlar)*

Prof. Dr. Kasım Karakütük Sedat Veyis Örnek'in yeğeni Levent Horasanlı'ya plaketini takdim ederken

Kasım Karakütük: Teşekkür ederiz.

Levent Horasanlı: Ben teşekkür ederim. *(Alkışlar)*

Kasım Karakütük: Değerli konuklarımız, aslında Rektörümüz de katılacaktı, ama bugün çok kalabalık bir ekiple Sincan Organize Sanayi'ne gittikleri için katılamadılar. Hepinize sevgi ve saygılarımı ilettiler.

Meryem Bulut: Hocalarımıza çok teşekkür ediyorum, konuşmalarından ötürü. Şimdi kısa bir ara veriyoruz.

ANMA ETKİNLİĞİNDEKİ KAHVE ARASINDAN FOTOĞRAF KARELERİ

(soldan sağa) Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Leyla Gülsün Uzun, Yekta Güngör Özden, Doç. Dr. Meryem Bulut, Ankara Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Kasım Karakütük

(soldan sağa) Ümit Aytar, Prof. Dr. Ali Rıza Balaman, Prof. Dr. Halis Dörtlemez ile Sedat Veyis Örnek'in yeğeni Levent Horasanlı

(soldan sağı) Nail Tan, Yrd. Doç. Dr. Türkan Fırıncı Orman, Dr. Metin Turan,
Başkent Üniversitesi Sosyoloji Bölüm Başkanı Prof. Dr. Tülay Uğuzman

(soldan sağı) Yekta Güngör Özden, Prof. Dr. Halis Dörtlemez ile Prof. Dr. Aliye Öztan

Proje ekibi üyeleri ile Ayfer Satılmış konuklarla ilgilenirken

Meryem Karagöz ile Dr. Güner Soylu

(soldan sağa) Prof. Dr. Kurtuluş Kayalı, Mehmet Severcan Kaygusuz, Metin Turan

(soldan sağa) Osman Nahya ile Prof. Dr. Halis Dörtlemez

(soldan sağa) Melek Esen, Gamze Merve Erarslan, Aynur Yıldırım, Buse Kadioğlu, Prof. Dr. Kurtuluş Kayalı, Nurdan Ulusoy, Merve Özdemir, Şeyma Kalkan

Hacettepe Üniversitesi Türk Halkbilimi ile Ankara Üniversitesi Halkbilim Bölümü öğrencileri

Gazeteci/yazar Mahzun Doğan ile Doç. Dr. Günseli Bayraktutan

Doç. Dr. Meryem Bulut ile Prof. Dr. Ali Rıza Balamam

(soldan sağı) Prof. Dr. Anıl Çeçen, Ozan Sağıdıç, Yüksel Emekli

(soldan sağa) Gülin Onat, Solmaz Karabaşa, Sevinç Glek

(soldan sağa) Dr. Güner Soylu, Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz, Mehmet Severcan Kaygusuz

Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Halkbilim Bölümü Öğrencileri
(soldan sağa) Gaye Türkyayın, Nurdan Ulusoy, Burak Saim Atlıer, Melek Esen ile
(ortada) Gazi Üniversitesi Türk Halk Bilimi Bölümü'nden Araş. Gör. Petek İnci

DTCF Halkbilim Bölümü öğrencileri, Hacettepe Türk Halkbilimi Topluluğu Üyeleri,
Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz ve Doç. Dr. Meryem Bulut ile birlikte

(soldan sağa) Nail Tan, Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz, Meral Ülkü

Nurdan Ulusoy (AÜ DTCF Halkbilim Topluluğu Başkanı)

AÜ DTCTF Halkbilim Bölümü öğrencisi Gamze Merve Erarslan

AÜ DTCTF Halkbilim Bölümü öğrencileri (soldan sağa) Aynur Yıldırım ile Şeyma Kalkan

(soldan sağa) AÜ DTCF Halkbilim Bölümü öğrencileri Çağla Erdoğan (DTCF Halkbilim Topluluğu Yönetim Kurulu üyesi) ile Selda Turan (DTCF Halkbilim Topluluğu önceki Başkanı)

(soldan sağa) AÜ DTCF Halkbilim Bölümü öğrencisi Bilge Mine Özdemir, (DTCF Halkbilim Topluluğu Yönetim Kurulu üyesi) Gaye Türkyıldız ile fotoğrafçı Nebi Çim

(soldan sağa) Yrd. Doç. Dr. Gülayşe Temeltaş ile Meral Ülkü

(soldan sağa) AÜ DTCF Halkbilim Bölümü öğrencileri Melek Esen ile Dilara Dağdeviren

(soldan sağa) Sevgi Glecek, Aysun Ezgi Bülbül, Gülin Onat, Sevin Glecek, Selda Turan, Nurdan Ulusoy, ağla Erdoğan, Buse Kadioğlu

(soldan sağa) mit Aytar, Prof. Dr. Nuran Elmacı, Prof. Dr. Ali Rıza Balaman

(soldan sağa) Prof. Dr. Ali Rıza Balaman, Prof. Dr. Nuran Elmacı, Prof. Dr. Nilgün elebi

(soldan soğa) Prof. Dr. Kurtuluş Kayalı, Meral Ülkü, Ozan Sağdıç

Kahve arasından genel bir görünüm

Prof. Dr. Metin Özbek

(soldan sağa) Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz, Dr. Nevin Halıcı

(soldan sağa) Yrd. Doç. Dr. Ayşe Duvarcı, Prof. Dr. Nesrin Karaca

(soldan sağa) Melek Kaptanoğlu (AÜ DTCF Halkbilim Topluluğu Yönetim Kurulu Üyesi) ile Mine Öztekin (DTCF Antropoloji Bölümü öğrencisi)

(soldan ikinci) Anıl Çeçen ve Yüksel Emekli

(soldan sağı) Prof. Dr. Halis Dörtlemez, Osman Nahya, Prof. Dr. Tülay Uğuzman

(soldan sağı)
Prof. Dr. Berna Alpagut, Prof. Dr. Nilgün Çelebi

(soldan sağı)
Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz, Meral Ülkü

Prof. Dr. Halis Dörtlemez ile Meryem Karagöz

Kahve arasından genel bir görünüm

Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz ile Prof. Dr. Ali Rıza Balaman

Proje süreci boyunca yapılan çalışmaların tanıtıldığı masa

Kahve arasından genel bir görünüm

(soldan sağa) Gülbeyaz Karagöz, Yrd. Doç. Dr. Gülayşe Temeltaş, Hatice Karagöz, Hamide Akdemir

Kahve arasından genel bir görünüm

Sedat Veyis Örnek Projesi kapsamında üretilmiş eserlerin misafirler için sergilendiği bölümde (soldan sağa) Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz, Tanju Ozanoğlu, Tülay Aslıhak Uğurelli

Solmaz Karabaşı, İbrahim Beğendi

Sedat Veyis Örnek Projesi kapsamında üretilen eserlerin misafirler için sergilendiği bölümde (soldan sağa) Aynur Yıldırım, Gaye Türkaydın (DTCF Halkbilim Topluluğu Yönetim Kurulu Üyesi), Merve Özdemir, Gamze Merve Erarslan, Buse Kadioğlu (DTCF Halkbilim Topluluğu Yönetim Kurulu Üyesi)

DTCF Halkbilim Bölümü öğrencileri (soldan sağa) Ali Yılmaz ile Burak Saim Atlter (DTCF Halkbilim Topluluğu Yönetim Kurulu Üyesi)

(soldan sağa) Doç. Dr. Günseli Bayraktutan, Burak Saim Atlter, Aysun Ezgi Bülbül, Eren Zencirden

(soldan sağı) Kadir Mete İçgiller, Nurseli Beceren ve Prof. Dr. Kıymet Giray (arkası dönük duran)

(soldan sağı) Gülbeyaz Karagöz, Hatice Karagöz, Hamide Akdemir, Hüseyin Karagöz, Hasan karagöz

DTCF Halkbilim Bölümü mezunlarından Şafak Yılmaz ve Doç. Dr. Meryem Bulut

(soldan sağa) Doç. Dr. Meryem Bulut, Osman Nahya, Solmaz Karabaş, Zümrüt Nahya, Ozan Sağdıç

(soldan sağa) Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz, Meryem Karagöz, Şafak Yılmaz

(soldan sağa) Gaye Türkaydın, Sedat Veyis rnek'in yeğeni Levent Horasanlı, Burak Saim Atlıer

Kahve arasından genel bir görünüm

(soldan sağa) Doç. Dr. Serpil Ayyün Cengiz ile Meryem Karagöz

Kahve arasından genel bir görünüm

(soldan sağa)

Metin Turan, prof. Dr. Kurtuluş Kayalı, Meryem Karagöz, Yüksel Emekli, Doç. Dr. Meryem Bulut

Prof. Dr. Kurtuluş Kayalı

(soldan sağa) Hamide Akdemir, Gülbeyaz Karagöz, Hatice Karagöz, Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz

(soldan sağa) Tugay Kutlu, Alper Aksu

(soldan sağa) Ayfer Satılmış, Sevgi Glecek, Ali Mahir Fayık

(soldan sağa) Abdurrahim Türker, Doç. Dr. Günseli Bayraktutan, Ömer Karapınar

(soldan sağa) Gülin Onat, Sevinę Glęięek, Eren Zencirden, Aysun Ezgi Bülbül, Sevgi Glęięek

(soldan sağa) Prof. Dr. Gülsün Leyla Uzun, Aysun Ezgi Bülbül ile Eren Zencirden

(soldan sağa) Pınar Dinkurt, Sevcan Koramaz, Ali Can Ksmet, Ali Mahir Fayık

(soldan sağa) Prof. Dr. Halis Dörtlemez, Doç. Dr. Günseli Bayraktutan ile Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz

Ankara Üniversitesi DTCF Halkbilim Bölümü öğrencileri

(soldan sağa) Ümit Aytar, Prof. Dr. Ali Rıza Balaman, Prof. Dr. Halis Dörtlemez ve Levent Horasanlı

(soldan sağa) Doç. Dr. Meryem Bulut, Gülrü Bayraktar, Prof. Dr. Gülsün Leyla Uzun,
Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz ile Derya Perk

(soldan sağa) Meral Ülkü, Zümrüt Nahya, Osman Nahya ile Prof. Dr. Halis Dörtlemez

Kahve arasının sonunda, konuşmalar başlamadan önce

Meryem Bulut: Değerli konuklarımız tekrar hoş geldiniz. Konuşmalarını yapmak üzere Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Sayın Kurtuluş Kayalı'yı davet ediyorum. *(Alkışlar)*

Kurtuluş Kayalı: Arkadaşlar, ben en çok hitap ederken zorlanırım, bu konuşmalarda bana en fazla yapay gelen şey hitap tarzıdır, başlangıçtaki hitap tarzıdır. Onun için müsaade ederseniz ben sayın resmi zevat, değerli meslektaşlarım ve sevgili öğrenci arkadaşlarım diye başlayıp konuya gireyim. Burada kimse bana bir şey söylemedi kaç dakika olduğunu, bana işaret ettikleri zaman ben sözümü bitiririm, yani uzarsa. Onun için en kısa biçimde söyleyeceklerimi söylemeye çalışacağım. Sedat Veyis Örnek'in en önemli özelliği bir entelektüel olmasıdır. Bu çalışmayı yapan arkadaşlar çok hayırlı, çok başarılı bir iş yapmışlardır ve fakat bu başarılı işi yaparken bir takım eksiklikleri de vardır, akıllarına gelmemiş midir, gelmediğini zannetmiyorum. Üzerlerine yükledikleri kişiler belki yapmamış, yapamamışlardır ve Sedat Veyis Örnek'in içinde bulunduğu kurum önemli bir kurumdur, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'dir.

Prof. Dr. Kurtuluş Kayalı

Ben Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin sıradan bir öğretim üyesiyim, dolayısıyla Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi hakkında resmi bir durumum olmadığı için rahat bir biçimde konuşabilirim. Yani bir takım önemli olumlu özellikleri olduğu gibi, bir takım olumsuz özellikleri de vardır. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi problemleri bir Fakülte'dir. Kuruluşu tarihinden itibaren bile bu durum biraz böyledir; çünkü düşünebilir misiniz bir yönü itibarıyla, en azından düşünsel yönü itibarıyla kimilerinin "Milliyetçilik olayı", kimilerinin "Ülkü-Turancı tasfiyesi" dedikleri 1944 olaylarının Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde izdüşümü vardır. Öğretim üyeleri arasında vardır, öğrenciler arasında vardır. O döneme baktığımızda o dönemde Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde Yahudi, Alman nazizminden kaçan öğretim üyeleri de vardır. Şimdi insanları bir örnek biçimde düşünmek anlamlı bir şey değildir. Herkesin tercih hakkı vardır. Böyle bir gerilimin üzerine oturtulmuş bir Fakülte'dir. Aynı zamanda Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin bir başka özelliği daha vardır. Çünkü Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde bu 1947-48 tasfiyesi olmuştur. 1947-48 tasfiyesinin etkileri sonraki dönemde de kendini hissettirmiştir. Hatta o dönemde tasfiye edilen Niyazi Berkes yıllar sonra yazdığı İsmet Paşa yazarken Türkiye'de yayınlamak istemediği anılarında hayatının sadece 40 ile 50'li yılları arasını daha doğru ifadeyle Dil Tarih'te başladığı 39 ile 48 yılları arasını anlatmaya çalışmıştır. Kitabın da temel amacı ben bir yerde söyledim, onu da tasdik etti, söylemeye çalıştığı hikâye, "Ben bu Dil Tarih'de yaşadıklarımı unutmam ve kimseye de unutturmam", lafıdır. Yani bunun gerilimi de vardır, gerilimi

ne ölçüde vardır; o dönemde Behice Boran'la doktora yapan -kim- Mübeccel Kıray bu olaylardan ancak kırk yıl sonra Dil Tarih'teki hocalarından bahsedebilmiştir. Fatma Başaran hakeza Behice Boran'ın doktora öğrencisidir. Fatma Başaran da çok daha sonra bu Dil Tarih'teki olaydan bahsedebilmiştir. Yani bu hikâye tıpkı öbür hikâye gibi bir gerilim, gerilimden öte bir ürküntü, bir korku yaratmıştır. Bu önemli bir olaydır. Dil Tarih'te kim vardır, Dil Tarih'te Osman Turan vardır. Osman Turan 1948 yılında neyi yazmıştır, 1948 yılında ciddi bir biçimde fakültede, üniversitede solcu hocalar meselesi diye bir metin yazmıştır ve Osman Turan da sonraki yıllarda Yassıada serüveninden sonra, belki Yassıada serüveninin de etkisiyle Dil Tarih-Coğrafya Fakültesi'ne sokulmamıştır. Yani gerilim sadece sağcı solcu olarak nitelenen insanlar arasında değil bizatihi bir başka düzlemde de gelişmiştir ve Dil Tarih'te bunun örneklerini bulmak görmek mümkündür. Hakeza 50'li yıllar da çok farklı bir biçimde geçmemiştir. 50'li yıllarda da bir hikâye vardır. 50'li yılların sonlarına doğru Menderes'in meşhur Vatan Cephesi şeyinde Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde önemli sayıda öğretim üyesi ne olmuştur, az olmayan sayıda öğretim üyesi Vatan Cephesi'ne girmiştir ve bunlar da 1960 yılında 60 Ekim'inde Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nden bu 147'lilerle birlikte tasfiye edilmiştir. Bu olayı yaşayan insanın bütün bu hikâyelerin etkisi altında kalmaması mümkün değildir. Ve bunun sonrasında 1972 yılında Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin dekanı ve yanındaki insanlar, çevresindeki insanlar mahkeme konusu olmuştur. Şerafettin Turan bunun bir metnini yazmıştır, kitabını yazmıştır, hayat hikâyesini yayınlamıştır. Hayat hikâyesini yayınlarken bile kendini tarafsız yönetici olarak nitelemiş, kendinin yani adil davrandığını öne çıkarıp “Yaa, biz resmen ciddi memurlardık”, demeye getirmiştir ki kendisi TRT yönetim kurulu üyesidir, daha sonraki dönemde Kültür Bakanlığı müsteşarıdır, Türk Dil Kurumu üyesidir.

Yani Dil Tarih ortamı insanları biraz takım elbiseli, kravatlı, tedbirli, aşırı tedbirli bir ortama dönüştürüp bir ortamda hissettirir. Dil Tarih öğretim üyesi şeydir, sorunludur baktığınız zaman bu hikâye niye sorunludur? Bu tarih onun üzerine yüküdür, hatta Kemal Ateş Dil Tarih üzerine çok kısmi bilgisiyle bir roman bile yazmıştır. Ama ilginçtir bir hikâye ki Kemal Ateş bu romanı Dil Tarih'ten fersah fersah uzaklaştıktan sonra yazabilmiştir. Romanda da ciddi problemler vardır. Yani şimdi baktığınız zaman Dil Tarih de böyle bir ortamdır, ben böyle niye anlatıyorum; Sedat Veyis Örnek de bu ortamda çalışmıştır. Bir takım şeylerde biraz tedbirli davranmasının ve yani Dil ve Tarih [ve Coğrafya] Fakültesi'nde çok cüretkâr insanlar vardır. Niye cüretkâr insanlar vardır? Malum deyiş “Cahil cüretkâr olur”, baktığınız zaman veya “Cüretli insan cüretkâr olur”, baktığınız zaman yani başka bunun bir izah tarzı yok. Yani Türkiye'de çok hoş, çok iyi bir deyim vardır. Nedir? Eşek bile girdiği suyun dibini görmeden suya girmez, şeye baktığınız zaman, yani şimdi tipik bir Dil Tarih hocası nasıl olur portresini buradan çizmek mümkündür. Dolayısıyla Sedat Veyis Hoca'nın yazdığı metinlere, o engin entelektüelin yazdığı metinlere bakarken çalıştığı kurumu, ortamı hesaba katmak, bunu anlamak anlamlandırmak mümkündür. Şimdi bunu uzatmak mümkün, uzatmak gibi bir niyetim yok. Bunu zenginleştirmek mümkün, yani bu şey değil. Bir de bütün bunların arkasında ne var; Türkiye'nin arkasında sürekli olarak alt üst oluş hali var, bu Türkiye'nin sürekli alt üst oluş hali insanları bu tür duruma getiriyor. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin bir başka temel özelliği de vardır, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi yabancıyı kumar. Yani yabancıyı nasıl kumar? Dil ve Tarih-

Coğrafya Fakülteli olmayı veya aynı şeyden meslekten, meşrepten gelmeyi öyle kolay kolay barındırmaz. Sedat Veyis Örnek'in mensubu olduğu yere baktığınız zaman Sedat Veyis Örnek o iki kişiden, o iki öğretim görevlisinden doktorasını yaparak daha sonra başladığı için bir anlamda şanslıdır. Çünkü Ayhan Ataman da Boratav da orada çalışmışlardır ve orda doktoralarını bir biçimde, bir şekilde doktoralarını bitirememişlerdir. Sedat Veyis Örnek de doktorasını orda yapmak durumunda kalsaydı muhtemelen benzer şeylerle, tam benzer şeylerle olmasa bile zaten bunaldığı bellidir, bu arkadaşların yaptığı çalışmalardan da bu bariz bir biçimde ortaya çıkmaktadır. Bu hikâye bellidir ve bu bunalma halinin çok daha uç noktalara gideceği malumdur. Mesela ne bileyim, Attila Erden bana söylerdi vaktiyle, “Yav”, şey derdi, “senin en büyük şansın doktorayı yaptıktan sonra buraya gelmendir”, derdi. Yani doktorayı burada yapmaya kalktığın takdirde hayat bayağı problemlidir. Yani Attila Erden'in bazı konularda olağanüstü gerçekçi teşhisleri, tespitleri vardır. Söylemek istediğim bir hikâye bu yani nasıl bir ortama doğuyor, nasıl bir ortamda çalışıyor.

Şimdi iki hikâye var benim anlatmaya çalışacağım, iki şey var. Bu kuşakta, yani Sedat Veyis'in kuşağında, Sedat Veyis bir, bir de başka önemli bir entelektüel daha var, o da Metin And'dır. Yani Sedat Veyis'in kıymetini önemini, yani şimdi herkes söylüyor falan filan ama, kendinden sonra gelenler kavramamışlardır, çok net bir biçimde. Metin And'ın önemini de kendinden sonra gelenler kavramamışlardır. Bu çalışma başlarken benim yaptığım bir konuşma vardı, bir şey söylemişim. Yani neyi söylemişim? Şunu, “Sedat Veyis Örnek üzerine numunelik olarak bir tane tez bile bu kürsüde yaptırılmamıştır”, demişim. Ama ilginç bir şey, bugün karıştırırken bunları yeni, bu projeyi yapan arkadaşların yeni şey yaptığı çalışmayı gördüm ki bunu da rahatlıkla söyleyebilirim Sedat Veyis üzerinde o bölümden ziyade yani sosyal antropoloji, etnoloji falan filan bölümünden ziyade kim durmuştur, Tiyatro Bölümü durmuştur. Tiyatro Bölümü neden Sedat Veyis üzerinde durmuştur? Tiyatro bölümünün Sedat Veyis üzerinde durmasının nedenlerinden biri Metin And'dır. Metin And'ın daha interdisipliner çalışması, Metin And'ın çok daha üretken çalışması, Metin And'ın çalışmalarıyla Sedat Veyis'in çalışmalarını bir biçimde kesiştirmiştir ve yani daha ileriki dönemde Sedat Veyis öldükten sonra bu *Türk Halkbilimi* kitabının oyunlaştırılmasında Tiyatro Bölümü'nden başkalarının işi, başkalarının işleri başkalarının etkisi olduğunu düşünmüştüm, ama yani o oyunu, o dönemde sahneye koyuş sürecini anlamaya çalıştım hatta şey diye düşündüm, “Bu yanlış mı yazıldı?” diye, hatta şey diye düşündüm, yani “Bu oyunu Nurhan Karadağ sahneye koydu” diye düşündüm. Yok, başkası koymuşsa da bir biçimde bir şekilde, Metin And bu hikâyelerin bir şekilde bir biçimde sahnelenmesini istiyor; çünkü Metin And'ın kitaplarına baktığınız zaman Metin And'ın kitaplarıyla şeyin kitaplarının Sedat Veyis bir biçimde bir biçimde bir şekilde çakıştığını görürsünüz. Metin And'ın da ufku Sedat Veyis gibi geniş bir ufuk. Arkadaş, bu nereden kaynaklanıyor; bu bir biçimde bir şekilde şuradan kaynaklanıyor. İkisi de daha interdisipliner bakabiliyorlar olaya, ikisi de başka şeylerle de ilgili. Hatta bu bir ölçüde Metin And lehine. Niye lehine? Şu anlamda, Metin And o dönem de bariz biçimde Türkiye'de etkide bulunmuş bir ciddi derginin sürekli yazarı, *-Forum Dergisi'nin yazarı-* Metin And çok daha makro bir biçimde bakıyor ve Metin And Türkiye'de o dönem de esen rüzgâr karşısında, o dönem entelektüellerinin, o dönem solcu entelektüelinin, -Metin And tipik bir solcu değil- ezikliği altında kalmamış Metin And. Metin And'ın kendine bağımsız bir şeyi var, hatta Metin Ant 1980'li yıllara doğru giderken, CHP hükümeti baştayken kültür politikasını çok direkt bir biçimde gerçekçi bir şekilde de eleştirebilmiş, kafası en özgür hocalardan, özgür entelektüellerden biri. Metin And'la Sedat Veyis ne ölçüde birbiriyle ölçüşüyor? Bir başka şey daha var. Bunlar Dil Tarih'in dışından, yani bir kere birisi İlahiyat Fakültesi'nden geliyor, birisi hukuk okumuş. Ama hukuk okuduğu zaman bile, 60'lı yılların başlarında bile başka yerlere de yönelmiş; mesela *Meydan Dergisi'*nde şurada burada, zinhar öbürlerinin görünemeyeceği yerde Köprülü üzerine bile, bu Köprülü hakkında yazan bu eski solcu, Marksist, komünist bir yazarın yazdığı bir yazıyı *Meydan* yetkililerine, ya evvela “*Meydan*’da şunun bir cevabını verin, ondan sonra konuşalım”, şeklinde şey yapmış. Şimdi bu çalışmanın hakikaten bir hayrı dokundu -arkadaşların yaptığı çalışmaların- şimdi şöyle bir hikâye, ben orada okudum, bunu yani bu adam sadece İlahiyat okuduğu için tuhaf değil, İlahiyat'ta o dönemdeki İlahiyat gibi değil, o dönem İlahiyat başka. Bu dönem İlahiyat kökenli yönelimli insanla, o dönemde şey yaparsan ilahiyat okutursan zinhar dinden çıkacağı şeklinde bir izlenim edinebilir, o dönem ilahiyatına baktığın zaman. Şimdi bu da okumuş yurtdışına gitmiş geliyor Türkiye'de, şey yapıyor, söylüyor, arkadaşların aktardığı metinden aktarıyorum; “Ben”, diyor “Mukayeseli Dinler Tarihi doktorası yaptım” diyor, “yardımcı ders olarak da Etnoloji dersini aldım” diyor. Nermin Erdentuğ da bunu

yazdığı zaman, söylediği zaman bunu aynen tekrarlıyor. Yani bu adam etnolog mu, yok abi, bu adam dinler tarihçisi. Şimdi hikâyesi öbür hikâye. Şimdi mesela Dil Tarih'in kapısından girdiğin zaman, başka yerden de girdiğinde Türkiye'de her şey birbirine benzer, ODTÜ bu konulara bütünüyle olağanüstü teknik bir biçimde bakar. Sosyoloji bölümüne gittiğin zaman sosyoloji mezunu değilsen sosyolog sayılmazsın, Dil Tarih'te de bu çok da had bir şeydedir. Bu interdisipliner hikâyenin olabileceği, oluşabileceği şey söz konusu değildir. Netice-i kalam şunu söylemeye çalışıyorum, bu dinler tarihçisi olarak şey yaptı, etnoloji yaptı, halkbilim yaptı. Ama insaf, bunun bir şeyi var, çerçevesi var, bunu yaparken neyle yaptı, bunu yaparken el-hak öbürlerinin yaptığından çok daha âlâsını yaptı. Yani demek ki bu hikâye bu dar kalıpların içinde sıkışıp kalarak olmuyor, olamıyor. Şimdi mesela şöyle bir şey, bana Meryem Karagöz aktardı bunu, bir yerde okumuş, yani o evrakların arasında okumuş. Bana dedi ki "Sen yaşlısın, giremezsin o evrakların arasına, ama bu da sende alışkanlık yaratmasın; her şeyi başkasından kaparak yani bu huyundan da vazgeç" dedi ve şeyi söyledi bana; Osman Turan, Orhan Acıpayamlı hakkında yazmış, "Yav, iyi güzel derleme yapıyor, şunu yapıyor, ama bunda bir fikriyat yok, bunu bir toparlayamıyor, bunda yorum yapamıyor" demiş. Yani bu hikâye bizim tarihçiler için de bayağı geçerli, başka alanlar için de geçerli. Sedat Veyis'i öbürlerinden ayıran şey böyle günlük genellemelere, temel değerlendirmelere, meseleyi daha temelden değerlendirmelere açık olmasından kaynaklanıyor. Zaten *Türk Halkbilimi* kitabını okuduğunuzda adamın çok farklı farklı alanlarda çok derinlikli sayılabilecek şeylere, meselelere vakıf olduğunu görmemiz mümkün. Yani bunu bariz bir biçimde anlıyoruz. Zaten baktığımız zaman Dil Tarih'te Dil Tarih asıl için söylenecek hikâye o, belki Türkiye için de söylenecek şey o. Özelliğine baktığımız zaman Dil Tarih'te daha alt kesimden gelen insanlar genelde sağda; biraz daha paralı, pullu çullu, insanlar elitist olanlar biraz daha solda veya daha Kemalist. Tuhaf bir şey, değişik bir şey o gerilim daha da bariz bir gerilim veriyor. Yani şimdi baktığın zaman Sedat Veyis Örnek bu hikâyede çok belirgin olarak uymuyor. Üçüncü olarak söylemeye çalıştığım hikâye de şuradan kaynaklanıyor. Buna hakikaten dikkat etmek lazım, buna hakikaten ciddi bir biçimde bakmak lazım; yani Türkiye'nin ortamına bakmak lazım. Hikâye şu, daha başlangıcı şu: Mesela bunu Yaşar Kemal diyor, diyor. Meselâ o kitapta en güzel yazılardan biri Mehmet Fuat Bozkurt'un yazısı; çünkü orada bir sürü şeyi öğreniyorsun, Mehmet Fuat Bozkurt'un yazısından. Yani mesela müsteşarlığa kimin kendisini müsteşar olarak önerdiğini söylemiyor da veya bilmiyor mu, olabilir, ama Mehmet Fuat Bozkurt müsteşarlığa Sedat Veyis'in önerildiğini söylüyor mesela. Ama o metni okuduğunuz zaman o metinde orada "Kültür Yüksek Kurulu'nda yani o da vardı" diyor ama, "onu da orada yetkili olarak ben aldım" der gibi bir eda söz konusu, yani baktığımız zaman hakikaten bu kitabı ciddi okumak lazım. Millet genellikle bu tür kitapları, özellikle bizim akademisyenler basıldıkları zaman evvela kendi yazılarını okurlar, sonra da zaman kalmaz başka yazıları okumazlar. Yani Mehmet Fuat Bozkurt'un yazısı hakikaten çok önemli bir yazı ve hakikaten meselenin ruhuna dokunan, bir şeye bakan bir yazı. Orada bir şey söylüyor Mehmet Bozkurt, diyor ki "Yaşar Kemal söyledi" diyor, "ya bu adam öykü yazsa, edebiyatla uğraşsa bizim çok büyük bir edebiyatçı olurdu" diyor. Aslında Mehmet Fuat bunu yazarken biraz tuhaf bir biçimde yazıyor, çünkü bundan hemen evvel ne var? Bundan hemen evvel başka bir şey var; adam şunu söylüyor bundan evvel, "Yaa," diyor "biz biraz çalışsaydık, uğraşsaydık" diyor, "hakikaten" diyor "sanat alanında kalıcı bir şey yapardık" diyor. Yani "Hakikaten altı çizilen; kalıcı bir şey yapardık" diyor. Aslında Yaşar Kemal'in itiraf ettiği şeyi Sedat Veyis Örnek, bizatihi bariz bir şekilde kendi [için] söylüyor. Yani hakikaten baktığımız zaman, çünkü biraz sonra anlatacağım, bağlamaya çalışacağım hikâye onunla bağlantılı. Baktığımız zaman, değerlendirdiğimiz zaman adamın birikiminin o noktada odaklaştığını görmek mümkün. Birtakım dikkatlerinin de fevkalade önemli olduğunu fark etmek mümkün. Şimdi 1950 yılında, nerede, şeyde Sivas, Sivas ufak bir yer o dönemde ve nerede yazıyor, bir gazetede yazıyor. Yani bir vatandaş 1950, 29 doğumluysa 19 yaşında 20 yaşında 21 yaşında birtakım şeyler yapıyor. Şimdi mesela yazıyor yazsa ne olacak, hikâyesi vardır. Şimdi o dönemde Bedri Rahmi'nin bir şiiri var: "Herifçioğlu Sen Mişel'de koyuvermiş sakalı, / Ne yapsın bizim köyü, nitsin Mahmut Makal'ı", ondan sonra "Cebinde birkaç dilberin telefon numarası..."

Yani şimdi mesela bunlar bu çalışmayı yaptığı zaman Sedat Veyis'in gönlünün de zengin olduğu ortaya çıkıyor belki bir biçimde, ama yani şiir ne için yazılmış, bilen bilir, şiir Turan Güneş için yazılmış şiir, ama hakikaten Türkiye'de her bir şey o kadar tepetaklak edilmiş bir şey ki Turan Güneş Türkiye'nin en gerçekçi, muhalif, edebi insanlarından biri. Yani şöyle, Turan Güneş'le şöyle bir paraleli var, ama başka bir konuda, Türkiye'nin gelişimi konusunda. Döneminin özelliklerine dikkat ederek özelliklerine bakarak değerlendirme yapmak daha doğru olabilir. Orda bir tane yazı var, ne o, ilginç bir yazı, o yazı şu: "Varlık Dergisi'nin Yeri" çok önemli bir yazı. *Varlık Dergisi*'ni bilenler açısından önemli bir hikâye, belki de sadece *Varlık Dergisi* sayesinde Türkiye'nin en olmaz köşesinde olan insan bu illâ da öğretmen olması gerekmez, hem dünya edebiyatıyla, hem Türk edebiyatıyla, hem dünya edebiyatının çeşitliliğiyle, hem Türk edebiyatının çeşitliliğiyle karşılaşabilir. Yaşar Nabi, kendi biraz daha köşeli düşüncesinin ötesinde işin boyutunu bariz bir biçimde geniş bir kültürel perspektif verebilmiş bir adamdır. Yaşar Nabi hakkında en ciddi değerlendirmeyi yapan insanlardan biri de Adnan Binyazar'dır. Adnan Binyazar, köy enstitüsünde çalıştığı, köy enstitüsünde okuduğu dönemi anlatarak bir tahlil yapar. Aslında çok güzel söylediği şey, "Biz bunları okuyorduk, bunları şey yapıyorduk, biz ulan batı klasiklerini okusak bir şey anlamazdık ki" diyor. Bizim Batı klasiklerinde çok şey anlamazdık veya bütünüyle anlamazdık, bizim Batı klasiklerini özümsememizde, kavramamızda *Varlık Dergisi* çok büyük bir yardımcı olmuştur, biz *Varlık Dergisi*'nin tezgahından geçerek buraya geldik, biz *Varlık Dergisi* bu enstitünün verdiği şeyler ve *Varlık Dergisi* yerleştirdi, kökleştirdi şeklinde bir şey yapıyor ve bu *Varlık Dergisi*'yle tanıdığı yazarlardan bahsediyor. Nerden bahsediyor? Mesela 1970'li yıllarda, 1980'li yıllarda bile insanların önemsemediği Reşat Enis'ten bahsediyor. Onun üzerine bir yazısı var. Yani şimdi düşünebiliyor musunuz, on dokuz yaşında bir adam *Varlık Dergisi* hakkında yazıyor, Reşat Enis hakkında yazıyor ve çeşitlemeleri, farklı farklı çeşitlemeleri var; çünkü bir şeyin üzerinde yazmıyor, mesela, orada ben *Varlık Dergisi* vasıtasıyla Samet Ağaoğlu'nu da tanıdım diyor. Yani şimdi önümdeki nota bakarsam konuşma tarzımı şey yapabilirim, onun için onu veremiyorum, ama yani bir şey var, çerçeve var. Çok ilginç bir hikâye, çok hakikaten ilginç bir hikâye *Bizim Köy* üzerine yazısı var. Yani şimdi *Bizim Köy* üzerine yazısına bakıldığı zaman çok ilginç olan hikâye ne biliyor musunuz, *Bizim Köy* üzerine yazısı *Bizim Köy* bir kitap vardır, o kitapta bir derleme var yani ne zaman yayınlandığını bilmiyorum. Aramızda bunu satır satır bilen insanlar da var, biliyorum. Yani orda mesela çok değişik insanların *Bizim Köy*'e yönelik eleştirel *Bizim Köy*'e yönelik övgü dolu yazıları vardır. Paul Stirling şöyle der, "Çünkü herkes bu taraftan bakan, ya bu hikâyeyi bayağı abartmış, 'Yok, Türk köyü böyle değildir' diye bakan; öbür taraftan bakan insan "Yaa, üstat az bile yazmış bu köy çok daha kötü bir durumda" diye bakar". Paul Stirling'den Türkiye'ye baktığınız zaman böyle de köyler vardı, bundan çok daha iyi vaziyette olan köyler vardır şeklinde değerlendirme yapar. Şimdi ilginç olan hikâye şu, ben 1950 yılının hangi ayında basıldığını bilmiyorum kitabın, ama Sedat Veyis'in yazdığı yazı 1950 tarihli, -bak yanımda var Şubat galiba, şimdi bakmam lazım, yakını biraz zor görürüm, onun için öyle diyelim- yani çıkar çıkmaz yazmış üzerine. Ha şöyle bir hikâye var, bu yazının bir biçimde, bir şekilde daha önce bu dergide tefrika edilmiş, yani kısmen yayınlanmış. Buna aşına, ama ilginç bir hikâye var. Bunu okumak durumundayım, eğer bulabilirsem yerini. Öbür notlarda var. Şunu söylemeye çalışıyor orada yani,

dengeli bir yaklaşım yapıyor, buna bütünüyle bir methiye yazmıyor, yazdığı zaman. Yani bunun Türk köyünün durumunu önemli ölçüde yansıttığını söylemeye çalışıyor, ama burada kantarın topuzunu kaçırmıyor. Yani biraz sonra bulabilirsem veya şey yaparsam onu görmemiz onu değerlendirmemiz mümkün. Yani 1900 şeyli yıllar, 50'li yıllar, böyle bir durumu söz konusu, yani hakikaten baktığınız zaman da köy edebiyatı hakkındaki yaklaşımı da bu çerçevede şekilleniyor. Mesela orada andığı kişiler Orhan Kemal, İlhan Tarus ve Cahit Sıtkı'dan bahsediyor, yine bu edebiyatla ben bunlarla aşına oldum derken, yani *Bizim Köy* üzerine yazdığı tarih de 21 Şubat 1953.

Yani şimdi bir de şeye değinip bitirmeye çalışayım, yani eğer atladığım bir şey olursa tekrar dönerim. Tezi, doktora tezi. Doktora tezine baktığınız zaman o kadar uzun yıllar uğraşarak yapıldığı şeklinde bir şey yok, yani şimdi 50-60 arasındaki hayatının bu alıntılara bakarak şey yaptığınız zaman önemlice bir kısmı askerde geçmiş, önemlice bir kısmı Kore'de geçmiş -Kore Savaşı dolayısıyla gidiyor-Almanya'da kaldığı süre doktora tezini sözlü savunmasından bir ay önce teslim edildiğini düşünürseniz üç buçuk yıl kadar bir süre. Üç buçuk yılda, bu adam giderken dil bilerek de gitmiyor buraya, anlatabiliyor muyum, yani hem orada dil öğreniyor, hem orda ne yapıyor, orada edebiyatla ilgileniyor çok yoğun bir biçimde, edebi metinler yazıyor, çeviriyor, yani bu doktora tezi çok kısa bir sürede yapılmış olan bir tez. Doktora tezi üzerinde çok ciddiyetle şey yapılarak durulacak bir tez değil, ama baktığınız zaman dönemine göre bir şeyin farkına vardığının çok önemli çok ciddi bir göstergesi. Çünkü o dönemden sonra, Türkiye'de şeyler antropologlar, etnologlar Japonya ile ilgileniyor. O dönem, Türkiye ve dünyada bir hikâye var, yani o ekseninde gelişmiyor hikâye yani, tezinin en başarılı kısmı; Türkiye ve dünyadaki, önceki ve sonraki gelişimlerden, yönelimlerden çok fazla haberdar olmamasından kaynaklanıyor. Mesela tam 1958'de Türkiye'de değil zaten Almanya'da, ne yapıyor Almanya'da, 1958'de Türkiye'de ve 59'da Mümtaz Turan'ın *Batılılaşmanın Neresindeyiz* kitabı çıkıyor. *Batılılaşmanın Neresindeyiz* kitabı ana noktaları itibariyle; Türkiye'de biz geleneklerimize bağlı kalarak nasıl modernleşebiliriz, onu anlatmayı deneyen bir kitap, yani bu Batıdan etkilenecek mi yapılıyor, orda bir soru işareti var ama yani dünyada bu konu zaten metne baktığınız zaman metinde bol miktarda Türkçe eser var, kaynakçada Türkçe eser çok yoğun, Almanca eser var, sınırlı. Yani bunun sorun olmasının nedeni, düşünebiliyor musunuz, Türkçe eserlerden kalkarak o Almanca konusundaki birikiminin ne ölçüde olduğu hakikaten tartışılır şey yapıyor ki bunu Almanca eserden bakarak yapmak daha kolay bir hikâye, bunu tartışıyor ve o dönem de dünya bunu tartışıyor. Dünyanın bunu tartıştığının çok fazla Türkiye'de insan da farkında değil, Almanya'daki insan da farkında değil; çünkü bu Anglosakson edebiyatı çerçevesinde gelişiyor. Ben tam sempozyumun seminerin tam olarak ne zaman yapıldığını bilmiyorum ama bunun kitabı 1964'de yayınlanmış, çünkü bu olsa olsa 61'de ve 62'de yapılmış bir çalışmadır, tamam mı? Bu, *Türkiye'de Japonya'da Modernleşme* diye bir çalışma. Hatta bu çalışmada iki entelektüelin metni var, iki Türk entelektüelin metni var, sekiz dokuz tane Türk modernleşmesi, sekiz dokuz tane de Japon modernleşmesi üzerine bir metin var ve bu 1964 yılında yayınlanmış, ondan sonraki dönemde insanlar Japonya'ya merak sarmış. Hakikaten baktığınız zaman işin ilginç tarafı ne, yani 27'de doğduysa şeyle Bozkurt Güvenç'le yaşıt diyelim, 29'da doğduysa, üç sene küçük Bozkurt Güvenç'ten. Bozkurt Güvenç'in Japonya merakı Japon hükümetinin daveti üzerine yetmişinden sekseninden sonra gelmiş ortaya. Yani Japonya'yı merak etmek baktığınız zaman, bunun üzerine şöyle böyle bir metin yazmak Türkiye'de o dönemdeki düşünsel atmosferin haberinde olmak anlamına gelir ve hatta oradaki, ben bunu burada teferruatlı bir biçimde bunu yapacak değilim. Oradaki şeyleri taradığımız zaman metinleri genel gelişimlere dönüşümlere dair metinleri taradığımız zaman 1950'li yılların mantalitesine, 1960'lı yılların mantalitesine olağanüstü uygun yakın bir şeyin ortaya çıktığını görmemiz mümkün. Yani adamın ana ekseni Türkiye'de o dönemki temel düşünce eğilimiyle yönelimiyle bir bağlantı halinde olduğunu gösteriyor. Türkiye'de etnoloji yapanların, Türkiye'de sosyal antropoloji yapanların, şunu yapanların, bunu yapanların yazdığı metinlere baktığınız zaman Türkiye'nin o dönemki yönelimiyle, o dönemki eğilimiyle bir paralellik arz etmediğini görmemiz mümkün; yani Türkiye'deki genel dinamiği fark etmesinin temel özellikleri nerde yatıyor? Temel özellikleri Türkiye'de etnoloji dışındaki ve halkbilimi dışındaki yönelimlerle paralel bir biçimde, onların farkında olmasında yatıyor. Nerde yatıyor, *Türk Halkbilimi*'ni okuduğumuzda ortada bariz bir biçimde görebileceğimiz gibi Türkiye'nin sanat, edebiyat ve hatta sinema damarının nerde olduğunu anlamasıyla yatıyor. Hatta nerde yatıyor? Hatta yabancı edebiyatın ne tür bir noktada seyrettiğini fark etmesiyle yatıyor. Yani Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde o ölçüde enternasyonal bakan bir şeyi görmek mümkün değil. Hatta hakikaten okuyup işin üstünde

düşünmek mümkün, William Saroyan'ın bir öyküsünü o dönemde çeviriyor, baktığımız zaman başka şeyleri çeviriyor. Bu nereden kaynaklanıyor? Yani şimdi mesela *Varlık* okuyan bir insan onu şey yapar, bu Knut Hamsun'ın kitabını çevirmiş, Yaşar Nabi çevirmiş veya çevirtmiş. Galiba çevirmiş, yani şimdi çok da rahat bir tarzda konuşmayayım, şimdi iyice komik duruma düşmeyeyim. Sonradan çünkü herkesi böyle bu biçimde bu şekilde sorguya çekerler; arkadaş sen bunu niye çevirdin, çevirttin veya, laf olağanüstü ilginç bir laf, şunu söylüyor diyor ki ben bunu sadece sevdiğim için çevirttim. Yani hakikaten ilginç bir hikâye, bütün hikâye insanların söylediği hikâye şu: Bir toplumu en rahat biçimde neyle tanımak mümkün? Herkesin söylediği hikâyeler değişik, akademisyenler genelde edebiyatçıları ikinci sınıf insan olarak görürler. Ama bir toplumu (*bu esnada Kurtuluş Kayalı'ya süresi hatırlatılır*) -tamam bitiriyorum şimdi-, bir toplumu hakikaten tanımanın yolu edebiyattan geçer. Yani şimdi baktığımız zaman, değerlendirme yaptığımız zaman bu durumu rahat bir biçimde şey yapmak fark etmek, Sedat Veyis Örnek üzerinde fark etmek mümkün ve anlaşılabilir bir şey gibi görünüyor. Ben bu konuşmalara tipik bir şey hazırlamıştım, sonuç hazırlamıştım, ama insanın çenesi düştüğü zaman lafın nereye gideceğini kestirmesi o kadar kolay değil. Ben de şöyle bir şey yapmadım, evde aynanın karşısında, başka insanları toplayarak pratiğini yapmadım, anlatabiliyor muyum? Onun için iş buraya kadar geldi. Bundan sonrasını tamam mı, mümkünse kırk beşinci yılda anlatmayı denerim. Teşekkür ederim. (*Gülüştürmeler, alkışlar*)

Meryem Bulut: Kurtuluş Kayalı Hoca'ya çok teşekkür ederiz. Konuşmalarını yapmak üzere öğrencisi, sırdaşı, dostu Prof. Dr. Sayın Ali Rıza Balaman'ı davet ediyorum.

Ali Rıza Balaman: Efendim, sağ olsunlar Kurtuluş Hoca'yı kısmet olursa ben burada olacağım kırk beşinci yılda kendilerini de bekleyeceğiz. (*Gülüştürmeler, alkışlar*) Kurtuluş Hoca'nın da söylediği gibi protokolda hata yapmaktan korkarım; o nedenle protokole ben de girmeyeceğim. Sayın meslektaşlarım, değerli konuklar ve sevgili öğrencilerim diyeceğim; çünkü aranızda öğrencilerim - hoca düzeyinde olan öğrencilerim- var. Kendimi bir aile ortamında hissediyorum; güzel bir program, (*program arasında verilen çay molasını kastederek*) çay sohbeti de bizi bir araya getirdi daha öncesinde benim stresimi aldı en azından. Hani buraya erken geldim, hevesliydim diyerek başladım ama gerçekten hevesliyim, burada bulunmaktan çok da büyük onur duyuyorum.

Efendim, notlarıma arada bir de bakacağım tabii ki ancak başta ısınmak için hemen bir şey anlatayım: Levent'i gördüğüm zaman -Sedat Veyis Örnek'in yeğeni kız kardeşinin oğlu- biz Sedat Veyis Örnek ailesiyle -onlar Cihan Sokak'ta otururlardı anneye beraber-, evlilik öncesi, hemen Etibank'ın arkasındaki birinci ya da ikinci evdi, iki katlıydı o zaman evler, yol üzerinde bir evde otururlardı. Seher Hanım da sık sık -annesiyile beraber- otururdu Sedat Veyis Hoca, Sivas'tan onları ziyarete gelirdi. Bir gün de Levent'le beraber geldiler, Levent o zaman dört ya da beş yaşlarında. Biz, Seher Hanım, benim eşim, ben, Levent alışverişe çıktık bir nedenden, ne gerekti bilmiyorum. Kipa'ya pardon Gima'ya -Kipa yeni daha çünkü- gittik Ankara'da, bir küçük Volkswagen'im var benim - kaplumbağa- her yere de giriyor zaten, o zamanlar da bugünkü trafik yok. Kapının önüne falan bir yere koyduk, Levent arabanın içerisinde, annesi dedi ki Levent'e, "Çıkma" dedi, "kal burada" dedi, "kaybolursun" falan. Biz de arabayı kapadık pencereler de kapalı, girdik içeriye ne kadar oldu bilmiyorum; belki yarım saat belki bir saat belki daha fazla. Bir döndük arabaya geldik ki Levent terliyor böyle -emekli yüzbaşı şimdi- (*gülüştürmeler*) kendisini de ortaya vermemek için cama vurup da "Beni kurtarın" veya da "Bu arabanın sahibini bulun" da dememiş, orada hâlâ oturuyor. Nasıl suçlandık, ama Levent terler içerisinde, kapısını açtık penceresini açtık, Levent annesini öptü, biz "Geçmiş olsun" dedik, öyle güzellikle hallettik olayı. (*Gülüştürmeler*)

Prof. Dr. Ali Rıza Balaman

Şimdi efendim, ben Sedat Veyis Örnek Hoca'yla tanıştığım zaman -karşılaştığım zaman- onun öğrencisi düzeyindeydim, o benim büyük ağabeyim düzeydeydi; yaşça aramızda yedi sekiz falan bir fark var. Ama Sedat Veyis'i ben, 63'te girdim, 67'de mezun oldum, 66'dan sonra karşılaştık, 63 64'te Sedat Veyis Örnek yoktu ortalıkta. Oysaki 60'ta girmiş o zaman üniversiteye. Viyana'da belki doktora öncesi, doktorayla ilgili çalışmaları var, askerlik falan galiba daha önce bitiyor. Bir karşılıklı ısınma oldu; biz öğrenci olarak çok küçük bir gruptuk, fakat müthiş saygı duyduk kendisine. Kendisine çok güvenen, tertemiz giyinen, kesinlikle günlük tıraş olan, saçlarını briyantınle tarayan; artist değildi ama saçlarının dağınık olmasından hoşlanmayabilir bir insan, kendini rahat hissetmeyebilir. Biz aşırı değer verdik, bizim aşırı değerimizden o da bizi sevdi ve değer verdi. Ben mevcut öğrencilerden de beş altı yaş fazlayım, yaştaşım değil, sınıfta tek öğrenciyim yaşlı olarak Sedat Veyis Örnek'in yaşına yaklaşıyorum ama kendi arkadaşlarımdan da uzaklaşıyorum; o nedenle çok yakın arkadaşlarım olmadı kendi sınıfımdan. Ama Sedat Veyis Örnek'le karşılaştığımızda sürekli selamlaşmak, odasına gidip "Hoca, ne yapıyorsun?", "Ali Rıza, burada mısın? Vaktin varsa seninle bir yere gidelim" falan. Ben o zaman motosiklet, bisiklet ve araba -Volkswagen ufak bir araba- üçüne de sahibim, neden; biraz da kendimden bahsedeceğim, yüzüm kızarmayacak, övünüyorum kendimle, ama utanacağım kendime ben ben ben diye de bir şeylerden söz etmekten, ama ben demeden Sedat Veyis'i anlatamayacağım.

Efendim, Anadolu'nun küçük bir kasabasında ilkokulu bitirdiğim zaman, ortaokul yoktu, ortaokula gitmek için beklemek zorunda kaldım, o zaman altı yıl oldu, ilkokul bana. Ortaokula gideceğim bir başka Anadolu kasabasına, orada da benden iki yaş büyük ağabeyim var, babamızı kaybettik anneanneye sığındık; ben amcamların yanındayım, ağabeyim anneannelerde annemle beraber. O ortaokulu bitirecek ki ben gideceğim oraya; çünkü aynı odada bana yer yok, annem, anneannem, dayım ve ağabeyim orada, ben de gideceğim beş olacak, yer yok. Ağabeyim mezun oldu, ben gittim, ortaokulu bitirdim. Bu defa da kaldığım kasabada lise yok, Türkiye'nin o günkü koşulları sağlıklı bir koşul, güzel koşul ama yaygın değil. Ne yapacağımı şaşırdım, panikteyim çok da seviyorum okulumu, çok da seviyorum, çok da çalışıyorum, çok da iyi durumdayım. Komşulardan varlıklı olan birileri, bana "Oğlum sen gideceğin yeri bul, ben sana kefil olurum", dedi; çünkü o zamanlar devlet okulları var ama kefil isteniyor, kefiller olmadan devlet okullarına gitmek mümkün değil, yatılı okuyacağım. nereye gitsem kravatlı siyah elbiseleriyle gelen ağabeylerimiz var, yazın köye kasabaya, bunlar kim bunlar sağlık komiseri. Sağlık komiserinin ne olduğunu bilmiyoruz, bilmiyorum. Peki, "Ben de

gidebilir miyim?”, “Tabii gidebilirsin, ama kefil bulman gerekir”, “Kefil buldum, efendim Ankara’ya geldim, Sağlık Meslek Okulu’na girdim; Tuna Caddesi’nde Hıfzıssıhha’nın hemen arkasında 1950’li Ankara’ya ilk gelişim, sepetle falan geldim, içinde portakalım falan var, güneyden geliyorum, o zaman bavul yok. Sağlık Okulunu bitirdim, o zaman şimdiki gibi ihtisaslaşma da yok, laboratuvar, röntgen, halk toplum hekimliği falan gibi bölümler yok, herkes kendi yeteneği oranında her şeyi yapabiliyor, isterse tabii ki, yedek subay da olabiliyoruz, lise mezunu lise ve muadili okullarda yedek subay olma hakkımız da var. Çocuklukta aile özlemi, hemen yedek subaylığa koşarak gitme, okul biter bitmez arkasından evlenme, derken çocuk sahibi olma... Derken çok şanslıyım herhalde ki yedek subaylık terhis sonrası Kayseri’deyim, Bünyan kasabasının bir teşkilatı ilçesindeyim. BCG kampanyası diye bir kampanya geldi Dünya Sağlık Teşkilatıyla Sağlık Bakanlığı arasında yapılan bir protokolle Türkiye Edirne’den Kars’a kadar, o zaman ki deyimle hep böyleydi, Hakkari’ye kadar Türkleri aşından geçireceğiz, verem aşısından; verem de çok yaygın. Benim, babamı kaybettim dediğim de, ilkokul üçüncü sınıftayım veremden gitti, arada beş yaş fark vardı annemle, ben ortaokul son sınıftayım annem de öldü. Yani mecburdum yatılı okula gitmeye, başka türlü hiçbir şansım yoktu lise okumaya, lise olmadığı için değil, okuma şansım yoktu. Efendim BCG Kampanyasına katıldım Kayseri’de; yükler, efendim ekipler, yanımızda frigolar; içerisine aşı koyuyorsunuz, sizle üç gün falan kalıyor o ilaçlar. Anons ediliyor “Dünya Sağlık Teşkilatı’yla Sağlık Bakanlığı arasında falan kişiler size hizmete geldiler”, genciz yirmi bir, yirmi iki, yirmi üç yaşları, kalabalığız ve koşuşturuyoruz. Kayseri’den başladım, çok uzatmayacağım Türkiye’yi dolaştım, bitirdik Türkiye’yi; ama köy köy, kasaba kasaba, köy köy. En son bu arada evlendim, bu arada çocuğum oldu, babayım. Ben köylere çıkıyorum, altı gündün önce gelmek mümkün değil; çünkü BCG aşısının gereği önce deneme yapıyorsunuz koluna -deri altı-, eğer bu kol kızarırsa “Senin resistansın -bağışıklığın- var, efendim, sana gerek yok”, aynı köye üç gün sonra tekrar dönüyoruz, bağışıklığı olmayanlara omuzdan verem aşısı yapıyoruz. Altı gün en az üç tane köy ve köylülerle yatıyoruz, köylülerle kalkıyoruz, köylülerin taşınma araçlarıyla bir köyden öbür köye gidiyoruz, beş kuruş da ödemiyoruz köylülere; çünkü biz ödesek onlar bizi döverler, zaten kabul etmezler, o zamanın köylüleri. Ama biz aybaşı olunca harcırahımızı alıyoruz “Köyden köye gezdik” falan diye.

BCG kampanyası bitti Ankara’ya geldim -özür dilerim hâlâ “ben” diyerek kendimden bahsediyorum- üniversite okuyacağım, nasıl okuyacağım, liseyi bitirmem gerekiyor. Serçe Sokağa yerleştim hemen Dil Tarih’in karşısındaki şimdiki Strazburg Caddesi, arkada evim var, iki odalı, önünü kendime iş yeri olarak açtım, hiç kimseye sormadan, hiç kimseden de izin almadım -o zamanlar herhalde insanlar kullanıyordu çalışma koşuluyla- “Sağlık Evi” diye bir işyeri açtım. Dispanserde çalışıyorum, yarım gün olduğu için röntgen bölümündeyim, bir ay yıllık iznim var, bir ay da şua iznim var. Dispanser başkanı profesör benim ne kadar uğraştığımı ettiğimi görünce beni bir gün odasına çağırdı. “Sen” dedi, “bir şeyler yapıyorsun, ne işle meşgulsün söyle bana”, dedi. Ben o zaman liseyi bitirmişim Atatürk Lisesi’nde part sınavları veriyorum, ama kaçıyorum, şeyden kaçıyorum tatil zamanları dispanserden

kaçıyorum, geri geliyorum tekrar işimin başına dönüyorum, tekrar gitmem gerekiyor, gidiyorum, geri geliyorum.

Sedat Veyis 66 galiba, evet 66 kışında kalp krizi geçirdi, çok sevdiğimiz hoca değer verdiğimiz hoca, o da bizi seviyor, onu da alıyoruz karşılıklı sinyallerle. Üç, dört, beş tane hocamız var hiçbirinin adını söylemiyorum, aynı sempatiyi ne onlar kurabiliyordu ne biz kurabiliyorduk alışverişte, çalışmıyordu yürekler. Sedat Veyis, “Ali Rıza, senin kim olduğunu, ne olduğunu öğrendim”, dedi “sen sağlık memuruymuşsun” dedi. “Evet”, dedim, “benim”, dedi “iğnelerimi yapacaksın” dedi, “Olur” dedim, niye yapmayayım. Cihan Sokak’taki evleri, o zaman hastaneden çıkmış, ben işyerimdeki efendim, teşkilatım orada, yüz elli kuruşa gelenlerin iğnesini yapıyorum, tansiyonlarını ölçüyorum, çocukların aşısını yapıyorum. Sonra bisikletle o civarı, motosikletle Maltepe ve Sağlık Sokak falan civarını, arabayla biniyorum akşam üzerleri, Çankaya’ya çıkıyorum, efendim Çankaya’da elçilikler falan, ama para kazanıyorum, iş de yapıyorum.

Liseyi bitirdim, üniversiteye gireceğim, oraya bir parantez açıp bağlantıyı yapayım, ne okuyacağımı bilmiyorum, doktor olmak istiyorum, puanım tutmuyor, tekrar kurslara gidip tekrar puanımı attırmak benim zamanımı alacak, zaten o zamana kadar ikinci kızım da doğdu, iki çocuk babası oldum. Bir arkadaş aracılığıyla Siyasal Bilgiler’e gönderildim, orada Pertev Naili Boratav’ın oğlu Korkut Boratav ile görüşeceğim, ne yapacağımı soracağım ona. Fakülteye girdim, dediler, “Sen, Korkut Hoca’yı ancak kütüphanede bulursun”, kütüphaneye gittim, ders çalışıyor. “Efendim”, dedim, “beni size gönderdiler, ben lise mezunuyum, üniversiteye gireceğim, ne okuyacağımı bilmiyorum, doktor olmak istiyorum; fakat puanlarım tutmuyor ne yapabilirim?” “Nesin, kimsin, ne yapıyorsun?” dedi, dedim böyle böyle sağlık memuruyum, böyle böyle de çalışıyorum, işim de var enjeksiyon yapıyorum, tansiyon ölçüyorum, aşı yapıyorum, geceleri serum takılıyor, hasta bekliyorum, iyi de para kazanıyorum. “Ama”, dedim “köylülere gönül borcum var, yıllar yılı köylülerin evlerinde kaldım, yemeklerini yedim, hiçbiri bize ters yüz göstermedi, hele ikinci gelişlerimizde biz utandık ya aynı eve aynı yerde yatacağız tekrar aynı kadın aynı yemekleri getirecek ne kadar zor bir konum diye bir ezilip büzülürken onlar ‘Bize şeref verdiniz’ diye karşılıyorlardı bizi köylerde; ben köycülük okumak istiyorum” dedim, “Öyle bir şey yok” dedi, eee “Yoksa yok, köycülük yoksa ne okuyacağım?”, “Dur”, dedi “düşünüyüm” dedi. “Ha”, dedi “tamam, benim” dedi “eşim şu an anda Dil Tarih-Coğrafya Fakültesi’nde asistan” dedi, “Çiğdem Boratav, ona git, onunla konuş”, sen “Etnoloji” okuyacaksın, dedi. Ben hemen koşarak motosikletle geldim Dil Tarih’e, kapısının önüne park ettim, yukarıya koşarak odaya çıkıyorum. Buldum, Çiğdem Hoca odasında, “Sen” dedi “Etnoloji okuyacaksın” dedi, “bak, biz neler yapıyoruz, derslerimiz bunlar” dedi, efendim “Hocalar şunlar”, dedi “sen buraya gireceksin” dedi. Ve ben o puanla Dil Tarih-Coğrafya Fakültesi’nin 1963 yılında birinci sınıf öğrencisiydim, 67’de mezun oldum. Sedat Veyis ile büyük dostluğumuz var, hastalık geçirmiş sıkıntıda sıkıntı bastığı zaman, “Ali Rıza, ben kendimi dışarı atmak istiyorum, beni bir yerlere götür”, derdi. Hemen atlardık benim arabaya. “Hocam dispanserde üçte işim bitiyor, efendim derslere de zaten izinli geliyorum; çünkü otuz gün izin kullanmayacağım talep etmeyeceğim, yalnız ikinci otuz günle idare edeceğim, üç ilâ beş arası boşum, beşten sonra benim servislerim başlıyor, ben sizi istediğiniz yere götürürüm”. “Haydi”, şeye “çıkalım, Çubuk Barajı’na gidelim”, giderdik nehrin kenarında oturur dinlerdik etrafı; o anlatır, ben anlatırım, o tekrar anlatırdı falan. İğnelerini yapardım. Annesiyle tanıştık, bir hanımefendi, annemi çocuk yaşta kaybetmişim, o yaşta kişilere ihtiyacım var, eşimin annesi babası var, ama o da annesiz Ankara’da. Çocuklar ikişer yaş arayla, iki tane kız büyüyorlar. O, Cihan Sokak’ta oturuyor onlar Etibank’ın hemen yanında, bizimki de bir sonraki Serçe Sokak Strazburg Caddesi. Akşamları Naciye Teyze (*Sedat Veyis Örnek’in annesi*) bize gelirdi, bizim televizyonumuz da var, küçük bir tane siyah beyaz. Televizyon izleriz, konuşuruz, şakalaşırız, her şey bir akraba ilişki içerisinde. Sonra bir gün geldim Sedat Veyis Örnek’e, evde, “Bugün iğnem yok, niye geldin?” dedi, “Bir şey konuşmaya geldim” dedim, “Ne yapacaksın, ne söyleyeceksin?” dedi. “Beni”, dedim “birisiyle tanıştırdılar” - üniversite bitti- o zaman Hıfzıssıhha Okulu rektörü efendim, niye adını söyleyemiyorum Hıfzı (*hatırlamaya çalışarak*) Nusret Fişek. Nusret Fişek Hoca beni aldı elimden, “Ali Rıza” dedi, “Cihat Hoca söyledi sen üniversiteyi bitirmişsin de, seni Bozkurt Güvenç ile tanıştıracam” dedi. Aldı beni elimden çocuğu tutar gibi yanında, Bozkurt Güvenç’e gittik. O da sosyal antropoloji duyuyoruz sesini, bilmiyoruz kim, nerede, nasıl yapıyor, ama sesi geliyor Etnoloji Bölümü’ne arada bir. Orada işte birisi var, bir şeyler anlatıyormuş, haberimiz yok falan gibilerinden, şikâyet ederek hocalarımızın bir kısmı

söylüyor -kıskançlık olayı olsa gerek- efendim, dedikodu yapmayacağız, ama gerekenleri söylemekten de çekinmeyeceğim. Nusret Hoca ile Bozkurt Güvenç Hoca'yla oturup uzun uzun konuştuk, “Ne yapıyorsun, ne yapacaksın, ne iş düşünüyorsun?”. İşte mezuniyet tezimi getirdim, üniversite mezuniyet tezimi işte, onu gördü. O zaman basıldı, o arada o yaz basıldı; bir köy denemesiydi. Efendim, “Benle çalışır mısın?” dedi, “Niye çalışmayayım?” dedim. “Sınav açacağız” dedi, daha o zaman Hacettepe üniversite olmamış Tıp Fakültesi, ama bir iki ay içerisinde üniversite olma hazırlığı içerisinde 1967 sonu, 68’in başında Hacettepe Üniversite oldu zaten. Sedat Veyis, Sedat Veyis’in evine geldim (*Konuşma uzadıği için Ali Rıza Balaman’a süreyi hatırlatmak adına yapılan bilgilendirme üzerine*) zaman tamam mı, o kadar tecrübeli değilim (*gölüşmeler*) (*devam eder*) Sedat Veyis’in evine geldim, niye geldim, dedim böyle böyle bir öneri aldım, ne yapacağımı bilmiyorum. “Ali Rıza” dedi “çok güzel çalışıyorsun, para da kazanıyorsun, çok yakında özel bir hastane sahibi bile olabilirsin, üniversiteye girme, burnun kanar” dedi, “canın yanar” dedi, “girme” dedi. Benim gözümde akademisyen olmak var, “Ben sordum, siz de cevap verdiniz, teşekkür ederim” dedim, çıktım ve sınava girdim kazandım, doktoramı yaptım. Sonra gerçekten burnumdan getirdiler benim (*gölüşmeler*) gerçekten çok acıttılar. Üç kitabım var telif, TÜBİTAK’tan araştırma almışım; -ilk yılı TÜBİTAK’ın- araştırma yapıyorum, İzmir Radyosu’na danışmanlık yapıyorum. Bölüm başkanının bir tek makalesi yok, doçent olacak makaleye ihtiyacı var, ona yardım ediyorum -aranızda tanışım var- ben öğretim görevlisi kadrosundaydım, kadromu vermediler. Doçent olmama rağmen bana kadromu vermediler ve öğretim görevlisi kadrosunda olduğum için de hiç aklıma gelmiyordu son güne kadar, benim işime son verirler diye ve benim öğretim görevliliğimi uzatmadılar açıkta kaldım, üç çocuk babasıyım o zaman, tekrar sağlık memurluğuna dönemem, bir sürü zaman kaybetmişim o arada. Efendim, sonunda kendimi Kore’de buldum, bir gittim, on dört yıl sonra döndüm. Dava açtım, davayı kazandım, sonra döndüm geldim ki baktım ki kimse kalmamış etrafımda; arkadaşlarım zaten beni uzaklaştırdıkları zaman karşıdan gelirken yol değiştiriyorlardı, benle karşılaşmamak için. Kassel Üniversitesi’nden öneri geldi, orayı reddettim. Oraya yakın olan, benimle ilgilenen birisi “Ali Rıza” dedi, “Almanya ilk defa senin gibi bir Türk profesör reddedildiği için üzüntü duyuyor” dedi. Kassel Üniversitesi’ne çağıldılar, gidemedim; çünkü altı ay maaş veriyorlar altı ay sonra yok. Ama Kore’ye gittiğim zaman dediler ki, “İstedığın zaman döneceksin”, on dört yıl sonra döndüm ve beni fahri hemşeri yapıp gönderdiler.

Bu arada kendimden bahsettim, evet, biraz kızarak bahsettim ama Sedat'ı da ancak bu şekilde anlatabilirdim. Sedat Veyis Örnek'in bana büyük yol göstericiliği oldu, bana büyük yakınlığı oldu; bana bilimi sevdirdi, teşekkür ediyorum, arkadaşımın konuşmalarına imzama atıyorum (*Kurtuluş Kayalı'yı kastederek*) çok doğru şeyler söyledi. Tekrar sabrınız için teşekkürler, zamanı geçirdiğim için de özür diliyorum. (*Alkışlar*)

(*Kürsüden inmek üzereyken*) Bana bir dakika daha izin verir misiniz? Naciye Teyze vaktiyle bana bir

fıkra anlatmıştı yeğeni burada, şey torunu burada o aktarabilir: Eee Sivas'ta bir genç kız dolmuş biner arka sırada oturur, Sivaslı şoför önde, dolmuş dolu, biraz sonra ineceği yere yaklaşır, "Lütfen beni uygun bir yerde indirir misiniz?" der, arkadaki genç kız. Şoför dikiz aynasına bakar, "Kızım, sen dolmuş parasını verdin mi?", "Verdim, vallahi verdim, billahi verdim. Peki, kızım sen dolmuş parasını verdin de, neden 'Bir dakika durur musun?' diye yalvarıyorsun, "alen de alenek". Efendim, bu da bir Sivas fıkrası, teşekkür ediyorum. (*Gülüşmeler, alkışlar*)

Meryem Bulut: Balaman Hoca'ya çok teşekkür ederiz. Şimdi Prof. Dr. Sayın Öğsev Dörtlemez ve Halis Dörtlemez Hoca'nın konuşmaları vardı; ancak Öğsev Hoca'nın bir yakını çok hasta olduğu için gelemedi, Halis Hoca'yı davet ediyorum. (*Alkışlar*)

Halis Dörtlemez: (*Ayakta*) Hepinizi saygıyla selamlıyorum, Öğsev Hoca'nın sağlık mazereti burada bulunmasını engelledi. Bütün Sedat Veyis severleri, onu ananları saygıyla andığımı iletmemi bana söyledi, iletiyorum. (*Alkışlar eşliğinde oturur ve konuşmasına devam eder*)

Öğsev Hoca'nın zamanını da kullanarak sizi yoracak değilim. Değerlerin çürüdüğü, ahde vefanın kalmadığı, dostlukların zedelenip yok olduğu bir dönemde üniversiteler de bundan nasibini aldı; vefa, dayanışma artık çok çok ötelelerde kaldı, üzülerek söylüyorum ben de onun içinden biriyim, ben de onun savaşı içinden gelen biriyim. Sözü uzatmayalım o nedenle böylesine bir vefa örneği olarak Sedat Veyis Örnek gibi bir değeri anmak için bu çalışmalarını yapanları; başta Doçent Doktor Serpil Hocam, Serpil Aygün Cengiz ve ekibinde yer alan bütün emek verenleri kutluyorum. Bunlara bu eserleri oraya çıkarabilmelerini sağlayan destek veren TÜBİTAK SOBAG'ı da kutluyorum. Dilerim bu benzeri sonraki yapılabilecek olan çalışmalarını anmalar, vefa örnekleri için iyi bir örnek olur. Sedat Veyis Örnek kardeşimin, can Veyis'in anma töreni bundan sonraki kuşaklara örnek olur. Şimdi vefadan bahsederek başladım, gözüm Muhtar'ı [Kutlu] aradı, Muhtar'la beraber Sayın Balaman bu alanda Veyis'in, sık görüşmesek de kazandırdığı değerli dostlardandır, bu arada [Gürbüz] Erginer'in genç yaşta vefat ettiğini üzüntüyle yeni öğrendik, ışıklar içerisinde yatsın. Atilla Erden ayrı bir değerdir bize kazandırdığı...

Prof. Dr. Halis Dörtlemez

Şimdi Veyis ve Örnek ailesiyle nasıl tanıştık dostluk çerçevesinde, ben haddimi aşarak bilimsel yönlerine girmiyorum, ama onu dost olarak ona olan sevgim ve onla kazandıklarımı anı kırıntıları olarak sizleri sıkmadan anlatmaya çalışacağım. Bu arada bu vefa örneğinin paralelinde öğrendiğim sevindiğim ve sizin de sevineceğinizi umduğum bir haberi aktarayım. Sedat Veyis Örnek'i anma ve ona vefa anlamında bütün eserlerinin toplayarak yeniden basıldığını, yedi kitap halinde planlandığını dördününün şu anda tamamlanıp çıktığını da bilgilerinize aktarayım. Veyis Örnek'ten önce Örnek ailesiyle, önce anne Naciye Örnek'le tanıştık; 60'lı yılların başındaydı bir hipertansiyon hastası. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. Dahiliye Kliniği'nde Naciye Örnek Anne uzun yıllar önce de olsa o karşılaşmamızda bizi öylesine etkiledi ki belki de aramızdaki olayın da etkisi olarak ondan sonraki olan dostlukla da pekişen seyir içerisinde, Veyis gibi, o da hiç unutulmadı. Naciye annenin tansiyonla ilgili yapılması zorunlu olan kendisine yardımcı olabilmemiz için bir tetkik var; ancak o tetkikin hastalık çizgisinde de olsa kişinin menfaatine zorunlu da olsa erkek ve hanım hastaların kolay katlanamayacağı bir yöntemi zorunlu kılıyordu. Bundan çok rahatsız olan utanarak sıkılarak, ağlayarak gelen Naciye anne, doktoru Öğsev Dörtlemez. "Beni niye oraya gönderdin?", biraz kızgın bir ifadeyle "bilsem gitmezdim, ölür yine gitmezdim", sözleriyle başlayan sıkıntılı an, bizim onu yumuşatmaya, teselli etmeye ve özür diler yaklaşımlarımızla çok zor yumuşadı, ama ikna oldu. Sağlığı kendine yeter hale geldi, ayrılık uzun bir süre birbirimizi görmedik, ta ki Sedat Veyis Örnek'in hastalanıp hastamız oluncaya kadar. Ancak bu arada bütün o kızgınlığına rağmen şimdi eşim olan Prof. Dr. Öğsev Dörtlemez'i Naciye Örnek çok beğenmiş, içinden "Veyis'ime niye eş olmasın?" diye geçirmiş (*Gülüşmeler, kahkahalar*) Bunları tabii hissetmek, anlamak mümkün değil, ama yine de şartlar benden yana beni şanslı kılmış, ondan evvel Öğsev Hoca'yla ben eşim olma mutluluğu, şansını kazandım. Yıllar sonra Naciye Örnek bunu bir gülerek tatlı bir münasebetle, "Veyis'imın eşi olmadı ama Halis oğlumun eşi oldu", dedi. Bunu da hiç unutamam. 67 yılı Yüksek İhtisas Hastanesi bir bayram günü galiba Öğsev Hoca nöbetçi, içi aydınlık, kaşı gözü yüzü kara, ama yakışıklı gür saçlı bir hasta geliyor, etrafında büyük bir kalabalık var, öğreniyoruz ki Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde çok sevilen, sayılan bir hocaymış. İlk karşılaşmamız bu, ciddi bir kalp rahatsızlığı; akut miyokart enfarktüs. Hastanede kaldığı sürece Veyis'ten etkilenmeyen kişi olmadığını rahatça söyleyebilirim; o hasta halinde farklı bir yaratılış, farklı bir kimliğin, farklı bir insanın olduğunu akademik bir çizgide emek vermiş olmaya gerek yok, onunla her konuşan her beş dakika geçiren bu hakkı rahatlıkla teslim eder. Zaman hızla geçiyor, derken ikinci rahatsızlık, üçüncü rahatsızlık bunların seyrinin ayrıntısına girmek istemiyorum, hem acı hem de zamanınızı almamak için. Ancak bu sağlık felaketi diyebileceğim ciddi boyutlardaki kalp rahatsızlığımın bize en büyük hediyesi armağanı Sedat Veyis Örnek oldu. Olmasaydı belki o yakınlıkta bir beraberliğimiz olmayacak, devam eden bir dostu da böyle kazanamayacaktık; o

felaketin armağanıdır Sedat Veyis Örnek bize. 67 yılının sonlarına doğruydum galiba İstanbul'da ikinci rahatsızlığı meydana geldi, onu da şükürler olsun atlattı, 73 yılına ulaştığımızda o güne kadar bilimsel faaliyetlerine ara vermeksizin büyük bir aşkla şevkle devam ederken 73 yılında yine bir dalgalanma oldu, onu da atlattı. Güven verici bir noktaya gelince sağlığı klinik durumu Veyis'e ne yapabiliriz; o günün imkânları çok sınırlı, bir anjiyografi yapabiliyoruz, o da yeni yeni o koşullarda kalp cerrahisi henüz İstanbul'da bir merkezde başlamış deneme, emekleme evresinde bile değil henüz başlamış. Şans deneme anlamında hayat çok tatlı, bu riskleri göze almaya değer mi, değer. Değer ama riski çok yüksek olduğu için Veyis'i daha güvenli daha emin ellere teslim etmek istedik. O günün koşullarında yurtdışına gitmek çok zor, öğretim üyeleri için de çok zor, özellikle döviz temini; kişi kendi imkânlarıyla gitmek istese de çok zor büyük zorluklarla karşılaşılıyor. Uzatmayalım, Veyis Hoca'nın klinik durumunun neye ihtiyacı olduğunu ve o alanda en ileri noktada bizim merkez -çalıştığımız merkez- olmasına rağmen yetersizliğimiz nedeniyle Veyis'e nasıl yardımcı olabiliriz, Sabih Hoca çok severdi -nurlar içerisinde yatsın- Sabih Oktay Hoca'nın başkanlığındaki bir konseyde yurtdışına gönderme kararında fikir birliği sağlandı. Veyis'in mektubunu dosyasını -sağlık dosyasını- hazırlamak benim görevimdi, onları hazırladım. İngiltere'de yanlış hatırlamıyorsam Brighton Hastanesi olabilir, o zaman da bu alanın yani kalp hastalıkları alanın koroner damar hastalıklarıyla özellikle ilgilenen, onun bağlı olduğu merkeze de cerrahi müdahale şansı yakalama ihtimali için o ünlü merkeze o ünlü kişiye ricamızı ilettik. İyi karşıladılar; ancak maddi yönünü nasıl karşılayacağız, bu arz ettiğim sıkıntıları aşma yolunu arıyoruz, Veyis'le bunu açıkça konuştuk. Dekanlığın o zamanki hizmetini, desteğini, yardımını hiç unutmam, şükranla anıyorum, burada dile getireyim; bir görevlendirme planladılar İngiltere'ye görevli olarak gittiler, görevli olduğu sırada rahatsızlanacak o zaman her şey devlet güvencesinde oluyor, formülümüz bu. Gitti, belirlenen saatte, günde randevusuna ulaştı, Doktor Gibson değerlendirdi. Şimdi Veyis'i hasta olarak değerlendirmemiz de o gün zaten koşullarımız uygun olmayan imkânımız dışında olan bazıları ileri, belki uçuk fikirler takdim ettik, o zaman da ince eleyip sık dokuyarak zor endikasyonları koyuyorlar. Doktor Gibson bunları, bizim teklifimizi, gerekçelerimizi okuduktan sonra muayenesini yapıyor, değerlendirmesinde "Bunlara ihtiyacınız yok" diyor. "İhtiyacınız yok" diyerek verdiği bu kesin kararın dayandığı yaptığı birkaç bizim de burada yapabildiğimiz basit tetkik, iki muayene, üç ciddi bir sohbet sorgulaması. Onları zaten biz yaparak bunun ilerisinde bir şeye muhtaç olduğu inancı bilimsel görüşüyle hastayı takdim ettik ya biz geri kalmış bir ülkenin insanıyız, biz bilimde de beyinde de düşüncede de geriyiz, nazarlarında öyle. Yıllar sonra o bilim alanı ve endikasyon çizgileri o günkü Veyis'i gönderme gerekçemiz çok haklıymışız, bugün değil o gerekçeler, bir sıradan göğüs ağrısında bile kişinin sosyal statüsü ve diğer bazı koşulları itibarıyla bunun bir başka türlü tedavisi olamaz, can çok azizler, kıymetlidir, sıradan bir tetkik gibi yapalım deniliyor. Yanlış tarafı bir yana, insanı koruma anlamında istismar etmemek kayıt ve koşuluyla bu doğru bir yaklaşımdır. Veyis geldi, güzel rahat ilaçlarını alıyor; fakat dördüncü krizi 80 yılında bizden aldı götürdü, Veyis hakka yürüdü. Tarihin nasıl bir cilvesi ise Veyis'i bize dost olarak hasta olmanın ötesinde dost olarak ayrı seçkin bir değer olarak can olarak bize armağan ettiği o hastalık yine Veyis'i aldı bizden götürdü. Son anında Öğsev Hoca yanında, ben evde rahatsız olduğum için bel fitiğinden ötürü yatıyorum o anda bulunamadım. Yine Yüksek İhtisas Hastanesinde son derece ağır umutsuz dönüşü olmayan bir noktada Öğsev'in elini sıkıp, "Ölmek istemiyorum, bir şeyler yap", bu sözlerini hiç hiç unutamadı, anıldığı zaman içimiz acıyarak hatırlarız, sevgimiz ayrı; ülkenin yokluğu, yoksunluk fakirlik, işte geriliği imkânsızlığı, ne bileyim yahut kaderi mi bizden aldı götürdü.

Şimdi bunları bir yana koyup Veyis ile başka daha tatlı güzel şeylerden, birkaç güzel anı size aktararak fazla yormayayım. 70'li yılların ikinci yarısında bir Urfa gezisindeyiz, Urfalı bir öğrencisi de vardı bir ağa oğlu Urfalı -Urfa'nın yerlisi- o da bize büyük ilgi gösterdi. Veyis'le birlikte Veyis, eşi ve ben, eşim Öğsev Hanım birlikteyiz dörtlü, ayrılmayan dörtlü. Harran bize bir ayrı dünya, Türkiye'mizde böyle bir yer varmış, şimdi tarihteki Mezopotamya ilişkisinde yeri ayrı da fizik yapısını görüp de hayret etmemek, şaşmamak, sarsılmamak mümkün değil. Bir bayram günüydü Suriye hududu açılmış insanlar akın akın geliyor. Köyün muhtarı, ağası beklenmedik bir ilgi, saygıyla bizi karşıladı. Ve o kaçgöç içerisindeki bir garip yaşantıları yabancılara karşı olan o topluluk; kadınlı erkekli bizimle beraber. Ancak ne zaman ki biz içeri buyur edildik -bir salona ağırılanmak üzere alındık- hanımlar bir anda kayboldu sadece erkekler var kabalık bir grup; o kalabalık da gelen konuğun ağırlığı konağa saygı anlamında o denli kalabalık olurmuş. Büyükçe bir salon, yüksekçe bir tavan, delik gibi pencereler yeterince aydınlık içerisi, duvar kenarında yerlere koyulmuş şilteler bizi oturttular bir köşede ocak yanıyor, sayısını bilemediğin cezveler var, fincanlar sıralı. Muhtarın bir işaretiyle bir muhterem kalktı elinde büyük bir cezve fincanları nasıl alacak tepsiyle herhalde bu ikramları yapacak derken, bir tek fincanla misafirlere değil baştan bir uçtan başlayarak ikramda başınızda bulunuyor bir yudum arzu ederseniz. Kahve mi içiyorsunuz zehir mi içiyorsunuz yani içtiğiniz de yakıp gidiyor, kahve kokusu çok güzel ama tadı dayanılır bir şey değil ama alışmış, alışık olanlar için çok güzel bir ikram. Sıra bize gelince Veyis hemen o kıvrak davranışıyla, "Kusura bakmayın, özür dilerim, midem rahatsız, alamayacağım, ikramınızı reddediyor değilim", deyip sırasını savdı. Sebebi de ikramda tek fincan dönüyor; bir yudum alıyor yandakine bir yudum alıyor yandakine, sonra öğrendik o çok fincanlarla ikram yerine çok saygıdeğer konuklara tek fincanla bütün oradaki canlar bütünleşerek aynı fincandan içiliyor, yorumu bu. Tabii Veyis'ten sonra Ulun Hanım (*Sedat Veyis Örnek'in eşi*) ben mecburen aldık, ikramlarıyla var olsunlar. Orada dikkatimizi çeken, bu birdenbire kadınlı erkekli bizi karşılayıp hoş geldin davranışından hemen sonra içeri alınmamızla, hanımların yok olması.

Halis ve Öğsev Dörtlemez
(Harran, 1977, fotoğraf: Sedat Veyis Örnek)

Veyis "O günün anısına bir fotoğrafla şey yapalım mı?" deyince, tahmin etmediğimiz bir tepki; tek yürek oldu, tek ağız oldu, bir fincanda ikramda bulundular, biz de ondan nasibimizi aldık, ama fotoğraf karesine girmiyorlar -erkeklerde- "Yerel kıyafetlerle o özelliği saptayıp ölümsüzleştiririm" istedi Veyis, neden buna tepki gösterdiler, bunu bilemiyoruz. İçlerinden hatta onlardan biri olan öğrencisi Ahmet de bunu anlayamadı. Bunu yapmadılar, fakat hanımlarına o gençlerine onlar da biraz daha kızarak hatta "Bunu, madem bu kadar istiyorsunuz, konuğumuzsunuz gözümüz başımız üstüne, ancak bir koşulla; giysileri beyler giysin, hanımlar giysin istediğiniz gibi fotoğraf alın, ama içindeki biz olmayalım". Onu hâlâ anlayabilmiş, çözebilmiş değiliz. Evet, o giysileri ben aldım, o yerel kıyafetle Veyis çekim yaptı, Ulun'la eşim Öğsev Hoca'ya getirilen giysiler ikram kabilinden açtıktan kendilerinin çeyizi gibi saklıyorlar onu, aman Allah'ım affedersiniz o insanlarıma bir başka değerlendirmeye bu ifadeyi kullanıyor değilim, bir gerçeği sadece saptıyorum, bir koku ki ona değil yaklaşmak, giydiğinde bayılmamak mümkün değil -doğru bu da bizim gerçeğimiz, bizim halkımızın gerçeği- ama ne yaparsın Veyis'i kırmak

olur mu,o giysiler giyildi resimler çekildi, hiç bunu unutamam.

Urfa'dan açılmışken bir not etmek istediğim küçük bir anı var; misafiriz, o günün koşullarında tek güzel bir lokantaları var, lokanta ve kebab evi. Orada yiyip içiyoruz, otelimizde istirahat ediyoruz. Bir akşam yemeğindeydi, karşı masalardan birinde farklı olarak Veyis'in dikkatini çekmiş köfte, içli köfte

Yiyorlar, garsonu çağırır “Buyurun, ne emrediyorsunuz?”, “O köftelerden” dedi “istiyoruz”, “O olmaz” dedi “o köfteler özel, onlara özel”. “Neden?” “Onlar sipariş verdi, özel yapıldı”, “E peki, o zaman bize ne vereceksen onlardan ver”. Hizmetini yaptı tamamladı, biz de karnımızı doyurduk çıktık. Ertesi gün bir öğle vaktiydi, yine aynı lokantadayız, masamıza oturduk bir anda aynı garson koşarak geldi masamıza ayrı bir özen göstererek örtü serip bize “Ne yiyeceksiniz, ne içeceksiniz?” sormadan hizmete başladı, bir de baktık masa değil dördümüzün, on dört kişinin yiyeceğinden fazla köfte ile donatıldı. “E ne oldu?”, “bu, dün istediniz”, “E siz de ‘Bu özel’ dediniz, “Onların siparişi özeldi” dedi, “siz özeldiniz, bu da bizim size özel ikramımız”. Bu Urfalı insanının insana yaklaşımını, mükrim yüreğini yüce yüreğini mümkün değil, unutamayız. “Sonunda borcumuzu eda edelim, ayıp değil mi, siz bizim misafirimizsiniz”: Bu unutulur gibi değil.

Veyis’in kendi alanıyla bize öğrettikleri çok şey var, halkbilime insan odaklı olarak bakar. İnsanı ölüm-yaşam-doğum bütünlüğünde ele alırdı, zaman içerisinde bunun değerini inceliğini o bize öğrettiği için öğrenmeye başladık. Sonra fark ettik ki Veyis’in kendi ilgi alanında yoğunlaştığı insan, bizim de ilgi alanımız, olmazsa olmazı insan. Ancak yaklaşımlarımızın farklı olmasından Veyis’in katkılarıyla, insana sadece hasta olarak bakmanın ötesinde varlığının başka değerlerini de düşünerek; onun yöresini, onun dilini, onun alışkanlıklarını, onun mesleğini, onun sanatla ilgisini, onun inançlarını yani bir bütünlük içerisinde insanı sadece hasta olarak görmeyip gerçek insan olarak görüp çeşitli değerleriyle ele almanın hekimliğe çok büyük katkı sağlayacağı görüşündeydi. Öğretiler içerisinde tıp tarihi içerisinde etik öğreti içerisinde bunlar söylenir, ama uygulamada insanların sabrı olmadığı için insanları sadece hasta olarak görüp onun gereğini yapma endişesi dışında; insana bir sıcak sesleniş, sıcak dokunuşla neler yaratacağını düşünmediği için ve bu işin değerine gerçeğine girip de ilgilenmediği için bunlar angarya gelir. Veyis sayesinde, bunlar, bizim kazanımımız oldu; mesleğimize insanımıza başka türlü bakmamızı sağladı, büyük bir katkıdır o, zaman zaman sohbetlerimizde karşılıklı bunu konuşup tartışırız. Onun dışında bir de meslek içerisinde bazı kutlamalar vardır, bunların ritüel şekilleri vardır, ama öz olarak aynıdır; fakat ayrılığı ayrılık ve aykırılık şeklinde uygulayanlar da var. Nasıl? Akademik çevrede grubunuzdan birilerinin başarısı etrafındakiler ve başta hocalar olmak üzere düzenleyecekleri bir mütevazı kutlamayla yemekle anılır; bu bir mürüvvet görmenin geleneksel yapımızın öğretisi ve toplumumuzun aynası gerçeğidir, akademik düzende bu neden böyle olmasın, Veyis hep bunu vurgulardı. Bizim içimizde de benzeri uygulamanın yanı sıra uzman olan bir kişi -ki akademik yaşamın ilk aşaması odur- jüri üyeleri başta olmak üzere, yakın arkadaşları ve diğer konuklarına bir ikramda bulunur, şimdi bu da tabii bir kutlama şeklidir. Biri doğru, öteki yanlış şeklinde örnekleme yapmadım bunu, taban taban zıt. Uzman olmak da bir akademik aşamadır, o da emek veren dayanışmayla birlikte çalışanlar için bir mürüvvet görmektir. O halde kendi özümüzde Veyis’in hep çalışıp çabaladığı özümüze dönelim, öz değerlerimizle bunun böyle olması gerekir. Ha o kişi, sonra kendi imkânları dışında sizi başka türlü ağırlayabilir, o ayrı mesele.

Bir küçük noktaya daha temas edip sabrınızı taşırmayacağım, sohbeti noktalayacağım. Doğum-yaşam-ölümünden derken mezarlık merakı işte bu halkbilimin olmazsa olmazı, insan odaklı bakışındaki

incelenmesi gereken bir alan olarak bize keyif vermeye başladı, özel sevdiklerinizden kaybettiklerinizi ziyaret için gitmeniz adına mezarlık kasvet verici bir yerdir. Unutamayacağım mezarlıklardan biri adeta bir açık hava müzesi olan Ahlât Mezarlığı'dır. O mezar taşları nasıl nakış gibi, oya gibi işlenmiştir; sanatsal, estetik, plastik güzelliği bir yana söylediklerinin kimilerinin içeriği ne kadar zengin ne kadar güzeldir. Kimilerini Veyis okur, hep birlikte heyecanlanırdık, bunu hiç unutamıyoruz. Urfa nekropolünün mezarlığının hiçbir yerde rastlamadığımız bir özelliğini hemen aktarayım, belki bilenleriniz vardır, bilmeyenler vardır; mezar taşına, ecel taşına kişinin ölüm nedeni naif resimlerle işleniyor. Örneğin kuyuya düşerek ölmüş, bir kuyu resmi, bunları gördüklerimden aynen aktarıyorum bire bir; bir bisiklet resmi bisiklet kazasında ölmüş, tabancayla vurulmuş tabanca resmi iki kurşun ve bıçak benzeri bir sürü örnekler var. Bunlar evvel eski Urfa'nın mezar kültürünün bir parçasıymış, şimdi ne oldu aynı şey yaşıyor mu onu bilemem. Mezarlığın o sessizliğini Veyis'in bir tanımlaması vardır, bu mezar taşlarındaki yazılar şekillerle beraber; "Bunlar mezarlığın, sessiz mezarlığın sesidir" derdi, "duyacaksın, okumasını bileceksin". Bir de mezarlıkta kişilerin ya da grupların bir garip dualar okuyarak *Kur'an* okuyarak o hallerini görünce Veyis kendini alamaz, "Yerin altı yerin üstünü idare ediyor" der, o topluluğun daha evvel hiç hatırlatmadığı çıkağıyla ilgili öğrenim gördüğü alanın o öğretinin gerçeklerini o zaman söylerdi. Onun dışında yakın çevresi de Veyis'in bu yönlerini bilmez, başka türlü de dile getirmez. Bir başka iğneleyici güzel tarafı da sözü de; bir grup yemeğinde keyifle yenildi, içildi, sohbet edildi, karnı doyanlardan tanrıya şükür anlamında "Oh şükürler ya Rabbi, olmayanlara da ver" denildiğinde bazen Veyis de bunları o kişileri iğnelemek adına söyler, başını şöyle bir çevirir, "Sen vermezsen Allah nasıl verecek?" derdi.

Söyleyecek çok şey var sizin sabrınızı sıkmayayım, Veyis anlatmakla bitmez; Veyis bir farklı aydınlı, cumhuriyetin seçkin bir aydınlıydı ömrü boyunca ilmi ve akli kendine rehber kıldı; dostluğu anlatılamaz, tadına doyum olmaz. Sesini başka türlü kullanırdı, artistik öyle davranışları içerisinde seni etkiler, avucunun içine alırdı ki gerçekten sözünü seçer, sesinin tonunu ayarlar, ondan etkilenmemek mümkün değil. Bir de sıradan bir sohbetinde veya öğrenmek istediği bir şeyi size sorduğunda, sizden öğrenirken size de çok şey öğretirdi. Veyis çok farklı bir insandı, farklı bir candı; onun için aramızda onun adı 'Veyiscan'dı. Veyis'i rahmetle saygıyla sevgiyle anıyorum, ışıklar içinde yatsın. Hepinize sağlık diliyorum. (*Alkışlar*)

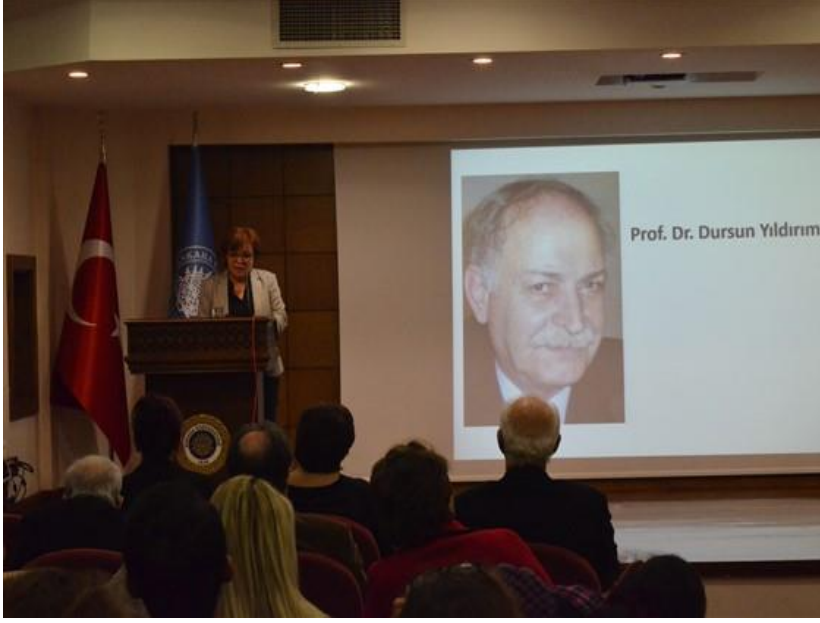
Meryem Bulut: Halis Hocama çok teşekkür ederiz. Şimdi Sivas'ın yetiştirdiği değerli halkbilimcilerden Sayın Müjgan Üçer ve eşi Doğan Üçer'in iletisini okumak istiyorum:

"Sedat Veyis Örnek'i çok değerli yakınları, dost ve öğrencileri; değerli bilim insanı, aziz hemşerimiz Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek'i ölümünün 35. yılını anma etkinliğine mazeretimiz nedeni ile gelemedik. Fakat gönlümüzle bu salonda aranızdayız. Ömür zamanla sınırlanmış olsa da, 'eseri olan ölmez' düşüncesinde olduğu gibi, Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek de eserleriyle yaşamaya devam ediyor, çalışmalarını bizlere ışık

tutuyor ve çok yararlanıyoruz. Örnek'i bu özgün ve değerli çalışmaları için "o yazmasıydı bunlar yazılmazdı" diyoruz. Hocamız Sedat Veyis Örnek'in hatırasını rahmet dileklerimizle ta'ziz ediyor yakınlarına dost ve öğrencilerine saygı ve sevgimizi sunuyoruz." Müjdat Üçer ve Doğan Üçer. (*Alkışlar*)

Meryem Bulut: Efendim, başka bir iletiden bahsetmek istiyorum. Hacettepe Üniversitesi Türk Halkbilimi'nin kurucu değerli hocalarından Prof. Dr. Dursun Yıldırım:

“Bu anlamlı gayretinize büyük saygı duyduğumu belirtmeliyim. Gerçekten Sedat Veyis Örnek çok genç yaşta yitirdiğimiz çok iyi yetişmiş bir Türk bilim adamıydı. Etnoloji ile folklor araştırmalarına önemli eserler kazandırmış, kısa ömrüne sığdırmıştır. Halk bilimi araştırmacılarının çalışmalarından çok şey öğreneceğini biliyorum. Hatırlamak anmak en güzel beşeri duygu, tekrar sizleri kutluyor katılanlara selam ve sevgilerimi iletiyorum. Esen kalınız.” Prof. Dr. Dursun Yıldırım. (*Alkışlar*)

Meryem Bulut: Sedat Veyis Örnek'in en yakınlarından Prof. Dr. Fuat Bozkurt'un iletisini okuyorum:

“Sedat Veyis Örnek'in 35. Ölüm yılında onu anmak için emek veren gençlere ve bugüne katılan onu sevenlere saygı ve sevgilerimi ileterek söze başlamak istiyorum. Serpil Aygün Cengiz olmak üzere tüm emeği geçenlerin eline sağlık. Böylesi bir kadirbilirlik bilim dünyamız için örnek olur niteliktedir. Sedat Veyis Örnek'i kısa bir anma yazısında anlatmak için sözcükler yetersiz kalır. O, erdemli yaşam ilkelerini öz

yaşamında uygulayan ender insanlardan biridir. Dünyaya geniş ufuktan bakışı, insanları derin gözlemleriyle bir düşünür bilgeliğindedir. Kendisini hep ayraç içinde tutmaya özen gösterir, tutkularını istenciyle bastırır, popülizmden kaçınırdı. Bilim insanı ve yazarlık uğraşı dışında bir özlemi yoktu. Ve bu özlemlerini yaşam koşullarının el verdiği ortamda yerine getirmekle mutluymuştu. Yeterli olmayan yaşam süresine sığan eserleri gerçeklerinin çok gerisinde kaldı. Ölümünden otuz beş yıl sonra anılması onun ruhunun ve kimliğinin bir yansıması olmalıdır. Onun gibi ilke ölçü ve izan sahibi ikinci bir kişi tanımadım. Kendisinin ikinci anma gününe New York'ta bulunduğum için katılamamanın üzüntüsünü yaşıyorum. Tüm katılımcıları içten sevgilerimi ileterek selamlıyorum.” Prof. Dr. Fuat Bozkurt. (*Alkışlar*)

Meryem Bulut: Bugünkü toplantı aslında olağan anma toplantılarının dışına çıktı. Bu salonda, hem Sedat Veyis Örnek'in ailesi hem onu yakından tanıyan arkadaşları öğrencileri var. Böyle bir toplantının tekrarı da aslında zor görünüyor. O nedenle bugün salondaki konuklarımıza da söz vermek istiyoruz. İsteyenler için söz veriyoruz. Buyurun efendim. Nail Tan Hocama...

Nail Tan: Değerli halkbilimciler, Sedat Veyis Örnek'in değerli dostları, Türkiye'de halkbilimi 1913 ve 14 yıllarında bir bilim dalı olarak tanıtıldı. Ama uzun yıllar üniversitenin kapısından içeri giremedi, derneklere gönüllü kişilere bırakıldı. Onların çabalarıyla belli ölçüde araştırmalar yapıldı, kitaplar yazıldı, ama bir folklor enstitüsünün, bir araştırma kurumunun eksikliğini sürekli dile getirildi, dernekler kuruldu. Sonunda devlet bu sese kulak vermek zorunda kaldı ve 1966 yılında Milli Folklor Enstitüsü kuruldu. Bu konuya inanmış iki kişi kurdu; gene kişilere bağlıydı bu işler, kültür müsteşarı Adnan Ötügen ve yardımcısı Mehmet Önder. Onlar eğer halkbilimini halk kültürünü sevmeselerdi, yine bu kuruluş kurulmazdı. Bir bürokratik kuruluş da, bir siyasi kuruluş da bir enstitü olur muydu? Olmazdı. Yıllar geçtikten sonra biz bunu tecrübelerle gördük ki bir bakanlıkta bir araştırma kurumu bilimsel kuruluş asla olamazdı, nitekim olmadı. Biz Folklor Enstitüsü'nde Etnoloji Bölümü mezunu üç değerli arkadaşımızla; Gürbüz Erginer, İsmail Öztürk ve aramızda olan Zümrüt Nahya, göreve başladığımızda bütün dünyada folklor enstitüleri nasıl çalışıyor, statüleri nelerdir onları Dış İşleri Bakanlığı vasıtasıyla getirttik ve gördük ki folklor enstitülerini üniversitelere bağlı, bilim akademilerine bağlı. Bakanlığa bağlı böyle bir kuruluş yok, ama üniversiteler dört üniversite vardı bunların ilgi göstermediği anda devlet öncülük etmek zorundaydı. Biz üniversiteleri uyandırmak zorundaydık. Bu dört üniversitenin kapısını teker teker çalmaya başladık. En yakın Dil [ve] Tarih-Coğrafya Fakültesi, Hacettepe Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi. Hacettepe'den ve diğerlerinden ümidimiz hiç olmadı, dediler ki "Hiç eleman yok Türkiye'de; önce elemanlarımızı yetiştirelim, ondan sonra düşünürüz". Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Etnoloji bölümünde Nermin Erdentuğ, Orhan Acıpayamlı, Sedat Veyis Örnek, bu hocalarımızla oturduk toplantı yaptık, ben Milli Folklor Araştırma Dairesi başkanımı, efendim daha sonra 73'ten sonra. Nermin Hanım dedi ki: "Biz efendim, folklor dersini veriyoruz, Etnoloji Bölümü'nde, ne lüzum var ayrı bir bilim dalına? Ayrı bir bilim dalına gerek yok, biz zaten gereken her şeyi veriyoruz". "Efendim, siz yirmi dört daldan sadece bir dalla, gelenek görenek ve inançlarla ilgili kısım üzerinde duruyorsunuz, diğer dallar ne olacak?" İşte bu üç öğretim üyesinden dünyayı görmüş tanımış kişi olarak Sedat Veyis Örnek halkbiliminin bağımsız bir bilim dalı olarak üniversitede yer almasına, öğretiminin yapılmasına inanmış tek kişiydi. Kendisi önce Bölüm içersinde mücadele verdi. Bizim yazılarımız bizim raporlarımız üzerine Sedat Veyis Örnek Hoca 1980 yılında Halkbilim Kürsüsü'nü kurdu. Bu gün ne mutlu ki beş üniversitede halkbilimi bölümü var ayrıca sayısız anabilim dalı var. Bugün bu bölümlerdeki akademisyenler, öğretim üyeleri Sedat Veyis Örnek'in açtığı kapıdan yürüyorlar. Kapıyı o açtı, bilim teklifimiz üzerine biz, dünyada halkbilimi kürsülerinin daha 19. yüzyılın sonunda kurulduğunu gördük ve halkbilimi çalışmalarının ancak bu bilim dalının mensupları tarafından başarıyla yürütülebileceğine inandık. Bu bölümler kuruldu ve biz dedik ki bizim Milli Folklor Enstitüsü'nü gün gelir üniversiteler ele alırlar, belki Türkiye İlimler Akademisi kurulur, Enstitü bütün dünyada olduğu gibi oraya bağlanır, tüm dünyada olduğu gibi, ama bunlar gerçekleşmedi.

Nail Tan

2016 yılı Milli Folklor Enstitüsü kuruluşunun ellinci yılıdır. Bakanlıktan arkadaşlar var, bu elli yılda oturalım elli yıllık değerlendirmemizi yapalım. Ben, bakın özeleştiri yapıyorum, en çok yöneticilik yapmış bir kişi olarak diyorum ki, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nda Milli Folklor Enstitüsü, Folklor Araştırma Kurumu olmaz, diğer bakanlıklara bağlı araştırma kuruluşları da başarılı olmamıştır. Adları vardır, bir takım yayınları vardır, ama hiçbir zaman siyasetin baskısından, etkiden kurtulamamışlardır. Sedat Veyis Örnek'i beraber işbirliği yaparak bu kapıyı açtığımızdan dolayı rahmetle anıyorum, saygıyla anıyorum ve halkbiliminin aramızda bulunan mensuplarına da başarılar diliyorum, bu çıkmazı, sorunu çözmeleri şartıyla, yoksa hakkımı helal etmem. Teşekkürler. (*Alkışlar*)

Meryem Bulut: Emin Özdemir Hocam...

Emin Özdemir: Söz çok uzadı, ama konuşmaları izlerken Yaşar Kemal'in bir romanındaki bir giriş tümcesini anımsadım. Diyor ki, "O güzel insanlar o güzel atlara bindi, gittiler".

Dr. Emin Özdemir

Sedat Veyis Örnek de gerçekten o güzel insanlardan biriydi. Benimle arkadaşlığı Türk Dil Kurumu'nda birlikte çalıştığımız yıllarda sürdü ve onun sözlük çalışmalarında çok uzaktan da olsa bir katkı oldu diyebilirim. Benim belleğimde nasıl bir iz bırakmış üç sözcükle özetleyeceğim; Sedat Veyis Örnek, sözün gerçek anlamıyla yalın bir insandı. Konuşmasıyla yalındı, düşünmesiyle yalındı,

görüşleriyle yalındı. Sedat Veyis Örnek içtenlikli bir insandı. Görüldüğü gibi olan olduğu gibi görünen bir insandı. Sedat Veyis Örnek sevgi insanıydı; halkını seviyordu, insanı seviyordu öncelikle de Türkçeyi seviyordu. Bu sevgi insanını sevginin öldürüldüğü, değerlerin çürütüldüğü, inceliklerin silinip atıldığı, boz bulanık bu günlerde anmanın bana verdiği sınırsız bir anlatılmaz sözcüklerle anlatılmaz bir duygulanımı içindeyim. Bu duygulanmada, Sedat Veyis Örnek'in anısına sınırsız saygı var. Bu toplantıyı düzenleyenlere de en içten sevgiler sunuyorum. (*Alkışlar*)

Meryem Bulut: Hocamıza çok teşekkür ederiz. Buyurun hocam.

Tülay Uğuzman: Merhabalar, saygılar, selamlar, sevgiler hepinize: Ben Prof. Dr. Tülay Uğuzman, Tülay Er; ikisi de benim. Şimdilerde Uğuzman'ı kullanıyorum. Başkent Üniversitesi Sosyoloji Bölüm başkanımı. Nerelerden nerelere bir yolculukla bugünlere geldim, ama yolun başında Sedat Veyis Örnek vardı, benim sevgili hocam vardı. 1971-1975 yılları arasında onun öğrencisi olma onuruna eriştim, çok şey öğrendim. Hiç unutmadım, her zaman saygıyla hürmetle minnetle andığım bir hocam. Ben çok uzatmayacağım, sadece şunu söyleyeceğim "Ne öğrendiniz?" dersiniz ondan, önce nezaketi öğrendim, öğrenciye saygıyı öğrendim. Odasına gelen her öğrenciyi kapıya kadar geçirir, eğer öğrenci bayansa bir de paltosunu tutardı o yıllarda böyle bir şey, biz bunu bazen yanlış anlayan arkadaşları bile gördük; "Aaa, Hoca bana bir şey mi demek istedi, paltomu tuttu bana", ama diğerleri derlerdi ki "Yok kim? Sedat Veyis Örnek, hayır, o nezaketinden yapmıştır". Gerçekten çok hoş bir nezaketi vardı. Bir ikinci öğrendiğim; bir öğrencisi, bir genç insan ne kadar saçma bir şey de söylese, bir hikâyem var ama onu anlatmak istemiyorum, öyle bir şey yapmışım, çok saçma bir şey anlatmışım kendisine, sonra ağzımdan çıktığı anda saçmalığını fark etmişim, beni azarlayacağını düşündüğüm bir anda bana dedi ki "O yönünü bilmiyorum, ama ben şöyle şöyle biliyorum", o anda ben nezaketi de ondan öğrendiğimi düşünüyorum, gerçek nezaketi. Üslubumda çok büyük katkılarının olduğunu düşünüyorum. Bakış açımda çok büyük katkılarının olduğunu düşünüyorum. Dedğim gibi kendisini saygıyla, hürmetle, minnetle, özlemlerle anıyorum; teşekkür ederim.

Prof. Dr. Tülay Uğuzman

(*Alkışlardan sonra Kurtuluş Kayalı'nın hatırlatması üzerine bir ekleme daha yapar, Tülay Uğuzman*): Sedat Veyis Örnek'in lisans tez öğrencisiydim, danışmanlığı o yapmıştı. Kemal Tahir'in altı romanı üzerine halkbilimsel bir çalışma idi. O kadar beğendi ki, sevdi ki, Kurtuluş Hoca da çok beğendi,

ondan sonra onu onurlandırdı, bir yerlerde yayınlamam için beni yüreklendirdi. Önce lisans çalışmasını birlikte yaptık. O aşamada zaten birçok şey öğrendim. Yüksek lisansta da aslında hocanın ilk yüksek lisans öğrencisi bendim, ama bir dezavantajım vardı: Evliydim, yeni mezundum, çocuk bekliyordum falan, biraz böyle Gürbüz Erginer ve Muhtar Kutlu'nun arkalarına düştüm. Onlar daha hızlı yol aldılar, ama yüksek lisansımı da Çankırı Eldivan ve Sarayköy'de yaptım. Sayın Dörtlemezler'in ailesinin yanına da beni kendileri göndermişti. Evet, yani hem yüksek lisans hem lisans tezini birlikte çalıştığım, kendisinden çok şey öğrendiğim çok nazik, çok beyefendi, bir daha da benzerini göremediğimiz, göremeyeceğimiz gibi bir insandı. Teşekkür ederim. *(Alkışlar)*

Meryem Bulut: Ozan Sağdıç Hocam, siz de bir şey söylemek ister misiniz? Fotoğraflarını çekmiştiniz Sedat Veyis Örnek'in...

Ozan Sağdıç

Ozan Sağdıç: Yani, benim iyi dostumdu; aynı muhitte tabii, Ankara'nın o zaman çok dar olan aydınları içinde. Özellikle bazı böyle fırsatlar oluyordu görüşüyorduk ve onu... *(Slayt olarak kendi fotoğrafını ve çekmiş olduğu Sedat Veyis Örnek fotoğrafını görmesi üzerine)* Aaa, bu benim fotoğrafım, öbürü de benim çektiğim fotoğraf.

Meryem Bulut: Evet.

Ozan Sağdıç: O, tabii iyi dosttu, iyi sohbet adamıydı; çok istifade ediyorduk kendisinden ve bir gün benim büroma davet ettim onu, uzun uzun oturduk konuştuk, o arada fotoğraflarını çektim. Böyle bir şey, işte daha fazla söylenecek bir şey yok. Zaten ben fotoğrafla konuşuyorum. Bundan başka fotoğraflar da var tabii, tek bir fotoğraf değil, Allah rahmet eylesin, iyi insandı. *(Alkışlar)*

Meryem Bulut: Aramızda Doktor Nevin Halıcı var, arkada. Hocanın da çok ilginç bir anısı var, belki paylaşmak ister.

Nevin Halıcı: Efendim, hepinize iyi günler diliyorum. Benim, çok değerli Veyis Bey ve eşi Ulun Hanım ile özel bir dostluğum vardı ve kendisine anketör olma şansını yakaladım ve ondan çok şey öğrendim. Sayın Veyis Örnek 1970-75 yılları arasında kendisiyle, eşiyle birlikte olduğum birisidir ve benim bugüne gelmemde en önemli etki onundur. Neden, çünkü o dönemlerde folklor, halkbilimi hiç bilinmiyordu ve ben üniversiteye gittiğim o yıllarda halkbilimi üzerine çalışmalar yapmak istiyordum, yöresel yemek ve mutfaklar üzerine. Onun bana verdiği anket formlarından kendime öyle bir form

çıkarak bugünlere geldim. Kendisini hiç unutamam, eşini de saygı ve sevgiyle anıyorum. (Nevin Halıcı sözlerine son verirken çok duygulanır ve alkışlanır.)

Dr. Nevin Halıcı

Meryem Bulut: Hocam, çok teşekkür ederiz. Yine aramızda öğrencilerinden İstanbul'dan bugün için gelen Nuran Elmacı Hocam var, Prof. Dr. Nuran Elmacı Hocam var.

Prof. Dr. Nuran Elmacı

Nuran Elmacı: Evet, iyi ki beni davet ettiniz. Bu vesileyle hocamı yeniden yaşadım, çok mutlu oldum. Ben Halis Hocama teşekkür etmek istiyorum, Halis Hocamın söyledikleri beni çok heyecanlandırdı. Biliyorsunuz ben Tıp Fakültesi'nde kırk yıl çalıştım ve bu kırk yılda benim temel amacım insanın fiziksel-biyolojik olmasının ötesinde inançları gelenekleri yaşam biçimiyle bir bütün

olduğunu vermektir. Bunu Sedat Hocamla paylaşmışsınız ve Sedat Hocamdan bu görüşü kapmışsınız, o bakımdan çok heyecanlandım, dilinize sağlık hocam. Ben size teşekkür etmek istiyorum; çünkü bu proje çok güzel bir proje ve örnek bir proje. Tahmin ediyorum bu proje bundan sonraki hocalar için de denenebilir diye düşünüyorum, hepinizi ve Hocamı saygıyla anıyorum. (*Alkışlar*)

Meryem Bulut: Hocam, çok teşekkür ederiz. Acaba Metin Özbek Hocam da konuşur mu?

Prof. Dr. Metin Özbek

Metin Özbek: Değerli konuklar, Ben Prof. Dr. Metin Özbek. Hacettepe Üniversitesi Antropoloji Bölümü'nde uzun yıllar Bozkurt Güvenç ve Ali Rıza Balaban hocalarla birlikte çalıştık ve oradan hep beraber ayrıldık. Sedat Veyis Örnek Hoca ile on sekiz yaşlarında tanıştık. O zaman Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde, daha sonra giderek kürsüleşme yok oldu ama başlangıçta- etnoloji, prehistorya, fizikantropoloji ve paleoantropoloji kürsüleri vardı. Ben de paleoantropoloji öğrencisiydim. İlk iki yıl birlikte alırdık dersleri, ortak derslerimizi veren hocalar; Nermin Erdentuğ, Orhan Acıpayamlı ve Sedat Veyis Örnek'ti. Biz bu hocaların derslerine Etnoloji öğrencileriyle beraber girerdik. Birlikte aldığımız için küçük sınıflar yerine büyük amfiler öngörülmüştü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde, bir büyük dershanede Sedat Veyis Örnek Hoca'nın o yıllar vermiş olduğu hatırladığım kadarıyla; -zaman çok eskiye gidince anılar puslulaşiyor ve netliği kayboluyor ama bu puslu anılar içerisinde benim zihnimde kalan güçlü ufak hatıralardan birisi de- Hoca ve arkasında yığınla öğrencileriyle beraber dershaneye girer ve o gür tok sesiyle Asya toplumlarının inanç sistemleri hakkında çok enteresan, bize oldukça enteresan gelen konulardan bahsedirdi. Birkaç ders bu şekilde aldık, kendisinin hayranları vardı, öğrencilerden onlar ön sıraları kaparlardı, biz de arka sıralarda kalırdık ama Hocanın gür sesi arka sıralara kadar uzanırdı ve hayranlıkla kendisini dinlerdik. Lacivert güzel bir ceketi vardı ve oldukça şık ve temiz giyinirdi. Geldiği zaman da bütün öğrencileriyle sıcak diyalog kuran, oldukça da mütevazı bir kişiliği vardı ve anılarımızda çok kısa bir süre yer aldı hocamızı; çünkü 67 yılında, biz o dersi daha yeni almış ve henüz fazla ısınamamıştık, Hocamızı da yeni tanımiştık uzaktan uzağa onu hayranlıkla seyrederdik, ama bir gün duyduk ki kalp krizi geçirmiş ve o ders iptal oldu. Ondandan sonra Hocayı bir daha göremedik. Zaman geçti, diğer hocalarla -Nermin Erdentuğ ve Orhan Acıpayamlı Hocalarla- pek sıcak ilişki kuramadığımız için o on yedi, on sekiz yaşlarında cesaret edip onlara "Bu hocamız, neden hocamız gitti, birden ortadan kayboldu?" diyemedik. Cesaretimiz ancak, o zamanlar oldukça popüler olan bir müstahdemimiz vardı -ismini hiç unutmam- Eyüp Efendi, Eyüp Efendi'ye gittik ve dedik ki: "Eyüp Efendi, Sedat Veyis Hocamız nerede? Biz onu aylardır göremiyoruz, ders yarım kaldı". Duyduk ki hoca kalp krizi geçirmiş

ve oldukça ciddi bir durumu olduğu için artık derslere gelemeyecekti ve o mutlu güzel başlayan film bir anda koptu ve bir daha o dersi alamadık ve anladığımız kadarıyla da hiçbir zaman onunla artık ortak ders yapamayacağımız için, o boşluğu dolduran hoca da olmadı, çünkü Sedat Veyis Hoca'nın hatırladığımız kadarıyla asistanı herhalde yoktu ve derslere de hiç kimse girmedi bu şekilde o boşluk devam etti gitti. Kendisini rahmetle anıyoruz ve saygıyla önünde eğiliyoruz. Teşekkür ederim. (Alkışlar)

Meryem Bulut: Teşekkür ederiz hocam. Başka söz almak isteyen var mı salonda?

Dr. Metin Turan

Metin Turan: Sedat Veyis Örnek ile aslında Türkiye'deki sosyal bilimlerin tarihinin değiştiğini söylemek mümkün. Çünkü bütün akademilerde bütün üniversitelerde bir şekilde bilim yapılır, ama bu bilimin dışarıyla olan bağına sağlayan birkaç tane prototip vardır, sanıyorum halkbilim alanında, antropolojiyi de dâhil ederek diyebiliriz ki Sedat Veyis Örnek böyle bir prototipti. Yani dışarıdaki insanı da bu alana çekerdi. 1980'li yıllarda az önce Nail Bey de vurguladı Milli Folklor Enstitüsü var, işte dört üniversitemiz var, bunların için de olabilirse bir tek Dil [ve] Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde Halkbilim Bölümü'ne girişim yapıyor. Fakat dışarıda halkbilime sempati duyan, folklor için uğraşı veren bir dolu insan var. Bu insanları oraya çeken bu çekim gücünü oluşturan kişi de Sedat Veyis Örnek'tir. Yani tek başına *Türk Halkbilimi* kitabı bile bunun adresidir. Çünkü o yıllarda bile İş Bankası Yayınları arasından çıktığında bile beş bin adet basılmıştır, *Anadolu Folklorunda Ölüm* öyledir. Yani bunları üniversitenin dar alanıyla, özel meraklılarıyla sınırlandırmamak gerekiyor. Sedat Veyis Örnek dışarıda da bir etki alanı yaratmıştır, büyük bir etki alanı. Bence bugün Türkiye'de bu denli halkbilim bölümü, anabilim dalları varsa bütün bunların arkasında Nail Bey'in vurguladığı gibi o kapıyı açan, o aralanan yolu gösteren Sedat Veyis Örnek olmuştur. Bir şiirinde şöyle diyor; "Şarkılar söylendikten sonra yaşar, insanlar öldükten sonra..." Sedat Veyis Örnek hem hayattayken yaşayan bir insandı, hem Hakka yürüdükten sonra o ışık ülkesine göçtükten sonra da yaşayan ender insanlardan bir tanesi. Ben anısı önünde saygıyla eğiliyorum. (Alkışlar)

Meryem Bulut: Çok teşekkür ederiz hocam. Şimdi de İbrahim Beğendi Hocamı dinleyebiliriz.

İbrahim Beğendi

İbrahim Beğendi: Efendim, ben Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan –Daire Başkanlığı'ndan- emekli oldum, iki üç ay önce. Sevgili hocamızın hem bölüm öğrencisiydim hem de tez öğrencisiydim. Hocamızın bu tür çalışmayla bu projedeki layık olduğu yeri alması gerçekten beni sevindirdi. Bu, halkbilimin hafızasını oluşturacak bir proje; Hocamızın da en mutena bir şekilde bu projede yer alması, bu hafızada yer alması gerçekten ileriye dönük çok güzel bir çalışma oldu. Katkısı geçen bütün hocalarımıza, arkadaşlarımıza çok çok teşekkür ediyorum. Sevgili hocamızla yakın çalışmalarımız oldu, tez çalışmalarında bana büyük bir ufuk açtı; hocamızın disiplinli ve metodolojik çalışmasını ben bir ömür boyunca rehber olarak ele aldım. Ve özellikle de özellikle Türk dilinin kullanılması açısından bana gösterdiği ufuk bambaşka bir şeydi yani. Çok hassastı, titizdi ve hocamın insancıl yaklaşımı, Anadolu insanının sevecenliği her şeyde kendini gösteriyordu. Hiç unutmuyorum seminer konusu vermişti Talip Apaydın'ın *Sarı Traktör* romanıydı ben onu çalıştım seminer konusu haline getirdim ve onu sundum arkadaşlarıma. Hocanın oradaki yani benim sunumumda hazırlanışındaki şeyi çok olumlu bulmuş ve beni tebrik etti. Daha sonra hocamızın *Geleneksel Kültürümüzde Çocuk* adlı eseri var, İş Bankası Yayınları'ndan çıkan. O eserin hazırlanmasında hocamızla yakın çalışma içinde oldum. Sağ olsunlar, evlerine gittim özel çalışmalarımızı yaptık, o çalışmalarına katkıda bulundum. Ve hocamın Anadolu insanının misafirperverliği o sevecenliği; inanın yani ben diyordum hocam çayınızı ben ikram edeyim, yok diyordu gidiyordu çayımızı hocamız getiriyordu. Ya böyle sevgiyle hasretle andığımız hocamıza her yönüyle teşekkür ediyorum. Bir de benim kurtarıcımdır aynı zamanda: Bir gün tez çalışmalarını yapıyoruz, “İbrahim” dedi, “dersten çıktıktan sonra odama gel” dedi. Biz dersteyken fakültede olaylar olmuş. Hoca bizden önce çıktı odasına gitti, ben de o arada kitaplarımı notlarımı topladım, dışarıya çıktım. Hocanın olduğu ikinci kattaydı odası, gidiyorum polisler koridorları tutmuş, ondan sonra “Nereye gidiyorsun?” dediler, dedim “Hocam çağırdı, biraz önce dersten çıktık, tez çalışmamla ilgili görüşme yapacağız”. Dedi “Git kardeşim” falan, “Hangi hoca?” dediler, “Sedat Veyis Örnek”. Ondan sonra biz iki üç tane polisle konuşurken o arada başka bir polis geldi burnuma bir yumruk attı benim ondan sonra burnum kanamaya başladı. Ben o hali görünce feveran ettim tabii. Neyse “Ben”, dedim “şikâyetçiyim”, beni aldılar o zaman fakülte sekreterliğinin yanında bir oda vardı polis karakolu haline getirmişlerdi oraya atıldılar. Bana diyorlar ki “Şikâyetçi misin?”, “Şikâyetçiyim”. Ben öyle dedikçe on beş yirmi tane polis beni dövdü yani, böyle güzel bir dayak yedim. O arada hocamıza haber gitmiş falan, diğer arkadaşlardan. Hocamız arkadaşlarla geldi

beni o polislerin elinden kurtardı. Benim aynı zamanda kurtarıcıyım yani. (*Gülerek*) Oradan Dekan Beyin yanına geçtik, Dekan Bey bana bir kahve ısmarladı, kahveyi içtik elimizi yüzümü yıkattılar sonra dediler ki “Haydi sen git, bundan bir şey çıkmaz, uğraşamazsın”, gerçekten oradan şey yaptık çıktık döndük geldik. Ve böyle güzel hatıralarımız vardı, nur içinde yatsın, saygıyla hürmetle anıyoruz. Yattığı yer nur olsun diyorum.

Meryem Bulut: Çok teşekkür ederiz. Belki son olarak Mahzun Doğan da konuşmak ister.

Mahzun Doğan

Mehmet Mahzun Doğan: Şimdi belki de gerçekten eksik kalan yan vardı, ben kısaca onu özetleyeyim. Epeyce de zaman geçti fazla zamanınızı almadan. Şimdi Bilimsel düşünme hepimizin bildiği gibi belgelerle araştırmalarla kanıtlarla düşünme yöntemidir. Sanatsal düşünmenin ise kesinlikle böyle bir belge belgeleme, kanıt kanıtlama yanı yoktur. Dolayısıyla sınırsız bir yaratıcı düşünme alanıdır sanat. Bilimden en farklı yanı budur. Sedat Veyis Örnek bu iki düşünme biçimini kendisinde buluşturabilmiş bir kişiydi. Şiirleri belli bir ortalamaı yakalayamadı ama öykülerini ben hayranlıkla okudum. Gerek o kurgu yapısı uyguladığı kurgusal teknik gerekse dili anlattığı olayları çok öz olarak, kısacık; diyelim ki bir paragrafta bir insanın anlattığı kişinin bütün iç dünyasını adeta ele veriveren tümceleri kuran biri olarak gördüm onu öykülerinde. Dolayısıyla bu iki disiplini; bilimsel disiplinle ve sanatsal yöntemini aynı kişinin aynı beyinde buluşturması zordur, Sedat Veyis bunu başarmış, onu gördüm. Anısı önünde saygıyla eğiliyorum. (*Alkışlar*)

Meryem Bulut: Çok teşekkür ederiz ve şimdi proje ekibinden Başkent Üniversitesi'nden Doçent Doktor Günseli Bayraktutan'ı davet ediyoruz. (*Alkışlar*)

Günseli Bayraktutan: Merhabalar, hepinize tekrar hoş geldiniz demek istiyorum. Bugün burada birlikte olmak çok özel ve çok anlamlıydı. Yirmi dört ayı aşkın süredir devam eden bir projeydi, yakın bir tarihte sonlandı. Bu da belki somut olarak bu projenin somut olarak kapanışını da anlatan toplantılardan birisi. Ne söyleyebilirim, ne aktarabilirim, nasıl neler paylaşabilirim diye düşündüm. Ben Başkent Üniversitesi çalışıyorum İletişim Fakültesi'nde, Medya Çalışmaları diye tanımlayabileceğimiz bir alanda akademik çalışmalarımı sürdürüyorum. Bu bağlamda projeye ilişki mi ya da projenin neden özgün ve ilham verici bir proje olduğuna dair bir şeyler söyleyebilirim belki. Evet, Türkiye'de üniversite tarihini çalışmak her zaman heyecan verici. Kurumların tarihi kişilerin tarihiyle birleştiğinde mutlaka çok daha anlamlı ve bütünlüklü çalışmalar ortaya çıkıyor. Bu projeye

sevgili dostum öncelikle, sonra meslektaşım Serpil Aygün Cengiz beni davet ettiğinde -iki yıl önce iki yıldan biraz daha uzun bir süre önce- internette Sedat Veyis Örnek ismiyle tarama yaptığımızda sınırlı sayıda malzemeye erişebiliyorduk ulaşabiliyorduk. Bu projenin hani ilham verici evet, bugünlerde görüyorum ki pek çok başka arkadaşım da bu projeyle ilişkimi bilen tanık olan herkes şunu söylüyor, keşke biz de alanımız için ya da bu alana emek vermiş kişiler için bu tür çalışmalar yapabilesek. Bu çalışmalar mutlaka daha önce yapıldı hala yapılıyor yapılmaya da devam edilecek ancak bunların geniş kitlelerin, yeni araştırmacıların yaratıcı bir biçimde tekrar kullanarak dönüştürebilme olanağı sağlayacak biçimde paylaşmak aktarmak gerekiyor. Bu belgelik çalışması bu anlamda oldukça önemli diye düşünüyorum, bu açıdan ilham verici. Sedat Veyis Örnek'in sadece bilimsel çalışmaları değil, şiirleri, tiyatro eserleri seslendirildi. Farklı kişilerin, grupların, kesimlerin bunlara ulaşabilmesi –biraz daha kolaylıkla ulaşabilmesi- sağlandı. Ben yine hatırlıyorum projenin başında bir tür teknobyografi diye tanımlayabileceğimiz; internette bir kişiye dair ne bulabiliriz çalışmasında Sedat Veyis Örnek'le ilgili sınırlı sayıda fotoğrafa ulaşabilmıştık. Bir tanesi kitaplarında da kullanılan, Ozan Sağdıç'ın fotoğrafı, hep kitaplarında kullanılan. Oysa bugün taradığımızda çok çeşitli fotoğrafa ya da belgeye ulaşabilmek mümkün. Bu açıdan ben iyi bir çalışma olduğunu düşünüyorum.

Doç. Dr. Günseli Bayraktutan

Burada sözlerimi bitirmek istiyorum herkese çok teşekkür ediyorum. Çok kocaman bir ekiple birlikte çalıştık, aslında proje ekibimiz hep kalabalıktı. Hem proje ekibimiz hem de aslında bu projeye katkı veren pek çok kişi var. Herkesin bu anlamda katkısı, emeği önemli ve değerli. Ben biliyorum ki proje aslında burada da sonlanmıyor, proje kendini üretmeye devam edecek, çünkü özellikle az önce de söz ettiğim gibi İnternet üzerinden, sosyal medya üzerinden bu proje dair konuşmaya paylaşmaya yeni bir takım bilgileri belki anıları ya da işte hatıraları ortaya çıkarmaya devam edeceğiz. Ya da mevcut kayıtladıklarımızı bizden daha yaratıcı başka farklı formlarda, sevgili Mahzun Doğan'ın söylediği gibi belki farklı farklı biçimlerde kullanacak yeni araştırmacılar olacak. Bu da aslında bu projeyi zenginleştirmeye devam edecek diye düşünüyorum. Evet, bu bir projeydi sürekli proje vurgusunu yapıyorum yirmi dört aydan daha uzun süredir devam etti ama fiili olarak on iki ayı TÜBİTAK tarafından desteklenen bir projeydi. Kocaman bir ekip olarak çalıştık; meslektaşlarım, genç arkadaşlarım hep birlikte. Türkiye'de zor olan şeylerden birisi de kişisel deneyimim ekip çalışması, birlikte üretebilmek hiç kolay değil. Hele farklı alanlardan gelen bilim insanları varsa ya da araştırmacılar varsa, onların etkileşimini ortaya çıkarabilmek çok da kolay değil. Bu konuda da, en hep araştırma yöntemleri dersinde öğrencilerle paylaştığım bir şey vardır; “Bir orkestra şefi gerekir” diye hep bahsederim ya da vurgularım. Bence bu projenin orkestra şefi de Serpil Aygün Cengiz'di, önce dostum, sonra meslektaşım diyorum. Projenin başından sonuna kadar çok detaylı, derinlikli, incelikli,

çok büyük motivasyonla ve çoğu zaman da tutkuyla çalıştı. Tutku belki en doğru sözcüklerden birisi, ancak böyle koşullarda bence bir takım ya da üretimler böylesi üretimler ortaya çıkabilir. Ben kendisine teşekkür ediyorum; öncelikle beni projeye dâhil ettiği davet ettiği için ve projenin orkestra şefine Serpil Aygün Cengiz'e sözü devrediyorum. Hepinize tekrar teşekkür ediyorum. *(Alkışlar)*

Serpil Aygün Cengiz: Hiç, hayatımda bu kadar güzel kürsüye davet edilmemiştim, çok teşekkür ederim. Ben birkaç cümleyle sadece veda edeceğim; fakat benden önce söz alması gerektiğini düşündüğüm biri var, o da Levent Horasanlı; Sedat Veyis Örnek'in yeğeni. Geçen seneki anma toplantımıza ve Sivas'ta dergi çıkardıktan sonra yaptığımız toplantıya Sedat Veyis Örnek'in tek kardeşi, kız kardeşi Seher Horasanlı ailesiyle beraber katılmıştı, kendisi şu an Sivas'ta ve sağlık sorunları nedeniyle bugün toplantıya gelemedi, fakat yeğeni Levent Horasanlı İstanbul'dan eşi ve kızlarıyla geldi, burada. Bize buyurun, ne söylersiniz, buyurun. *(Alkışlar)*

Levent Horasanlı

Levent Horasanlı: Aslında bu kadar seçkin bir topluluğa, öğretim üyelerine fazla söyleyecek bir şeylerimiz yok. Sedat Veyis Örnek'in çocuğu yoktu. Tek ailesi bu üniversite, yirmi yılını geçirdiği fakülte ve öğrencileri, asistanları idi. Bir kısmı da zaten konuştu burada, gördüm. Bizim söyleyebileceğimiz ancak şükranlarımızı belirtmek size. Çok büyük bir çalışma, binlerce sayfadan oluşan proje, iki yılı aşkın bir süre emek, çok teşekkür ederiz, şükranlarımızı sunarız. *(Alkışlar)*

Serpil Aygün Cengiz: O zaman artık son bir iki cümle ile artık bugünkü toplantımızı kapatalım, kapatma vakti geldi. Biz, Kurtuluş Kayalı Hocam burada yazdım da, hatta Doğan Hızlan da alıntılanmış, tekrar söylemek istiyorum: İki sene önce her şey Kurtuluş Kayalı'nın Sedat Veyis Örnek'in ölümünün 33. yıldönümünde, [DTCF Halkbilim] bölümünde Sedat Veyis Örnek'le ilgili herhangi bir şey yapılmadığından duyduğu üzüntüyü söylemesiyle başladı. Aradan iki sene ve yaklaşık bir ay geçti, şimdi elimizde iki dergi özel sayısı, üç elektronik kitap ve şu anda da yayına hazırlanan biyografi kitabı var. Fakat aslında ben diyorum ki, tam şimdi Sedat Veyis Örnek üzerinde çalışma vakti; çünkü bütün bu metinler toparlandı -Sedat Veyis Örnek'e ait metinler- ve bütün bu metinler üzerine farklı farklı kişiler yazılar yazdılar, değerlendirme yaptılar. Aslında şimdi Kurtuluş Kayalı Hocanın konuşmasında dediği gibi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi özel bir Fakülte ve onun da yerini konuşmak gerekir demişti; Halkbilim tarihçesinde fakültenin yeri, fakülte içinde Sedat Veyis Örnek'in yeri, diğer üniversitelerde -Dursun Yıldırım Hoca'nın da iletisini burada dinledik- diğer halkbilim

çalışan kişilerle ilişkisi, bağlantısı, halkbilimin Türkiye'de tarihçesi... Yani daha yapacak çok iş var ve ben daha yeni başladı diye düşünüyorum. Dil Tarih için Pertev Naili Boratav, İlhan Başgöz, o kadar çok çalışacak konu var. Orhan Acıpayamlı gündemimizde. Meryem Hoca gitgide gözleri büyüyerek “İki sene canımız çıktı, nasıl olacak?” diyor, Hocam, “Bir mola veririz, devam ederiz” diye düşünüyorum ben ve bu iki yıllık çalışma için çekirdek proje ekibini gördünüz, isimleri anıldı. Fakat onların dış halkasında elli kişi vardı, bu dış halkanın da dışında şu ana kadar beş yüzü aşkın kişi bize yardım etti. Yazarlarımızdan arşivde çalışırken bize çay getiren memurlara kadar inanılmaz sayıda, herkes destek oldu, yardımcı oldu. TÜBİTAK'ın atmış bin liralık desteği bizim için büyük bir destektir. Bütün burada gördüğümüz cihazların hepsini TÜBİTAK'ın desteğiyle aldık, bursiyerlerimize burs verildi. Fakat biz de projede üç öğretim üyesi olarak net dört aylık maaşımızı harcadık, bu projeye, gerçekten abartmıyorum: Maddi açıdan ve manevi açıdan bizim için yorucu bir süreç oldu, ama değdi. Özellikle burada konuşan herkese, Sedat Veyis Örnek'in yakınlarına, öğrencilerine burada bir arada görmek dinlemek, dinleyemediğimiz de çok kişiler var; gelemediler buraya çeşitli sağlık sorunları nedeniyle ya da kaybettiğimiz için gelemediler.

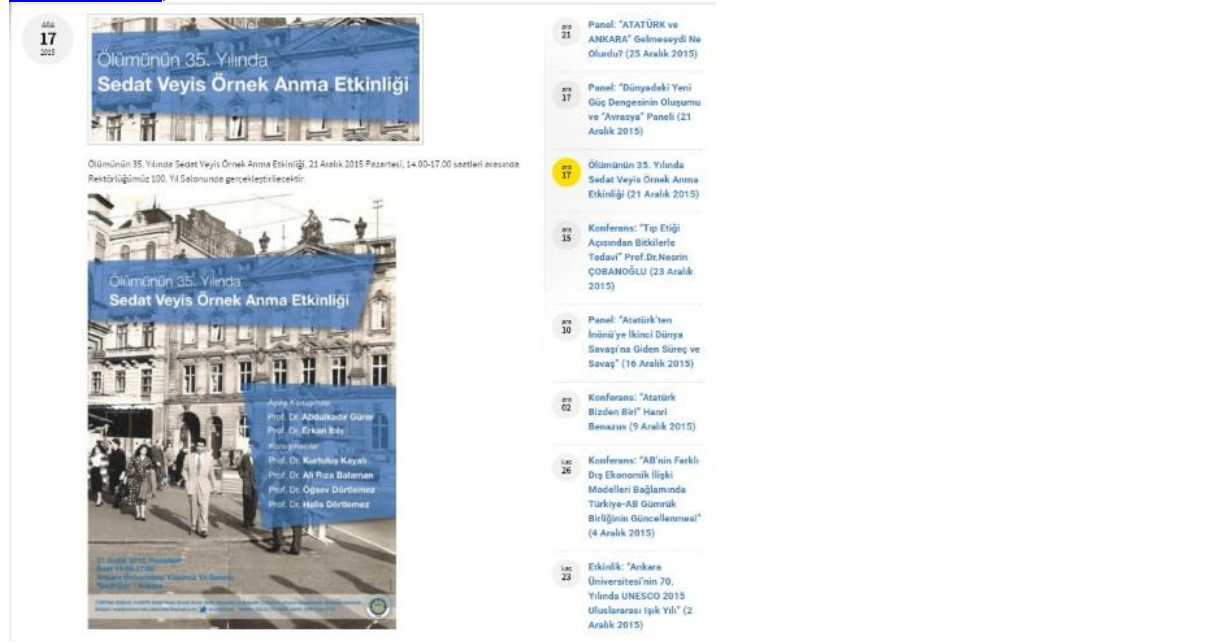
Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz

Ben şu anda büyük bir mutluluk yaşıyorum, ekibimiz de öyle hepimiz, çok mutluyuz, çok teşekkür ediyoruz, katılan herkese, destek olan herkese, çok gurur duyuyorum bu çalışmayla, bu kadar geniş bir ekiple yaptığımız çalışmayla; başarılı oldu çünkü, ve bence bu projenin en önemli başarısı bu gördüğümüz web sitesidir. Türkiye'de hepimizin bildiği kadarıyla Türkiye'de *edu.tr* uzantılı bir adreste bir sosyal bilimciye ait olan her türlü malzemenin, yedi kitabı, makaleleri, oyunları, şiirleri ve onlar üzerine yazılan bütün malzemenin yer aldığı herhalde tek site. Ama tek kalmaması dileğiyle diyorum, çok teşekkürler ediyorum, görüşmek üzere... (*Alkışlar*)

MEDYADA “ÖLÜMÜNÜN 35. YILINDA SEDAT VEYİS ÖRNEK ANMA ETKİNLİĞİ”

“Çekirdek Sohbetler” Programı, 19 Aralık 2015, 19:00-20.00
TRT Kent Radyo Ankara
Programcılar: Gülgün Özyurt Önder ve İbrahim Önder

“Ölümünün 35. Yılında Sedat Veyis Örnek Anma Etkinliği”,
<http://www.ankara.edu.tr/etkinlikler/olumunun-35-yilinda-sedat-veyis-ornek-anma-etkinligi-21-aralik-2015/>, 19.12.2015.

The screenshot shows the Ankara University website page for the 'Ölümünün 35. Yılında Sedat Veyis Örnek Anma Etkinliği' event. The main banner features the event title and a list of activities on the right side. The activities include:

- Panel: "ATATÜRK ve ANKARA" Gelmeyeydi Ne Olurdu? (25 Aralık 2015)
- Panel: "Dünyedeki Yeni Güç Dengesinin Olasumu ve 'Avrasya' Paneli (21 Aralık 2015)
- Ölümünün 35. Yılında Sedat Veyis Örnek Anma Etkinliği (21 Aralık 2015)
- Konferans: "Tıp Etiği Açısından Birkilerle Todavi" Prof.Dr.Nesrin ÇOBANOĞLU (23 Aralık 2015)
- Panel: "Atatürk'ün İnkııya İnkinci Dünya Savaşı na Giden Süreç ve Savaşı" (19 Aralık 2015)
- Konferans: "Atatürk Bizden Bili" Murat Benzer (9 Aralık 2015)
- Konferans: "AB'ın Farklı Dış Ekonomik İlişki Modelleri Bağlamında Türkiye-AB Gümrük Birliğinin Güncellenmesi" (4 Aralık 2015)
- Etkinlik: "Ankara Üniversitesi'nin 70. Yılında UNESCO 2015 Uluslararası İplik Yılı" (2 Aralık 2015)

“Ölümünün 35. Yılında Sedat Veyis Örnek Anma Etkinliği”,
<https://twitter.com/AnkaraUni/status/677379562867720192>, 19.12.2015.

The screenshot shows a Twitter post from Ankara Üniversitesi (@AnkaraUni) announcing the 'Ölümünün 35. Yılında Sedat Veyis Örnek Anma Etkinliği' event. The post includes the event title, a link (ift.tt/1O9NBFJ), and shows 2 retweets and 6 likes. The post was made on 16 Ara 2015.

Sedat Veyis Örnek'i Ölümünün 35. Yılında Andık

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi (DTCF) Halkbilim Kürsüsü'nün 1947-1948 yılında Pertev Nali Boratav tarafından kurulup kapatılmasının ardından ikinci kez 1980'de kürsüyü yeniden kuran Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek'in hakkındaki hazırlanan ve yürütücülüğünü Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz'in yaptığı "TUBİTAK SOBAG 114K576-Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelek Çalışması" başlıklı proje kapsamında 21 Aralık 2015'te Retrospektif 100. Yıl Salonu'nda geniş katılımı bir toplantı düzenlendi.

Toplantıda, arkadaşları, dostları, öğrencileri ve akademisyenler Sedat Veyis Örnek'i anlattı. Doç. Dr. Meryem Bulut'un sunduğu etkinlikte, DTCF Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Leyla Uzun, Ankara Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Kasım Karakötük, Sedat Veyis Örnek'in yeğeni Levent Horasanlı, Prof. Dr. Kuruluş Kavah, Prof. Dr. Ali Rıza Balaman ve Prof. Dr. Halis Dörtmezer bir konuşma yaptı.

"Yapılan Yeniden Yorumlanıyor"
Doç. Dr. Meryem Bulut, açış konuşmasında Sedat Veyis Örnek'in yapıtlarının anılan projeye birlikte

yeniden yorumlanmaya başlandığına dikkat çekti. **"Beş Kitap, Üç Tiyatro Oyunu"**
Rektör Yardımcımız Prof. Dr. Kasım Karakötük ise 51 yaşındayken vefat eden Sedat Veyis Örnek'in kısa ömrüne beş kitap, iki sözlük, yedi makale, önemli dergilerde 25'ten fazla yazı, sahnelenmiş üç tiyatro oyunu, yine sahnelenmiş olan tiyatro oyun çevirileri ile 20'den fazla yayımlanmış öykü, şiir ve çeşitli öykü çevirileri sığdırıldığını söyledi.

DTCF Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Leyla Uzun yaptığı konuşmada, toplantının salon dışından başlayarak en detaylı özelliğine kadar inceliklerle hazırlanmış olmasından duyduğu memnuniyeti belirtti. Sunumların tamamlanmasının

ardından, anma etkinliğine katılmadığı için mesaj gönderen Müjgan Üçer, Prof. Dr. Dursun Yıldırım ve Prof. Dr. Fuat Bozkurt'un mesajları okundu. Programın sonunda ise Nail Tan, Dr. Emin Özdemir, Prof. Dr. Tulay Uğuzman, Nevlin Halıcı, Prof. Dr. Nuran Elmacı, Prof. Dr. Metin Özbeke, Metin Turan, İbrahim Beğendi, Mehmet Mahzun Doğan, Ozan Sağdıç ve Levent Horasanlı, Sedat Veyis Örnek'le ilgili çeşitli düşüncelerini, hatıralarını paylaştı.

Sivas'ta Buluşma Toplantısı Yürüldü
Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz'in yürütücü, Doç. Dr. Meryem Bulut'un "araştırmacı", Doç. Dr. Güneşli Bayraktutan "hak sahibi", Eren Zencirciden, Araş. Gör. Ayşın Ezgi Bülbul ve Abdurrahim Türkler'in "proje büsbüreri", Meryem Karagöz ve

Sevinç Gülçiçek'in "proje çalışanı" olarak yer aldığı proje kapsamında 820 sayfalık ve dvd ekli olarak "Folklor/Edebiyat Dergisi Sedat Veyis Örnek Özel Sayısı" (cilt 21, sayı 82) yayımlandı. Ayrıca 23 Mayıs 2015'te Sivas Cumhuriyet Üniversitesi'nde düzenlenen dergi özel sayısı buluşma toplantısı da konuşma defşireleri, fotoğraflar ve çeşitli değerlendirmeye yazılarıyla birlikte Zira Kültür Araştırma Grubu tarafından "Zira Dergisi Özel Sayısı"nda yayımlanma aşamasında.

DTCF Halkbilim Topluluğu'nun desteğiyle düzenlenen toplantıda Dr. Güner Soylu, Ümit Aytaç, Osman Nahya, Zümrüt Nahya, Yüksel Emekli, Meral Ülki, Yekta Güngör Özden, Dr. Yaşar Kalafat, Prof. Dr. Anıl Çeçen, Fatos Karaca, Prof. Dr. Doğan Atılğan, Dr. Gülşay Temeltaş, Prof. Dr. Berna Alpogut, Prof. Dr. Ayla Sevim Erol, Tanju Ozanoğlu, Doç. Dr. Meral Ozan, Prof. Dr. Nesrin Karaca, Dr. Ayşe Duyaracı, Güllü Bayraktutan, Derya Perki, Prof. Dr. Alsun Ezel Türkmen Esatoğlu, Dr. Sirin Yılmaz, Dr. Bahar Akarınar, Araş. Gör. Petek Ersoy İnci, Gülin Bayır, Ömer Gülen, Şafak Yılmaz ve Hacettepe Üniversitesi Türk Halkbilimi Bölümü öğrencileri gibi Sedat Veyis Örnek'i tanıyan, bilen veya bu projeye çalışmasına tıdretimleriyle destek veren çok sayıda kişi de salonda bulunuyordu.

Neler Yapıldı?

Proje çalışması kapsamında "Ölümünün 34. Yılında Sedat Veyis Örnek Anma Etkinliği" ve iki dilli hazırlanan "Sedat Veyis Örnek Almanya'dan Kalanlar / Verbleibenes aus Deutschland" adlı e-kitaplar, Ankara Üniversitesi Açık Arşivi üzerinden okurlara sunuldu. Ayrıca "Sedat Veyis Örnek Hakkında 1950-2015 Yılları Arasında Yayımlanan Yazılar" başlığıyla derlenen tüm metinler bir araya getirilerek yayımlandı; metnin

e-kitap formatı için çalışmalar sürüyor. Proje kapsamında Sedat Veyis Örnek'le tanışan 79 kişiyle yapılan sözlü tarih görüşmelerinden elde edilen bilgilere ve literatür çalışmasına dayanarak yazılmakta olan "Siyah Sıcak Güneş Sedat Veyis Örnek" başlıklı biyografi çalışmasının ise yayına hazırlama çalışmaları sürüyor. Proje kapsamında Sedat Veyis Örnek'in 1980 yılındaki vefatından beri DTCF Halkbilim Bölümü'nde saklanan, Sedat Veyis Örnek'e ait 15 adet 8 mm lik film, 47 adet ses bandı ile 1031 adet slayt dijital ortama aktarıldı.

Proje çalışması boyunca üretilen/hazırlanan tüm metinler ile Sedat Veyis Örnek'in tüm yapıtları ücretsiz ve şifresiz olarak <http://sedatveyisornek.humanity.ankara.edu.tr/> adresinde açık erişimli olarak yer aldı. Proje kapsamında Sedat Veyis Örnek'in tiyatro oyunları ile çok sayıda öyküsü ve şiirleri, ayrıca çeviri tiyatro oyunları ile çeviri öyküleri seslendirme sanatçıları ve tiyatro oyuncuları tarafından seslendirildi. Ses dosyalarının tamamını metinleri "dinlemek" isteyen tüm okurlar için <http://sedatveyisornek.humanity.ankara.edu.tr/> adresinde yedi kitabından beşinin Ankara Üniversitesi öğrencileri ve personeli tarafından görme engelli okurlara hizmet veren Milli Kütüphane Konuşan Kitaplığı için seslendirilmesine başlandı. Proje çalışması kapsamında düzenlenen tüm etkinliklerin video kayıtları ve bu etkinliklerin fotobelgesel olarak hazırlanan yapımları YouTube'da "Kulaklı Orman Baykusu" adlı kanalda izlenebilir.

ANKARANÂME

mahzundoğan@gmail.com

M. Mahzun DOĞAN

En kısa gündüzde “siyah sıcak güneş”...

Gece ve gündüz, günlerin iki yarısıdır. Birisi karanlık yanındır günün, birisi aydınlık... Ama gecenin ve gündüzün yirmi dört saatlik zaman dilimi içinde aldıkları pay hep değişir. Bazen gündüzler uzundur, bazen geceler... Dünyamızın Kuzey’inde de, Güney’inde de...

21 Aralık’sa, Kuzey’de gecenin, Güney’de gündüzün en uzun olduğu tarih. Kuzeyde gündüzlerin, Güney’de gecelerin uzamaya başladığı tarih aynı zamanda... Güneş ışıklarının oğlak dönencesine dik geldiği gündür o gün... Mitolojiye göre ise, Ana Tanrıça, Gökyüzü Kraliçesi, Işığın Oğlu’nu doğurmuştur 21 Aralık’ta.

Bu yıl 21 Aralık’ta, ülkemiz en uzun geceye hazırlanırken afişinde “Siyah Sıcak Güneş” yazan bir etkinlik vardı Ankara’da... Güneşin en yatay baktığı, gölgelerin en uzun olduğu, bu en kısa gündüzün (Ki, bu yıl güneş yatay da bakmıyordu...) etkinlik için seçilmesi ilginçti. Ömrü kısacık olan, henüz 51 yaşındayken kalbine yenilen bir bilim ve sanat insanı, Sedat Veyis Örnek’ti anılan... Ömrü, kısa gündüzler gibi kısacık, ama gölgesi uzun mu uzun bir insan...

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi (DTCF) Halkbilim Kürsüsü’nün kurucusu o! Neylersin ki, kürsü başkanlığı kısacık sürdü. Aylarla değil günlerle sayılacak kadar... Öyle kısacık ki, iki elin parmaklarıyla sayılacak kadar kısa. Ölümlünün ardından da unutuldu adeta...

Yıllarca süren suskunluğun, unutulmuşluğa bırakılmanın ardından, bu yıl, ölümünün 35. yılında yeniden gündeme geldi. Getirildi. Hem de yalnızca akademik kişiliğiyle, çalışmalarıyla değil, sanatsal yazıları, şiirleri, öyküleri ve oyunlarıyla, çevirileriyle... Yeryüzündeki gölgesinin, yaşamına inat uzun mu uzun olacağını ortaya koydu bu gündeme getiriliş...

TÜBİTAK SOBAG 114K576 numaralı Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik çalışması başlıklı projeye yapıldı bu. En uzun gecenin yaşandığı 21 Aralık’ta ise, proje çerçevesinde, anma etkinliği düzenlendi. AÜ 100. Yıl Konferans Salonu’nda, saatlerce Sedat Veyis konuşuldu. Ar-

kadaşları, dostları, öğrencileri, akademisyenler onu anlattı.

DTCF Antropoloji Bölümü Sosyal Antropoloji Anabilim Dalı’ndan Doç. Dr. Meryem Bulut’un sunduğu etkinlikte, DTCF Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Leyla Uzun, Ankara Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Kasım Karakütük, Prof. Dr. Kurtuluş Kayalı, öğrencisi, sırdaşı, dostu Prof. Dr. Ali Rıza Balaman, Prof. Dr. Halis Dörtlemez konuşular.

Programın en sonunda ise, program akışında konuşmacı olarak gözükmemekle birlikte, o gün, Sedat Veyis’i anmak için oraya koşup gelen, orada bulunun Sedat Veyis dostlarına söz verildi. Bu bölüme onu anan, anlatanlar arasında ise Nail Tan,

Emin Özdemir, Başkent Üniversitesi Sosyoloji Bölüm Başkanı Tülay Uğuzman, fotoğraf sanatçısı Ozan Sağdıç, Dr. Nevin Halıcı, Prof. D. Metin Özbek (Hacettepe) ve Metin Turan vardı. Projenin hak sahibi Doç. Dr. Günseli Bayraktutan, Sedat Veyis’in yeğeni Levent Horasanlı ve proje yürütücüsü, Bayraktutan’ın deyişiyle orkestra şefi Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz’in konuşmalarıyla sona erdi anma.

Meryem Bulut, açış konuşmasında Sedat Veyis Örnek’in yapıtlarının anılan projeye birlikte yeniden yorumlanmaya başlandığına dikkat çekti. Gerçekten de, üzerindeki ölü toprağı kaldırılmıştı onca çalışmanın. Her biri yeniden büyüteç altına alınmaya başlandı. Konuşulmaya, tartışılmaya başlandı. Sedat Veyis’in uzayıp gidecek gölgesi, yeniden görüldü.

Anlaşıldı, o uzun gölge, uzayıp gidecek önmüzdeki yüzyıllara, bin yıllara doğru... Bu uzayıp gidecek gölgeyi, bizlere, gelecek kuşaklara gösteren ekibinse yaptığı az şey değil. Prof. Dr. Leyla Uzun’un şair Gülten Akın’ın dizelerinden yola çıkarak söylediği gibi, kimsenin inceliklerle uğraşmaya vakti yokken, “Zamanın inceliğini ruhunda taşıyan Sedat Veyis Örnek’i” araştırdı bu ekip... Önmüze koyuverdi belgeleri, çalışmalarını, anıları... Aydınlık bir el olup işaret etti yeryüzündeki uzun gölgeyi...

ANKARANÂME

mahzundogan@gmail.com

M. Mahzun DOĞAN

Sokaklar, adlarından mı ibarettir yalnızca?

Kent içinde yürürken, gezerken ya da bir yere yetişmek için telaşla koşarken, o zaman bile, o yürüdüğüm, koştuğum sokağın geçmişini de düşünürüm. Eskiden kimler dolaşmıştır o sokakta? Belki usul usul, belki benim o anım gibi bir buluşmaya yetişme telaşıyla nefes nefese, belki de yalnızca bakkala ekmek almak için gidiyordur... Kimler, nasıl dolaşmıştır o sokakta? O sokakta kimlerin ayak izleri vardır?

Bırakın yürümelemleri, Kimler, pencereden bakıp seyretmiştir o sokağı? Yani ki, kimlerin göz izleri vardır? Merak ederim bunları... “Ortak hafıza”nın çürütülmesinden, toplumumuzun belleksizleştirilmesinden çıkar umanlara inat... Belleğini yokların, sokakların, caddelerin, ağaçların, binaların...

Hiç unutmam, sevdiğim bir yazar olan Bilge Karasu öldüğünde, “Geçmem daha Nilgün Sokak’tan” diye bir şiir dizesi yazmışım. Naif bir seslenişle... Tek dizıyla kalmadı elbette... Birkaç dize daha gelmişti ardından... Dört beş dize olan o şiiri, günlük kaydı sayıp, şiir hesabına kaydetmedim. Yayınlatmadım bile o nedenle... Ama hep anımsarım...

Bu, ömrümce bir daha Nilgün Sokak’tan geçmeyeceğim anlamına mı gelirdi?

Hayır!

Nilgün Sokak, Bilge Karasu demekti benim için... Bunu vurguluyordu, o kısacık şiirim. Dahası, Nilgün Sokak’ta yaşayanların ondan ne kadar haberi olup olmadığı bir yana, onun oradaki sessiz yaşamının gerçekte Nilgün Sokak’ın tarihine nasıl bir öykü kazdığı... Vurguluyordu da... Bütün saatler, “Bellekten ne olacak. Yitirin belleğinizi... Yitirin belleğinizi! Cebinize bugün giren, yarın girecek olan paraya bakın!” sloganları üzerine kurulu...

Üç beş kişi çırpıp duruyor belleğimiz diye, o kadar...

Bugün, gidin Nilgün Sokak’a... Sorun Bilge Karasu’yu... Yaşamış mı? O sokaktaki bir alt kattan çıkıp yürümüş mü bakkalına, ekmek, peynir, zeytin alıp dönmüş mü?

Kimin umurunda?

Da, benim, demek istediğim şu:

Sokaklar, caddeler, kentler... Ayak izi bırakmış değerlerle değer kazanırlar. O değerleri unuttukları anda, değer yitirirler. Hangi anlamda? İnsani anlamda... Kapitalizmin alış veriş merkezlerinde çalışan para sayma makinalarının saydıkları anlamında değil elbette...

Bütün sorun da burada başlıyor ya...

Unutmam... Bir gün, ağabeyimle (Ramazan Doğan) Sıhhiye’den Kızılay’a doğru yürüyoruz.

Onu kolundan tutup, Cihan Sokak’a sürükledim. Sokaktan bir sapan kolu gibi sola ayrılan Hanımeli Sokağı’nı gösterdim... Cihan Sokak ise sürüyordu ileriye doğru... Aradaki binaları gösterdim ona... Artık olmayan binaları gösteriyordum ben... Şaşırdı... “Abi, Türk Dil Kurumu eskiden aha buradaymış” dedim...

Sonra döndük geri...

Orada artık olmayan bir binadan söz ediyordum. O olmayan binada, Türk Dil Kurumu varmış eskiden. Nurullah Ataç’tan Ümit Yaşar Oğuzcan’a dek nice şairin, yazarın anısını taşıyan (Elbet artık kendisi de olmadığı için taşımayan) bir bina...

Ağabeyim ne düşündü bilmem... Ama, Cihan Sokak, benim için hep o izleri taşıyan bir sokaktır hâlâ... Değerlerini saygısızca yok eden kente inat...

En azından adı hâlâ Cihan Sokak... Bununla avunmalıyım belki...

Şimdi niye anımsadım Cihan Sokak’ı?

Hafta başında, Ankara Üniversitesi’nin 100. Yıl Salonu’nda bir buluşma vardı. Ankara, geçmişine değer veren “üç beş kişi” sayesinde, Sedat Veyis Örnek’i anımsamıştı... Orada birçok konuşma yapıldı da...

Sanki, insan olarak Sedat Veyis portresini çizen en iyi konuşma, yaşamdan çizgiler içeren, en naif olan konuşmaydı. Ali Rıza Balaman’ın konuşması...

“Cihan Sokak’ta otururlardı. Annesiyle. Evlilik öncesi. Etibank’ın arkasındaki ikinci veya üçüncü evdi.”

Diye anlattı, 1960’lı yıllarda Sedat Veyis’le ilk tanışıklık yıllarını... Kısaca, adres verdi... O ev duruyor mu? Duruyor... Niye kapısında bir plaket yok, “Sedat Veyis bu evde yaşadı” diye?

Yok... O kadar... Çünkü, “Ne gerek var geçmişini anımsamaya... Yaşayalım... Para en iyi nasıl kazanılıyorsa öyle davranalım, kazanalım...” düşüncesi egemen bugün.

Buna rağmen, “üç beş kişi” direniyor... Direnecek... Ankara, Ankara’nın sokakları, evler geçmişlerini anımsayacak...

Anımsayacak...

İnsanlığın binlerce yıldır süren Uygurlaşma çabasından nasibini almış olanlar, bırakın sokaktaki izlere, binalara, bir kahvehanedeki masaya bile, geçmişleriyle bakıyorlar. O ülkenin (Elbette aynı zamanda dünyamızın) kültürel dokusuna katkı sağlamış bir insanın oturup kahve içtiği masaya bile plaket çıkarıyorlar...

Biz’e ne demeli?

“Sedat Veyis Örnek, ölüm yıldönümünde üniversitesinde anıldı”,
<http://gorunumgazetesi.net/guncel/sedat-veysis-ornek-olumyildonumunde- universitesinde-anildi/>, 27.12.2015.

Sedat Veyis Örnek, ölüm yıldönümünde üniversitesinde anıldı

Tarih: 23 Aralık 2015 | Kategori: Güncel Yaşam | Yazdır | Okunma: 48

Halkbilimci Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek ölümünün 35. yılında Ankara Üniversitesi'nde anıldı. Anma etkinliği, Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması proje ekibi ve DTCF Halkbilim Topluluğu tarafından düzenlendi.

Melike Koç and Müge Helin Deviren

Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması proje ekibi ve DTCF Halkbilim Topluluğu'nun düzenlediği "Ölümünün 35. Yılında Sedat Veyis Örnek Anma Etkinliği", Ankara Üniversitesi'nin Tandoğan Kampüsü'ndeki Yüzüncü Yıl Salonu'nda 14.00'te başladı. Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek'in anıldığı, Örnek'in ve Örnek üstüne yapılan çalışmaların tanıtıldığı etkinliğin açılış konuşmalarını Prof. Dr. Kasım Karakütük, Prof. Dr. Gülsün Leyla Uzun ve Doç. Dr. Meryem Bulut yaptı. Ardından Prof. Dr. Ali Rıza Balaman, Prof. Dr. Halis Dörtlemiz, Prof. Dr. Sabri Kurtuluş Kayalı, Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz ve Emin Özdemir konuştu.

DTCF Antropoloji Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Meryem Bulut, açılışını yaptığı anma programında, Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması kapsamındaki faaliyetleri anlattı. Bulut, Sedat Veyis Örnek'in yazdığı ve çevirdiği tiyatro oyunlarının, hikâyelerin, şiirlerin seslendirildiğini; ses dosyalarının da Milli Kütüphane Konuşan Kitaplık ve Görme Engelliler Hizmet Merkezi ile Boğaziçi Üniversitesi Görme Engelliler Teknoloji ve Eğitim Laboratuvarı'na ulaştırıldığını söyledi.

Fotoğraf: Melike Koç

Projenin konusu, 1961-1980 yılları arasında DTCF Etnoloji Kürsüsü'nde vefat edene kadar çalışmış olan Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek. Bu proje kapsamında Sedat Veyis Örnek'in tüm sanatsal metinleri (tiyatro oyunları, öyküleri, şiirleri ve sanatsal metin çevirileri) profesyonel seslendirme sanatçıları tarafından İLEF Radyo Atölyesi'nde seslendirildi. 8 ay süren bu çalışmanın teknik yapımını İLEF'ten İbrahim Önder yaptı. Yürütücülüğünü Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz'in üstlendiği Tübitak destekli projenin ekibinde Doç. Dr. Günseli Bayraktutan, Doç. Dr. Meryem Bulut, Eren Zencirden, Aysun Ezgi Bülbül, Meryem Karagöz, Sevinç Gülçiçek ve Abdurrahim Türker yer aldı.

BAKİŞ
Doğan
HIZLAN
dhizlan@hurriyet.com.tr

**Bir sempozyum
bir anma
bir çalıştay**

TÜRK edebiyat tarihi üzerine bir araştırma yapmak isteyen, meseleye “uzman” kimliğiyle yaklaşan veya yaklaşacak herkes **Ahmet Mithat Efendi**’yi bilmeli, incelemelidir. Özellikle herhangi bir romancı üzerine verilecek yargılar için mutlaka **Ahmet Mithat Efendi**’yi okumak şarttır. Hiç kuşkusuz bir romancı için de onu okumak, irdelemek bir gerekliliktir.

17-18 Aralık 2015 tarihleri arasında Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Nuri Bilgin Salonu’nda saat 10.00’da **Ahmet Mithat Efendi Külliyyatı ve Nesir Problemleri Sempozyumu** yapılıyor.

Sempozyumu Atatürk Kültür Merkezi ile Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü birlikte düzenlemiş. Dergâh Yayınları da katkoda bulunmuş.

Açılış konuşmalarını **Fazıl Gökçek** ile **Turan Karataş** yapacak. Sempozyum çalışmalarını sırayla **Turan Karataş, Ömer Faruk Huyugüzel, Rıza Filizok, Yavuz Akpınar, Abdullah Uçman**’ın oturum başkanlığını üstlendiği beş oturumda gerçekleştirilecek.

Kapanış ve Değerlendirme ise **İnci**

★ ★ ★

ÖLÜMÜNÜN 35. yılında Sedat Veyis Örnek Anma Etkinliği 21 Aralık 2015 Pazartesi saat 14.00-17.00 arasında, Ankara Üniversitesi Yüzüncü Yıl Salonu Tandoğan-Ankara’da gerçekleştirilecek. Etkinlik, “TÜBİTAK SOBAG Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması” kapsamında düzenleniyor.

Açılış konuşmalarını Ankara Üniversitesi Rektörü **Erkan İbiş** ile Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dekanı **Abdülkadir Gürer** yapacak.

Diğer konuşmacılar da **Kurtuluş Kayalı, Ali Rıza Balaman, Öğsev Dörtlemez, Halis Dörtlemez**.

Daha önce, “Folklor/Edebiyat Dergisi Sedat Veyis Örnek Özel Sayısı” yayımlanmıştı. Zira Kültür Araştırma Grubu tarafından hazırlanan Zira Dergisi Özel Sayısı da yayımlanma aşamasında... Sözlü tarih görüşmelerinden oluşan kitabın ise adı: “Siyah Sıcak Güneş Sedat Veyis Örnek”.

Daha önce sözünü de etmiştim, eserleri seslendirilerek görme engellilerin hizmetine sunuldu. Milli Kütüphane Konuşan Kitaplık ve Görme Engelliler Hizmet Merkezi ile Boğaziçi Üniversitesi (GETEM) Görme Engelliler Teknoloji ve Eğitim Laboratuvarına bu malzeme dağıtılmış durumda. Onunla ilgili bütün bilgi ve metinleri meraklısı aşağıdaki siteden takip edebilir: <http://sedatveyisornek.humanity.ankara.edu.tr/>

Serpil Aygün Cengiz, Meryem Bulut, Günseli Bayraktutan, Eren Zencirden, Aysun Ezgü Bülbül, Meryem Karagöz, Sevinç Gülçiçek, Abdurrahman Türker’den oluşan çalışkan bir proje ekibi var.

★ ★ ★

★ ★ ★

ODTÜ Mezunlar Derneği ise “Hititçenin 100. Yılında Hititoloji Çalıştayı” düzenliyor. Çalıştay 20 Aralık 2015 Pazar günü 10.00-17.15 saatleri arasında ODTÜ Mezunlar Derneği’nde gerçekleştiriliyor.

Açılış konuşmasını **Himmet Şahin**’in gerçekleştireceği çalıştayda, sırasıyla **Ahmet Ünal, Bülent İplikçioğlu, Cahit Günbattı, Enver Sağır, Fatma Sevinç Erbaş, İrfan Albayrak, Özlem Sir Gavaz, Sedat Erkut, Sevinç Günel, Turgut Yiğit, Yasemin Arıkan, Yücel Şenyurt** konuşmacı olarak yer alacaklar.

★ ★ ★

MERAKLISI, ilgili için yararlanılacak etkinlikler.

“Ölümünün 35. Yılında Sedat Veyis Örnek Anılıyor”,

<http://kanalkultur.blogspot.com.tr/2015/12/olumunun-35-yilinda-sedat-vevis-ornek.html?spref=tw/>, 15.12.2015.

17.12.2015

SanalKültür - KanalKültür: Ölümünün 35. Yılında Sedat Veyis Örnek Anılıyor...

[Diğer](#) [Sonraki Blog»](#)

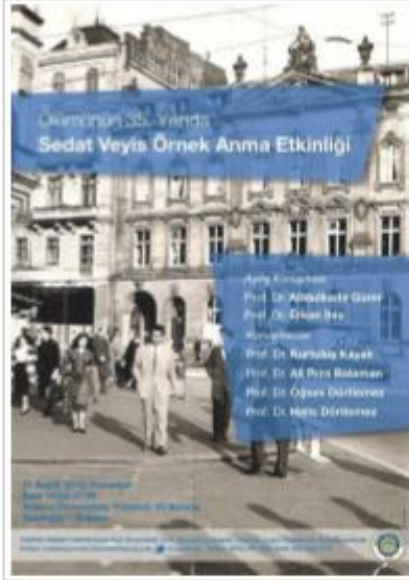
[Blog Oluştur](#) [Giriş Yapın](#)

SanalKültür - KanalKültür

@kanalkultur | İnsan ve kültüre dair...

15 Aralık 2015 Salı

Ölümünün 35. Yılında Sedat Veyis Örnek Anılıyor...

[KanalKultur] - Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Halkbilim Bölümü'ne bağlı Etnoloji Anabilim Dalı'nda yürütülmekte olan "TÜBİTAK SOBAG 114K576 Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması" projesi kapsamında, 21 aralık 2015 günü saat 14 - 17 arasında Ankara Üniversitesi Yüzyüncü Yıl Salonu'nda (Tandoğan - Ankara) "Ölümünün 35. Yılında Sedat Veyis Örnek Anma Etkinliği" düzenleniyor.

Etkinliğin açılış konuşmalarını Prof. Dr. Erkan İbiş (AÜ Rektörü) ile Prof. Dr. Abdülkadir Güner (AÜ DTCF Dekanı) yapıyor. Konuşmacılar arasında Prof. Dr. Kurtuluş Kayalı, Prof. Dr. Ali Rıza Balaman, Prof. Dr. Öğsev Dörtlemez ve Prof. Dr. Halis Dörtlemez bulunuyor.

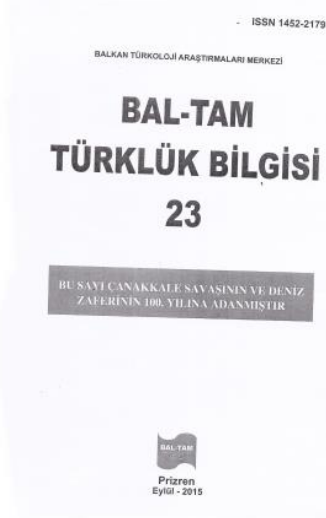
Sedat Veyis Örnek (1927 - 1980)

1948'de Sivas Lisesi'nden mezun oldu. 1953'te "İsa'nın Son Günleri" başlıklı teziyle Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ndeki lisans eğitimi bitirdi. 1960'ta Almanya'da Tübingen Eberhard Karls Üniversitesi'nde dinler tarihi ve etnoloji alanında "Die religiösen, sozialen und kulturellen Reformen der neuen Türkei (1920-1938) verglichen mit der Modernisierung Japans" [Yeni Türkiye'deki Dinî, Kültürel ve Sosyal Reformların [1920'den 1938'e kadar Japonya'nın Modernleşmesiyle Karşılaştırılması] başlıklı teziyle doktorasını tamamladı. 1961'de Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Antropoloji ve Etnoloji Kürsüsü'nde "Asistan" olarak göreve başladı. Aynı kürsüde 1966'da "Sivas ve Çevresinde Hayatın Çeşitli Safhalarıyla İlgili Batıl İnançların ve Büyüsel İşlemlerin Etnolojik Tetkiki" başlıklı çalışmasıyla doçent; 1971'de "Anadolu Folklorunda Ölüm" başlıklı çalışmasıyla da profesör oldu.

Detaylı bilgi için bkz.: Serpil Aygün Cengiz, Günseli Bayraktutan, Meryem Bulut, Seyit Coşkun, Gülrü Bayraktar, Derya Perk [Haz. / Hrg.]: TÜBİTAK SOBAG 114K576 Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması Sedat Veyis Örnek / Almanya'dan Kalanlar | TÜBİTAK SOBAG 114K576 Sedat Veyis Örnek Verbale Historie, Biographie und Urkunden-Studie Sedat Veyis Örnek / Verbliebenes aus Deutschland. Ankara 2015, <http://acikarsiv.ankara.edu.tr/browse/27325>

<http://kanalkultur.blogspot.com.tr/2015/12/olumunun-35-yilinda-sedat-vevis-ornek.html?spref=tw/>

Tan, Nail 2015 "Folklor Edebiyat Dergisinin Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek Özel Sayısı Üzerine", *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Eylül, Sayı 23, 311-314.

BAL-TAM TÜRK LÜK BİLGİSİ 23

oyun ve hikâye yazarı Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek' (d. 1927) Milya-Özdemir'in 35. yılında saygıyla anması oluyoruz. *Folklor Edebiyat*, daha önce bazı milli halk bilimcilerimiz için de özel sayı veya özel bölüme yayımlanmış öğretilerini göstermiştir. Feriit Naili Bostan (S. 2/1995), Ali Rıza Önder (S. 3-6/1996), İlhan Bağcı (S. 14/1998), Şerif Bayraktar (S. 18/1999), Oğuz Tanel (S. 33/2003) gibi.

Sedat Veyis Örnek Özel Sayısı'nın hazırlık çalışmalarını sorumluluğunu DTÇF Halk Bilimi Öğretim Üyesi ve "TÜBİTAK SOBAG 114K376 Sedat Veyis Örnek Soñlu Tarih Biyografisi ve Bağlı Çalışmaları" projesi yöneticisi Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz İlereriz; Meryem Bulut ve Güneşli Bayraktarın'a bırakta.

Dergi *Özel Sayı*'nın geleneksel katılımları bir plan verir: Hikâye, hikâye, eserleri, makale ve bölümler, fotoğraflar, albümler, röportaj yazıları, eserleri üzerine değerlendirmeler ve eserler üzerine yazılan örnekler gibi. Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek'le ilgili bu özel sayıya saygıların bolluğundan tamamını ilgisiz materyal bulduğumuz için yazdık. Kahraman Örnek, bilim adamlığında yanında edebiyatı kullandığı de şahıftı. Bu yüzden ona gerek *Özel Sayı*'nın sayfa 809-819. Ayrıca derginin ilka kapakındaki DVD de zengin bir bilgi barındırıyor.

Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek, MEB Kültür Bakanlığı Milli Folklor Enstitüsünde Müdür Yardımcısı olarak görevle bulduğumuz 71 farklı 1976 tarihinden itibaren DTÇF'de en yakın bilimsel işlemler bulduğumuz bilim insanıydı. O, halk biliminin, bir bilim dalı olarak gerekliliğine inanıyordu. Prof. Dr. Nermis Erdoğan ve Prof. Dr. Orhan Acıpayamalı ise Etnolojiye köprü köprü bağlanmalarla Etnoloji derslerinde halk bilimiyle ilgili bir sayı öğretilerini öğrencileri Milli Folklor Araştırma Merkezi Başkanlığı (1973-1978-1980 döneminde Türkiye'de halk biliminin bir bilim dalı olarak kabulü ve üniversitelerimize girmesi amacıyla yaptığımız görüşmelerin en başarılı olanı kahraman Örnek Hoca vermiş. 1979 yılı sonunda ÖZT Dekanlığının isteği üzerine kurulacak Halk Bilimi Kurulu başkanlığını Kahraman Örnek Hoca'ya vermiş. Bu süreçte Kahraman Örnek Hoca'nın Milli Folklor Enstitüsünde usta öğretici olarak çalıştığına dair rapor hazırladım. Bu rapor dönüştürülerek DTÇF'de Halk Bilimi Kurulunun Kahraman Örnek Hoca ile ilgili bir yazı hazırlanmış olmasına rağmen, 1980 Eylülünde bu önerilerle ilgili bir toplantı yapılmış. Ondan bu hizmet, bugün de en başarılı olanı.

üniversitedeki Halk Bilimi Bölümlerinin kurulmasına giden yolu açtı. DTÇF Halk Bilimi Bölümü, onun bu değerli başlangıç hizmetini hiçbir zaman unutmadı. 13 Kasım 2014 günü anma töreni düzenledi, hizmetlerinin ebedileşmesini sağladı.

Sedat Hoca, MIFAD'ın daha serbest bir bilim kurumu gibi çalışması için Prof. Dr. Ahmet Tamer Kışlalı'nın Kültür Bakanlığı döneminde bir yasa tasarısu hazırlanmıştır.

Özel Sayı'daki yazıları gruplandırılarak olursak şöyle bir tabloyla karşılaşılabılıriz:

A. Hayatı, Eserleri, Anlatılarıyla İlgili Biyografik Yazılar, Materyaller

Serpil Aygün Cengiz'in "Hikâyemiz", TÜBİTAK SOBAG 114K376 Proje Ekibinin "Sedat Veyis Örnek'in Kronolojik Biyografisi", "Sedat Veyis Örnek'in Yayınları", ayrıca Kurtuluş Kayalı, Serafettin Turan, Fuat Bozkurt, Meryem Bulut, Müjgan Üçer, Ömer Gülen ve Meral Ozan imzalı saygı ve anı yazıları, albüm bölümleri.

B. Eserlerini, Çalışmalarını Değerlendiren Eleştirel Yazılar

Sanem Yardımcı, Sema Demir, Çiğdem Karo, Z. Nilüfer Nahiya, Hülya Uysal, Serpil Aygün Cengiz, Meryem Bulut, Gürol Pehlivan, Selcan Günayır Teke, Sevdâ Şener, Eunkyung Oh, Ezgi Metin Basat, Tulin Arseven, Nurhan Tekerek, Tuğçe Erdal, Gökhan Reyhanogulları'nın Örnek Hoca'nın halk bilimi alanındaki eserleri ile oyun, öykü ve şiirleriyle ilgili yazıları, incelemeleri, değerlendirmeleri.

C. Eserlerinden, Yazılarından Örnekler

- Mezuniyet Tezi
- Doktora Tezinin Özeti: Dursun Zengin
- Makaleler, bildirisler, kitap bölümleri (7)
- Türk Halk Kültürü Araştırma Derleme Kurumu Yasa Taslağı
- Ön Söz
- Dergi yazıları (13)
- Gazete yazıları (20)
- Broşür yazısı (1)
- Söyleşi : Ayla Yıldız
- Hikâyeler (24)
- Oyunlar (3 Oyun: *Pirinçler Yeyecek*, *Mando Güzü*, *Kart*)
- Şiirler (16)

BAL-TAM TÜRK LÜK BİLGİSİ 23

- Hikâye çevirisi (3)
- Oyun çevirisi (3)
- Bellekte kalan teşekkürler (5)

Özel Sayı'nın bir de armağan DVD'si var. DVD'de Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek'in kitaplarından pdf metinler; şiir, oyun, öykü gibi edebî eserleri, *Ölüm-Doğum-Dağdın* (Oyun) ve 13 Kasım 2014 tarihinde DTÇF'de düzenlenen Anma Etkinliği görüntü ve seslendirmeleri bulunmaktadır.

Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek, genç yaşta (53) aramızdan ayrıldı. Kısa hayatına çok önemli, başarılı çalışmalar, hizmetler sağladı. Bu *Özel Sayı*'yı ve hakkında hazırlanan TÜBİTAK Projesini fazlasıyla hak etti. Vefa, değerlilik en çok halk bilimcilerle yaklaşıyor. Çünkü onlar, yararlı geleneklerimizi, değerlerimizi tespit ve yaşatmanın gayretli içindeler. Başta Serpil Aygün Cengiz olmak üzere Meryem Bulut ve Güneşli Bayraktarın öğretim elemanlarına, *Folklor Edebiyat*'ın yorulmaz Sorumlu Yayın Yönetmeni Metin Turan'a, KKTC Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi adına Genel Yayın Yönetmeni Prof. Dr. Hikmet Seçim ve Prof. Dr. Metin Karadağ'a, emeği geçen herkes Türkiye halk bilimcileri adına minnettarlığımızla selamladık.

Nail TAN

**TÜBİTAK SOBAG 114K576 Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması
Kapsamında Gerçekleştirilen Yayınlar**

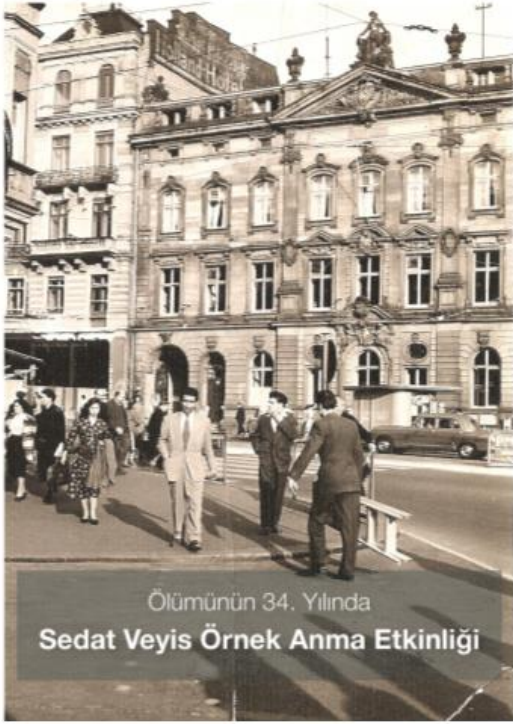

Folklor/Edebiyat Dergisi Sedat Veyis Örnek Özel Sayısı, 2015, Cilt 21, Sayı 82 (820 sayfa + DVD)

<http://sedatveyisornek.humanity.ankara.edu.tr/folkloredebiyat-dergisi-sedat-veyis-ornek-ozel-sayisi/>

Sedat Veyis Örnek -Almanya'dan Kalanlar / Verbliebenes aus Deutschland Sedat Veyis Örnek, 2015, Haz.: Serpil Aygün Cengiz, Günseli Bayraktutan, Meryem Bulut, Seyit Coşkun, Gülrü Bayraktar ve Derya Perk, Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınevi. <http://sedatveyisornek.humanity.ankara.edu.tr/almanyanadan-kalanlar/>

Ölümünün 34. Yılında Sedat Veyis Örnek Anma Etkinliği, 2015, Haz.: Serpil Aygün Cengiz ve Meryem Bulut, Ankara, Ankara Üniversitesi Yayınevi.

<http://sedatveyisornek.humanity.ankara.edu.tr/olumun-34-yilinda-sedat-veyis-ornek-anma-etkinligi/>

Sedat Veyis Örnek Hakkında 1950-2015 Yılları Arasında Yayımlanan Yazılar, 2015, Haz.: Serpil Aygün Cengiz, Eren Zencirden, Meryem Bulut, Günseli Bayraktutan.

Ölümünün 35. Yılında Sedat Veyis Örnek Anma Etkinliği, 2016, Haz.: Serpil Aygün Cengiz, Aysun Ezgi Bülbül, Sevinç Gülçiçek, Abdurrahim Türker, Meryem Bulut, Günseli Bayraktutan, Meryem Karagöz, Eren Zencirden ve Uğur Çelik.

Siyah Sıcak Güneş Sedat Veyis Örnek, Haz.: Serpil Aygün Cengiz, Meryem Bulut, Günseli Bayraktutan. (Yayın aşamasında)

TÜBİTAK SOBAG 114K576 Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması
15 Eylül 2014 - 15 Kasım 2015

Proje Ekibi

Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz (Yürütücü)
Doç. Dr. Meryem Bulut (Araştırmacı)
Doç. Dr. Günseli Bayraktutan (Hak Sahibi)

Eren Zencirden (Bursiyer)
Aysun Ezgi Bülbül (Bursiyer)
Meryem Karagöz (Ekip Çalışanı)
Sevinç Gülçiçek (Ekip Çalışanı)
Abdurrahim Türker (Bursiyer)
Uğur Çelik (Ekip Çalışanı)

<http://sedatveyisornek.humanity.ankara.edu.tr/>

İletişim:

Doç. Dr. Serpil Aygün Cengiz
Etnoloji Anabilim Dalı
Halkbilim Bölümü
Dil ve tarih-Coğrafya Fakültesi
Sıhhiye, 06100 – Ankara
Tel. (iş): 0 312 3103280/ 1050
Faks (iş): 0 312 3105713
Eposta: serpilayguncengiz@gmail.com

Etkinliği düzenleyen ekibin bir kısmı sertifikalarıyla
(Sertifika töreninden bir kesit <https://www.youtube.com/watch?v=OIBdx9x3x5I> adresinden izlenebilir.)